

13//11//16

ΕΒΔΟΜΑΔΑ #387

www.freesunday.gr

ΤΖΟΥΛΗ ΣΟΥΜΑ
«Είναι
στο DNA
του ανθρώπου
η ανάγκη
να εξουσιάζει»

σελ. 47

**ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΖΗΣΕ
ΜΕ
ΥΓΕΙΑ**

σελ. 16-38

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ // ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

FREE SUNDAY

ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΑΝΑΠΟΔΑ

**ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ
ΜΕΤΑ ΤΗ ΝΙΚΗ ΤΡΑΜΠ**

**ΠΕΡΙΜΕΝΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΟΜΠΑΜΑ
ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ**

**ΒΑΘΑΙΝΕΙ Η ΥΠΑΡΞΙΑΚΗ
ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε.**

σελ. 4-11

Η FREE SUNDAY ΕΥΚΟΛΑ ΚΑΙ ΠΑΝΤΑ ΚΟΝΤΑ ΣΑΣ

Βρείτε μας κάθε Σαββατοκύριακο σε ολόκληρο τον οδικό άξονα, εύκολα και γρήγορα στις βασικές μας χειροδιανομές.

ΧΕΙΡΟΔΙΑΝΟΜΕΣ - ΒΟΡΕΙΑ ΠΡΟΑΣΤΕΙΑ ΟΡΕΣ ΕΝΑΡΞΗΣ

	ΣΑΒΒΑΤΟ 12/11	ΚΥΡΙΑΚΗ 13/11
ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΕΝΕΝΤΥ	10:15	10:10
ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ & ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ	10:00	X
ΚΟΜΒΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	9:50	X
Λ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ - "ΤΡΟΧΟΝΟΜΟΣ"	11:10	10:30
ΚΑΣΑΒΕΤΗ & ΛΕΒΙΔΟΥ	11:10	10:30
ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ ΚΗΦΙΣΙΑΣ	10:40	X
ΚΗΦΙΣΙΑΣ & ΠΕΝΤΕΛΗΣ	10:50	X
ΚΟΜΒΟΣ Λ. ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ & ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	9:45	X
ΦΑΡΟΣ ΨΥΧΙΚΟΥ(ΕΝΑΝΤΙ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ)	10:00	10:00
ΦΑΝΑΡΙΑ ΝΕΑΣ ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ (ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΤΙΚΟΥΠΗ & ΕΛ.ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ)	11:30	X

ΧΕΙΡΟΔΙΑΝΟΜΕΣ - ΠΕΙΡΑΙΑΣ - ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

	ΣΑΒΒΑΤΟ 12/11	ΚΥΡΙΑΚΗ 13/11
ΗΣΑΠ ΠΕΙΡΑΙΑΣ	10:00	9:30
ΑΚΤΗ ΜΙΑΟΥΛΗ & ΔΗΜ.ΓΟΥΝΑΡΗ	10:10	X
ΑΚΤΗ ΜΟΥΤΣΟΥΠΟΥΛΟΥ & 2ΑΣ ΜΕΡΑΡΧΙΑΣ	10:20	9:40
ΕΘΝΙΚΗΣ (ΠΑΝ. ΤΣΑΛΔΑΡΗ) & ΛΕΝΟΡΜΑΝ	11:00	X

ΧΕΙΡΟΔΙΑΝΟΜΕΣ - ΝΟΤΙΑ

	ΣΑΒΒΑΤΟ 12/11	ΚΥΡΙΑΚΗ 13/11
ΚΑΛΥΜΝΟΥ & ΒΑΡΗΣ ΚΟΡΩΠΙΟΥ	10:50	X
ΑΣΤΕΡΙΑ ΓΛΥΦΑΔΑΣ	10:30	10:30
ΖΗΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ & Ι. ΜΕΤΑΞΑ	10:20	10:20

ΧΕΙΡΟΔΙΑΝΟΜΕΣ - ΚΕΝΤΡΟ

	ΣΑΒΒΑΤΟ 12/11	ΚΥΡΙΑΚΗ 13/11
ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ & ΑΜΦΙΘΕΑΣ	10:00	10:00
ΚΑΤΕΧΑΚΗ & ΚΗΦΙΣΙΑΣ	10:10	10:10
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ & ΚΗΦΙΣΙΑΣ	10:20	X
HILTON	10:50	X
ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ & ΚΑΛΛΙΡΟΗΣ	10:40	11:00
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ & ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ	11:00	X
ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΕΡΜΟΥ	11:15	X
ΚΟΛΩΝΑΚΙ	11:30	X
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ & ΠΑΝΟΡΜΟΥ	X	10:30

* Σημείωση - Τα παραπάνω σημεία εμπλουτίζονται συνεχώς και εναλλάσσονται μεταξύ Σαββάτου και Κυριακής.

Βρείτε μας και σε όλες τις προθήκες σε επιλεγμένα σημεία διάθεσης αλλά και σε καταστήματα μεγάλων αλυσίδων εστίασης όπως **Beneth κ.α.**

02 | FS — περιεχόμενα —

Έρχεται κομήτης;

Το Διάστημα είναι πολύ μακριά και εμείς πολύ μικροί για να έχουμε επίγνωση του πόσο μικροί είμαστε μέσα στο σύμπαν. Η Αμερικανική Διαστημική Υπηρεσία (NASA) και η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Αντιμετώπισης Καταστροφών (FEMA) των ΗΠΑ έκαναν μια άσκηση στην Καλιφόρνια για να διερευνήσουν την πιθανότητα πτώσης αστεροειδούς—ή κομήτη—στη Γη. Και κατέληξαν ότι αυτά δεν γίνονται μόνο στον κινηματογράφο.

ΘΕΜΑΤΑ

04 // ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ Καλώς ήρθαμε στην εποχή του Ντόναλντ Τραμπ!

05 // ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ Ρ. ΣΒΙΓΚΟΥ «Δεν υπάρχει επιστροφή στο καθεστώς της ανομίας και της ραδιοπειρατείας»

06 // ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ Γ. ΚΥΡΤΣΟΣ Ο ευρωβουλευτής της ΝΔ εξηγεί τι φέρνει για τη χώρα μας και την Ε.Ε. το αποτέλεσμα των αμερικανικών προεδρικών εκλογών

08 // ΑΝΑΛΥΣΗ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Οι Έλληνες, η Κλίντον και τα μίντια

09 // ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΟΜΠΑΜΑ Ο Γ. Καπόπουλος γράφει για το στίγμα και το βάρος ενός ταξιδιού που θα καταγραφεί στα καλύτερα του σύγχρονου ελληνικού άλμπουμ

10 // ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Ο Δ. Χρυσικόπουλος κάνει την ανατομία της εκλογικής αναμέτρησης που συγκλόνισε τον πλανήτη

12 // ΠΟΛΙΤΙΚΗ Η νέα αρχιτεκτονική του Μεγάρου

Μαξίμου, το who is who της πρώτη φορά υπουργού ετών 30 και του Mr Ανάπτυξη

14 // ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Ο Χρ. Μάτης μεταφέρει τη βορειοελλαδική απογοήτευση για τον ανασχηματισμό

39 // TWITTER Το διαδικτυο σε ρυθμό Τραμπ

40 // ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Νέα από τον ιδιωτικό τομέα

43 // ΚΟΣΜΟΣ Οι ζωές των διασήμων εκτεθειμένες στο διεθνές κουκούλι

SPORTS

44 // ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ Όταν πολιτεία και FIFA κάνουν σχέδια, ο υπόκοσμος γελάει

FREE TIME

46 // CALENDAR Τα πολιτιστικά δρώμενα της εβδομάδας

47 // ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΖΟΥΛΗ ΣΟΥΜΑ «Είναι στο DNA του ανθρώπου η ανάγκη να εξουσιάζει»

ΕΒΔΟΜΑΔΑ 387n
13/11//16

FREE SUNDAY

FREE SUNDAY ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ & ΣΙΑ Ε.Ε.
ΕΚΔΟΤΗΣ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΥΡΤΣΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ MARKETING ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΟΥ
ΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
jk@free-sunday.gr

ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ 12, 154 51 ΝΕΟ ΨΥΧΙΚΟ
ΤΗΛ: 210-6754430, FAX: 210-6729238
www.free-sunday.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ Αγγελική Σπανού
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ
ONE9SIX www.one9six.com
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ ΜΑΤΙΝΑ dmatina@cpres.gr
210-6754430 εσωτ.554
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ Eurokinissi

ΥΠΟΔΟΧΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ ΒΙΚΥ
vickyth@cpres.gr 210-6754430

ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ IRIS ΑΕΒΕ
Διανέμεται δωρεάν

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ
dianomi@free-sunday.gr, 210-3466996

*ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή κατά παράφραση, ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφήσιμο ή άλλον, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νομοί 238/1970, 4301/1979, Ν. 100/1975, ΝΔ 3565/1956 και 4254, 1962 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου.

**Για την
Alpha Bank
δεν είναι
μόνο ευχή,
είναι πρόγραμμα
υγείας.**

Alpha Global Medical Care

Το νέο ολοκληρωμένο πρόγραμμα υγείας που σας καλύπτει σε όλο τον κόσμο.

Η Alpha Bank ανταποκρίνεται στην ανάγκη σας για ολοκληρωμένη προστασία της υγείας και σε συνεργασία με την AXA Ασφαλιστική Α.Ε., την πρώτη ασφαλιστική εταιρία παγκοσμίως, δημιουργεί το ολοκληρωμένο πρόγραμμα "Alpha Global Medical Care", προσφέροντας:

- Ολοκληρωμένη προστασία 360° (πριν, κατά τη διάρκεια, αλλά και μετά από τη νοσηλεία)
- Ευρύ δίκτυο συμβεβλημένων νοσοκομείων με απευθείας κάλυψη 100% των εξόδων στην Ελλάδα και την Ευρώπη και 80% στον υπόλοιπο κόσμο
- Καινοτόμες παροχές όπως: απευθείας εξόφληση της δαπάνης στο εξωτερικό, δεύτερη ιατρική γνωμάτευση από το εξωτερικό, δαπάνες αποκαταστάσεως μετά από σοβαρά περιστατικά, νοσηλεία στο σπίτι
- 36 συνδυασμούς προγραμμάτων, για να επιλέξετε.

Στην Alpha Bank φροντίζουμε και για την υγεία, με αξιοπιστία και σύγχρονες λύσεις.

Μάθετε περισσότερα στο
www.alpha.gr

ALPHA BANK

www.alpha.gr
210 326 0000

ΑΚΟΜΗ ΠΙΟ ΔΥΣΚΟΛΑ

Ο κόσμος γίνεται πιο απρόβλεπτος μετά τη νίκη Τραμπ.
Περισσότερη αβεβαιότητα, βαθύτερη εθνική μοναξιά.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΠΑΝΟΥ @AggelikiSays

Ηταν αναμενόμενο ότι το αποτέλεσμα των αμερικανικών προεδρικών εκλογών θα αντιμετωπιζόταν στο εσωτερικό με τον συνήθη συμπλεγματοισμό. Κυβέρνηση και αξιωματική αντιπολίτευση τσακώνονται για τη σημασία της επίσκεψης Ομπάμα την επόμενη Τρίτη, ο Χουλιάρακς λέει ότι ο Μπτοστάκς υιοθετεί την ατζέντα Τραμπ για χαμηλότερους φόρους, ο εκπρόσωπος της ΝΔ Κουμουτσάκος τιτίβισε «this is the end of the world as we knew it», η Φώφη Γεννηματά δεν έκρυψε την ενόχλησή της για τις εξελίξεις και γενικώς περίσσεψαν οι υπεραπλουστεύσεις και τα κλισιέ.

Κάνουμε ό,τι κάναμε πάντα: Φλυαρούμε και σεναριοποιούμε για τα έξω, είτε δαιμονοποιώντας είτε εξιδανικεύοντας, και αποφεύγουμε τα μέσα, τι μπορούμε και πρέπει να κάνουμε εμείς για να βελτιώσουμε τη θέση μας στον παγκόσμιο ανταγωνισμό και στον διεθνή συσχετισμό δυνάμεων.

Το βέβαιο είναι ότι στον ασαφή γεωπολιτικό/γεωοικονομικό μας περίγυρο προστίθεται ένας νέος παράγοντας αβεβαι-

ότητας, ενώ κανείς δεν ξέρει αν και πώς θα απομακρυνθεί ο Τραμπ από τις προεκλογικές του θέσεις για το ζήτημα του ελληνικού χρέους, που grosso modo είναι ότι η Αμερική δεν πρέπει να ανακατεύεται σε αυτά, αλλά να τα αφήνει στη Γερμανία.

Και οι δικοί μας Τραμπ, εδώ, στην Ευρώπη, ποιοι θα είναι; Η Λεπέν της Γαλλίας και ο Όρμπαν της Ουγγαρίας ενθουσιάστηκαν με την ήττα της Κλίντον και μέσα στο 2017 θα ξέρουμε πόσο μεταδοτικός είναι ο ιός της γελοιοποίησης και του εκφυλισμού της δημοκρατίας που έπληξε την άλλη πλευρά του Ατλαντικού.

Από την άλλη, δεν θα πρέπει να αμφιβάλλει κανείς ότι ειδικά στο μεταναστευτικό-προσφυγικό οι αντιλήψεις Τραμπ θα ενισχύσουν τις ευρωπαϊκές ξενοφοβικές δυνάμεις, με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει για τη δική μας κατάσταση με τους χιλιάδες εγκλωβισμένους στους καταυλισμούς.

Σε άλλα νέα...

Όπως και να 'χει, η ενασχόληση με τις αμερικανικές περιπέτειες δεν μπορεί να σκεπασεί τελείως τη διαπραγμάτευση με

τους πιστωτές, αφού έχει οριστεί ως επιζητούμενη προθεσμία για το κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης τα μέσα Δεκεμβρίου. Το κουαρτέτο επιστρέφει από Δευτέρα και θα πρέπει να συνεννοηθεί με την κυβέρνηση για μια σειρά εκκρεμοτήτων, από τη διεύρυνση της χρήσης πλαστικού χρήματος μέχρι τη νομιμοποίηση αδήλων εισοδημάτων και από τη ρύθμιση των κόκκινων δανείων μέχρι τη σύνταξη του νέου μεσοπρόθεσμου προγράμματος, που θα φτάνει μέχρι το 2020. Το θέμα των τραπεζών είναι πολύ ευαίσθητο, αφού ακόμη δεν έχουν γίνει όλες οι αλλαγές διοικήσεων, ενώ οι Βρυξέλλες προειδοποιούν –για να πιέσουν– ότι αν χρειαστούν ανακεφαλαιοποίηση οι τράπεζές μας ξανά, αυτό θα γίνει με bail in και όχι δική τους χρηματοδότηση. Αυτή η διαρροή είναι ό,τι πιο αποτρεπτικό για επίστρωση καταθέσεων, επομένως υπονομεύει την άρση των capital controls, που αποτελεί προϋπόθεση για την προσέλκυση επενδύσεων. Αλλά δεν είναι αυτή η μοναδική αντίφαση στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης που εξελίσσεται με αμοιβαία τη βούληση να ολοκληρωθεί το συντομότερο, αλλά χωρίς αυτό να αποτυπώνεται στην ταχύτητα υλοποιήσεων.

Ο ανασχηματισμός έδωσε το σήμα στις αγορές και στους εταίρους ότι η εφαρμογή του μνημονίου θα διευκολυνθεί, από τη στιγμή που απομακρύνθηκαν οι απρόθυμοι (Σκουρλέτης, Δρίτσας) και εντάχθηκαν πρόθυμοι (Πιτσιόγλας, Παπαδημητρίου). Άλλωστε και σε επίπεδο δημόσιου λόγου ο πρωθυπουργός δείχνει να βιάζεται, προσδοκώντας ότι μετά το κλείσιμο της αξιολόγησης θα ανοίξει ο δρόμος για την απομείωση του χρέους και την ένταξη στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ.

Επιτέλους ΕΣΡ!

Στο μεταξύ, παρά τις συνθήκες πώλωσης και όξυνσης, επιτεύχθηκε συναίνεση στο κρίσιμο θέμα της συγκρότησης του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Η κυβέρνηση έκανε τις αναγκαίες υποχωρήσεις αποδεχόμενη ως πρόεδρο τον πρώην πρόεδρο του Αρείου Πάγου Αθ. Κουτρουμάνο, τον οποίο είχε προτείνει η ΝΔ, και εγκαταλείποντας την ιδέα για περιορισμένο αριθμό αδειών, ενώ η αντιπολίτευση ανταπέδωσε. Κάπως έτσι άρχισε να λύνεται ένας κόμπος πολύ σφιχτός, μετά από έξι Διασκέψεις Προέδρων στη Βουλή, ατελείωτες ώρες διβουλεύσεων και ζωηρό παρασκήνιο, με τον ΠτΒ Νίκο Βούτση να πρωταγωνιστεί στην προσπάθεια υπέρβασης των διαφορών.

Τα κόμματα κάνουν ταμείο γνωρίζοντας ότι το πραγματικό ορόσημο για τις πολιτικές εξελίξεις θα είναι το τέλος της χρονιάς, όταν θα κριθεί η παραμονή του ΔΝΤ στο ελληνικό πρόγραμμα και με ποιους όρους. Στο μεταξύ, η κάθοδος συνεχίζεται, με τον Οκτώβριο να σημειώνεται ρεκόρ απολύσεων στον ιδιωτικό τομέα, ενώ το 61% των νέων προσλήψεων ήταν με σύμβαση ελαστικής απασχόλησης (μερικής, εκ περιτροπής).

«... THINGS HAVE CHANGED»

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΠΑΝΟΥ

Το προφανές είναι ότι δημοσκοπικοί, συστημικοί αναλυτές, δημοσιογράφοι και διαμορφωτές της κοινής γνώμης έχουν χάσει κάθε επαφή με την κοινωνική πραγματικότητα. Πρόέβλεψαν σωστά ότι η Κλίντον θα έπαιρνε περισσότερες ψήφους από τον Τραμπ, όμως δημιούργησαν μια εντύπωση βέβαιου εκλογικού θριάμβου της υποψήφιας των Δημοκρατικών που διαψεύστηκε λίγες ώρες μετά.

Το πρόβλημα δεν είναι ότι πέφτουν έξω στις προβλέψεις τους, αλλά ότι δυσκολεύονται να συμφιλιωθούν με την ιδέα ότι ο κόσμος αλλάζει με έναν τρόπο βίαιο και ανεξέλεγκτο, παρα-

σύροντας βεβαιότητες και βολικές ψευδαισθήσεις για τη γραμμική πρόοδο του πολιτισμού της ανθρωπότητας.

Μακριά από την αλήθεια βρίσκεται και η ευρωπαϊκή γραφειοκρατία, μαζί με τους κυρίαρχους μηχανισμούς του ασύδοτου χρηματοπιστωτικού καπιταλισμού, που υπονοηθούν προσπαθώντας να συντηρήσουν ένα οικονομικό μοντέλο που παράγει εφιαλτικές ανισότητες στον κόσμο και μέσα στις κοινωνίες. Όλο και πιο λίγοι έχουν δικαίωμα στην αξιοπρέπεια, όλοι και περισσότεροι υποφέρουν από τον αποκλεισμό και την περιθωριοποίηση.

Οι φτωχοί φτωχότεροι και οι πλούσιοι πλουσιότεροι, αλλά όλο αυτό έχει κόστος για τους πρωταγωνιστές του παιχνιδιού που αγωνιούν για την προστασία των πάνω ξενώντας τους κάτω, που, όταν βρίσκουν την ευκαιρία, τιμωρούν τους θύτες τους. Μα ο Τραμπ δεν θα βελτιώσει το βιοτικό σου επίπεδο, λευκέ Αμερικανέ χαμηλής μόρφωσης και χαμηλού εισοδήματος... Κανένα νόημα δεν έχει το επιχείρημα όταν η ψήφος δεν είναι ορθολογική αλλά θυμική, δεν απορρέει από αξιολόγηση κυβερνητικής πρότασης αλλά από διάθεση εκδίκησης και εξαλλης εκτόνωσης μιας σωρευμένης έντασης.

Ήταν μια τοξική καμπάνια που απευθύνθηκε στα πιο άγρια

ένστικτα του πλήθους. Ο Ντόναλντ Τραμπ είχε μαζί του την αντίθεση των ελίτ, που του επέτρεψε να εμφανιστεί ως αντιουστημικός, αυτός, ένας φοροφυγάς μεγαστάνας. Από τη μια η Μαντόνα που υποσχέθηκε στοματικό σεξ σε όποιον ψηφίσει Κλίντον, από την άλλη οι ουρές στα McDonald's.

Τι σημαίνουν όλα αυτά για την Ευρώπη και για εμάς; Ενίσχυση του δεξιόστροφου και ακροδεξιού λαϊκισμού, σκληρή ρυθμίση στο μεταναστευτικό, δόγμα απομονωτισμού στα οικονομικά (καθένας μόνος), υποχώρηση του ενδιαφέροντος για το Κυπριακό και την ελληνική παρουσία στην Ευρωζώνη.

Τι χώρα είναι αυτή; Η ίδια που εξέλεξε δύο φορές Πρόεδρο έναν Αφροαμερικανό, τον Μπαράκ Ομπάμα, και υποχρεώθηκε να διαλέξει ανάμεσα σε έναν χυδαίο δημαγωγό που υποσχέθηκε ασφάλεια στους πολλούς/ταραχή στο κατεστημένο και στην εκπρόσωπο του 1% που υποσχέθηκε συνέχιση της ίδιας πολιτικής, επομένως της ίδιας ζωής.

Στο τέλος κερδίζει το κακό και ο Μπομπ Ντίλαν πήρε δίκαια το Νόμπελ.

People are crazy and times are strange
I'm locked in tight, I'm out of range
I used to care, but things have changed

Ράνια Σβίγκου, εκπρόσωπος Τύπου του ΣΥΡΙΖΑ

«Δεν υπάρχει επιστροφή στο καθεστώς της ανομίας και της ραδιοπειρατείας»

ΣΤΟΝ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟ

Τους βασικούς στόχους της κυβέρνησης στο πλαίσιο της δεύτερης αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος αναλύει η εκπρόσωπος Τύπου του ΣΥΡΙΖΑ Ράνια Σβίγκου, ενώ μετά τη συμφωνία για συγκρότηση του ΕΣΡ υπογραμμίζει ότι «το σαμποτάζ της ΝΔ και οι θεσμικοί έλαβαν τέλος».

Κυβέρνηση «μάχης» ή «υποταγής» στις απαιτήσεις των δανειστών;
Από την πρώτη στιγμή αυτή η κυβέρνηση έδωσε και δίνει τη μάχη για την υπεράσπιση των συμφερόντων των εργαζομένων. Άλλοι ήταν αυτοί που έλεγαν στα πάντα «ναι», που συμφωνούσαν σε κάθε νεοφιλελεύθερη απαίτηση, αρκεί να κρατηθούν στην εξουσία. Ας θυμηθούμε τη στάση τους την περίοδο των διαπραγματεύσεων του 2015, όταν μας παρότρυναν να δεχτούμε οποιαδήποτε συμφωνία. Κάτι το οποίο μας λείει και σήμερα ο κ. Μητσοτάκης, ο οποίος μάλιστα υπόσχεται, εκτός από τα προτεινόμενα μέτρα, κι άλλα, ακόμα πιο σκληρά, τα οποία βαφτίζει «μεταρρυθμίσεις», προσπαθώντας να κρύψει ότι πρόκειται για μέτρα που οδηγούν σε διάλυση του κοινωνικού κράτους και σε ακόμα μεγαλύτερη μείωση μισθών και συντάξεων.

Ειδικά για την περίπτωση του κ. Φίλη, τι απαντάτε σε όσους υποστηρίζουν ότι έφυγε από το υπουργείο Παιδείας προκειμένου να υπάρξει «καταλλαγή» στις σχέσεις κυβέρνησης-Εκκλησίας;

Ο Νίκος Φίλης είναι ένα ιστορικό στέλεχος της ανανεωτικής Αριστεράς, με μακρά και γνωστή πορεία στον χώρο. Ως υπουργός Παιδείας, παρήγαγε ένα πολύ σημαντικό έργο, με άριστα αποτελέσματα, από την πρωτοβάθμια ως την πανεπιστημιακή εκπαίδευση και από την παραμελημένη τεχνολογική και επαγγελματική εκπαίδευση ως τη φροντίδα για τη μόρφωση των προσφυγόπουλων. Ο εθνικός διάλογος για την παιδεία ολοκληρώθηκε και σύντομα, με βάση τα πορίσματά του, θα αρχίσουν να υλοποιούνται μεγάλες τομές στον χώρο της παιδείας. Το κυβερνητικό πρόγραμμα στην παιδεία, καρπός συλλογικής επεξεργασίας, συλλογικής συμφωνίας και προσπάθειας, πρέπει να συνεχιστεί, με πολύπλευρο διάλογο με όλους τους εμπλεκόμενους, μακριά από εξωθεσμικές πιέσεις, χωρίς να υποκύπτουμε σε διάφορα, ιδιοτελή συμφέροντα και μισαλλόδοξες φωνές.

Ποια η απάντησή σας στους ισχυρισμούς της ΝΔ περί «φθαρμένης κυβέρνησης»;

Η ΝΔ ζητά εκλογές από την πρώτη μέρα. Αυτό που την απασχολεί πάνω απ' όλα είναι η επιστροφή στην εξουσία, σε ένα κράτος που το αντιμετώπιζε και το αντιμετωπίζει ως λάφυρο. Προσεύχεται για την αποτυχία της κυβέρνησης, ώστε να μπορέσει να εφαρμόσει ένα σκληρά νεοφιλελεύθερο πρόγραμμα, ευθυγραμμισμένο στις απαιτήσεις της ολιγαρχίας. Μια κυβέρνηση φθείρεται όταν αδιαφορεί για τα κοινωνικά αιτήματα, όταν απομονώνεται από τον λαό, όταν έχει ως αυτοσκοπό την επιβίωσή της στην εξουσία. Από αυτή τη σκοπιά, άλλοι είναι οι φθαρμένοι και οι διεφθαρμένοι. Ο ΣΥΡΙΖΑ ζει και αναπνέει μέσα από τη σχέση του με την κοινωνία. Γνωρίζουμε

Μια κυβέρνηση φθείρεται όταν αδιαφορεί για τα κοινωνικά αιτήματα, όταν απομονώνεται από τον λαό, όταν έχει ως αυτοσκοπό την επιβίωσή της στην εξουσία. Από αυτή τη σκοπιά, άλλοι είναι οι φθαρμένοι και οι διεφθαρμένοι.

ότι μια σειρά μέτρων έχουν απογοητεύσει τους πολίτες και ότι δικαίως προσδοκούν και απαιτούν τη βελτίωση της ζωής τους. Εκεί πρέπει να επικεντρωθεί και η δουλειά μας το επόμενο διάστημα.

Ποιοι είναι οι στόχοι του ΣΥΡΙΖΑ σχετικά με τη διαπραγμάτευση στο πλαίσιο της δεύτερης αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος προσαρμογής;

Η ρύθμιση του χρέους, χωρίς τη συντριβή της κοινωνίας, χωρίς περαιτέρω σκληρά, νεοφιλελεύθερα μέτρα, όπως περικοπές και απολύσεις, αλλά με προστασία των εργαζομένων. Στόχος μας είναι να ανοίξει άμεσα η συζήτηση σχετικά με τα μέτρα που θα εξασφαλίζουν τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους σε βάθος χρόνου. Στο Eurogroup της 5ης Δεκεμβρίου αναμένεται να αποφασιστούν τα βραχυπρόθεσμα μέτρα για το χρέος, αλλά και να συγκεκριμενοποιηθούν τα μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα. Το δεύτερο βήμα είναι η ένταξη της χώρας στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ, κάτι το οποίο θα συμβάλει στη σταθεροποίηση της οικονομίας σε έναν ορίζοντα δεκαετίας.

Στην περίπτωση που οι δανειστές εμμένουν στις σκληρές θέσεις τους περί τα εργασιακά, τι θεωρείτε ότι πρέπει να κάνει η κυβέρνηση;

Αυτό που επιδιώκουμε είναι η επαναρρύθμιση της αγοράς εργασίας, η οποία από το 2010 ως το 2014 απορρυθμίστηκε πλήρως, ενώ καταργήθηκαν εργασιακά κεκτημένα δεκαετιών, στο όνομα μιας ανάκαμψης της ανταγωνιστικότητας, από μια σκοπιά όχι μόνο καθαρά νεοφιλελεύθερη αλλά και η οποία αγνοούσε πλήρως την ελληνική πραγματικότητα. Και τελικά οδήγησε στα αντίθετα αποτελέσματα, όπως είχαμε προβλέψει. Εμείς αγωνιζόμαστε για την αποκατάσταση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, τη θεμελίωση ενός καθεστώτος προστασίας των εργασιακών δικαιωμάτων, την επιβολή της νομιμότητας στους χώρους εργασίας. Ως προς αυτό, δεν είναι τυχαίο ότι η πρώτη προτεραιότητα που έθεσε η νέα υ-

πουργός Εργασίας, κ. Αχτσιόγλου, είναι η ανασυγκρότηση των ελεγκτικών μηχανισμών, του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας. Σύμμαχός μας σε όλα αυτά είναι το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Υπενθυμίζω ότι η βάση της συζήτησης με τους θεσμούς είναι το Πόρισμα της Επιτροπής των Σοφών, ένα πόρισμα το οποίο βρίσκεται πάρα πολύ κοντά στις θέσεις μας. Αυτή η κυβέρνηση έχει πολλά όπλα στη μάχη για την προστασία των εργαζομένων και, κυρίως, έχει την αποφασιστικότητα να αγωνιστεί υπέρ τους.

Θα ήθελα και το σχόλιό σας σχετικά με τις εξελίξεις στο τηλεοπτικό τοπίο της χώρας. Τι γίνεται από δω και πέρα;

Η συγκρότηση του ΕΣΡ, μετά την επίτευξη συναίνεσης στην τελευταία Διάσκεψη των Προέδρων, ανοίγει τον δρόμο για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού για τις τηλεοπτικές άδειες και τη χορήγησή τους, με βάση τον νόμο 4339/2015. Το σαμποτάζ της ΝΔ και οι θεσμικοί της εκβιασμοί έλαβαν τέλος. Πλέον κανείς δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι πρέπει να δοθούν απεριόριστες άδειες ή ότι δεν πρέπει καν να γίνει αδειοδότηση. Πλέον δεν υπάρχει επιστροφή στο καθεστώς της ανομίας και της ραδιοπειρατείας.

Τέλος, θα ήθελα να σχολιάσετε το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών στις ΗΠΑ.

Απέναντι σε μια κρίση εκπροσώπησης, η οποία συνδυάστηκε με τα αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης στον παραγωγικό ιστό της Αμερικής, με μια εκτεταμένη αποβιομηχάνιση, αλλά και δεδομένη την αγωνία των εργαζομένων για το μέλλον που τους επιφυλάσσει η παγκοσμιοποίηση, το Δημοκρατικό Κόμμα επέλεξε να εκπροσωπηθεί στις εκλογές από μια εκπρόσωπο του κατεστημένου, η οποία δεν ενέπνευσε καν τους παραδοσιακούς ψηφοφόρους του κόμματος να προσέλθουν στις κάλπες. Δεν είναι βέβαιο ότι το αποτέλεσμα των εκλογών θα ήταν το ίδιο αν ανθυποψήφιος του Ντ. Τραμπ ήταν ο Μπ. Σάντερς, ο οποίος διέθετε ένα ριζοσπαστικό πολιτικό πρόσημο και απαντούσε στις κοινωνικές ανησυχίες της εποχής.

Από την άλλη μεριά, θα πρέπει να μας προβληματίσει βαθύτατα το γεγονός ότι ο Τραμπ, ο οποίος αυτοπαρουσιαζόταν ως «αντισυστημικός», προέβαλλε μια ξενοφοβική, μισαλλόδοξη, δικαστική ατζέντα. Το είδαμε και στην περίπτωση του δημοψηφίσματος στη Μεγάλη Βρετανία: Όπου το πολιτικό σύστημα επιλέγει να γυρίσει την πλάτη στις αγωνίες των πολιτών, όταν συμπεριφέρεται σαν να μη συμβαίνει τίποτα, όταν δεν κατανοεί ή αδιαφορεί για τις τεκτονικές αλλαγές που έχουν συμβεί, τότε ο κόσμος τούς γυρίζει κι αυτός την πλάτη και στρέφεται σε λύσεις αντιπολιτικές, ρατσιστικές, συνωμοσιολογικές, λύσεις εθνικής περικοπής.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, και σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, να έχουμε υπόψη μας ότι οι ΗΠΑ είναι μια υπερδύναμη, έχει συγκεκριμένα εθνικά συμφέροντα, τα οποία υλοποιούνται μέσα από πολιτικές μακράς πνοής, ανεξαρτητές προσώπων ή κυβερνήσεων. Στο αμερικανικό πολιτικό σύστημα υπάρχουν οι ασφαλιστικές δικλείδες ώστε κάθε απόφαση να λαμβάνεται εντός ενός συγκεκριμένου πλαισίου.

ΒΑΘΑΙΝΕΙ Η ΥΠΑΡΞΙΑΚΗ ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε.

Η εκλογή Τραμπ μεγαλώνει τα προβλήματα αλλά δημιουργεί και ευκαιρίες.

 ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΤΗΣ ΝΔ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΥΡΤΣΟΥ

Μετά την ψήφο των Βρετανών υπέρ της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Γιούνκερ αναφέρθηκε σε υπαρξιακή κρίση της Ε.Ε. Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Ευρωπαίοι είναι πολλές και το Brexit ανέδειξε τις θεσμικές και πολιτικές αδυναμίες της Ε.Ε.

Η επικράτηση του Ντόναλντ Τραμπ στις προεδρικές εκλογές των ΗΠΑ ενισχύει κι άλλο την αρνητική δυναμική που δημιουργήσε το Brexit στην Ε.Ε. και θα δοκιμάσει την αντοχή του ευρωπαϊκού οικοδομήματος στη διάρκεια του επόμενου δωδεκαμήνου. Κατά την άποψή μου, η Ε.Ε. θα κινδυνεύσει με αποσταθεροποίηση στο άμεσο μέλλον, εάν όμως αντέξει στις πιέσεις θα μπορέσει στη συνέχεια να προχωρήσει στην ενίσχυση της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Οι προτάσεις του κ. Τραμπ

Ο κ. Τραμπ αντιμετωπίζεται απ' όλους σχεδόν τους Ευρωπαίους πολιτικούς ως ο εκπρόσωπος ενός δεξιόστροφου επιθετικού λαϊκισμού. Η καγκελάρια της Γερμανίας κ. Μέρκελ, ο Πρόεδρος της Γαλλίας κ. Ολάντ, ο πρωθυπουργός της Ιταλίας κ. Ρέντσι, έχουν κατ' επανάληψη δηλώσει ότι δεν προσυπογράφουν βασικές επιλογές του κ. Τραμπ. Από την πλευρά τους, οι δεξιοί ευρωσκεπτικιστές και οι ακροδεξιοί αντιευρωπαίοι δηλώνουν δικαιωμένοι από την εκλογική επικράτηση του ρεπουμπλικάνου υποψηφίου και θεωρούν ότι το πολιτικό κλίμα που έχει δημιουργηθεί ευνοεί τα σχέδιά τους. Δεν είναι τυχαίο ότι η πρώτη που έσπευσε να συγχαρεί τον κ. Τραμπ για την επιτυχία του είναι η ηγέτις του ακροδεξιού Εθνικού Μετώπου της Γαλλίας Μαρίν Λεπέν, η οποία επιδιώκει να κερδίσει τις προεδρικές εκλογές του 2017 για να βγάλει τη χώρα της από την Ε.Ε.

Οι θέσεις που διατύπωσε ο κ. Τραμπ κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου και αναμένεται να επηρεάσουν ή και να δεσμεύσουν την πολιτική που θα ακολουθήσει ως Πρόεδρος των ΗΠΑ συνοψίζονται ως εξής:

Πρώτον, τάσσεται υπέρ ενός επιλεκτικού προστατευτισμού για να ελεγχθούν οι αρνητικές συνέπειες της παγκοσμιοποίησης, όπως είναι η αποβιομηχανία. Στόχος του είναι η Κίνα, το Μεξικό και άλλες χώρες που επενδύουν στο κοινωνικό dumping ή στην πλουσιοπάροχη επιδότηση των εξαγωγών τους, αλλά οι κινήσεις που θα κάνει μπορεί να δημιουργήσουν δυσκολίες στην ανάπτυξη της εμπορικής και οικονομικής συνεργασίας των ΗΠΑ με την Ε.Ε.

Δεύτερον, ο κ. Τραμπ υποστηρίζει σκληρές θέσεις στο προσφυγικό-μεταναστευτικό, ιδιαίτερα για τους πρόσφυγες και

τους μετανάστες που προέρχονται από μουσουλμανικές χώρες. Η προσέγγισή του ενισχύει τους «σκληρούς» της Ε.Ε. που θέλουν να επιβάλουν αυστηρό έλεγχο στα προσφυγικά-μεταναστευτικά ρεύματα.

Τρίτον, ο κ. Τραμπ έχει ζητήσει από τους Ευρωπαίους να αυξήσουν σημαντικά τις αμυντικές τους δαπάνες, πέρα από τον στόχο του 2% του ΑΕΠ που έχει θέσει το ΝΑΤΟ και λίγοι επιτυχάνουν, διαφορετικά οι ΗΠΑ θα σταματήσουν να τους καλύπτουν με τη στρατιωτική τους ισχύ.

Τέταρτον, ο κ. Τραμπ θέλει να επιχειρήσει μία απευθείας συνεννόηση με άλλους ηγέτες που θεωρεί ισχυρές προσωπικότητες –όπως, για παράδειγμα, ο Ρώσος Πρόεδρος κ. Πούτιν– για να ξεπεραστούν τα προβλήματα συνεννόησης που έχουν δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια και να ενισχυθεί ο αγώνας κατά της ισλαμικής τρομοκρατίας. Οι Ευρωπαίοι εταίροι θεωρούν ότι μια προσέγγιση Τραμπ-Πούτιν που δεν λαμβάνει υπ' όψιν της την ενσωμάτωση της Κριμαίας στη Ρωσία και την κυριαρχία των ρωσόφιλων αυτονομιστών στην ανατολική Ουκρανία μπορεί να στείλει το λάθος πολιτικό μήνυμα και να ενθαρρύνει τη Μόσχα σε μια δυναμική έως επιθετική πολιτική που απειλεί τα στρατηγικά συμφέροντα κρατών-μελών της Ε.Ε. που γνώρισαν κατά τη παρελθόντα δεινά του σοβιετικού κομμουνισμού.

Ιταλικό τεστ αντοχής

Υπάρχουν και άλλα θέματα στα οποία οι Ευρωπαίοι δυσκολεύονται να συνεννοηθούν με τον κ. Τραμπ, όπως, για παράδειγμα, οι πρωτοβουλίες για τον έλεγχο της κλιματικής αλλαγής. Θα πρέπει να περιμένουμε αρκετούς μήνες για να αναλάβει ο κ. Τραμπ την Προεδρία των ΗΠΑ, να φτιάξει τον δικό του μηχανισμό εξουσίας και να προσδιορίσει τις σχέσεις του με το αμερικανικό Πεντάγωνο, το υπουργείο Εξωτερικών, τα νομοθετικά σώματα των ΗΠΑ, για να δούμε εάν θα μετατραπούν οι προεκλογικές του προτάσεις σε κυβερνητική πολιτική.

Προς το παρόν η Ε.Ε. βρίσκεται αντιμέτωπη με μια αρνητική πολιτική δυναμική που απελευθερώθηκε με το Brexit και ενισχύθηκε με την εκλογική επικράτηση του κ. Τραμπ.

Το πρώτο μεγάλο τεστ ευρωπαϊκής συνοχής θα πραγματοποιηθεί στις αρχές Δεκεμβρίου στην Ιταλία με το δημοψήφισμα για τη συνταγματική αναθεώρηση και την πολιτική μεταρρύθμιση, το οποίο μπορεί να κρίνει την τύχη του κεντροαριστερού πρωθυπουργού κ. Ρέντσι. Ο τελευταίος έπαιξε δυναμικά το χαρτί Ομπάμα για να ενισχύσει τη θέση του ενόψει του κρίσιμου δημοψηφίσματος, οργανώνοντας μία εντυπωσιακή επίσκεψη, μετά συζύγου, στον Λευκό Οίκο. Σύμφωνα με τις τελευταίες δημοσκοπήσεις, το «όχι» θα υπερικούσει στην Ιταλία και η επικράτηση του κ. Τραμπ στερεί από τον κ. Ρέντσι έναν πολύ-

Στην Ιταλία θα φανούν οι αντοχές της Ε.Ε. μετά το φαινόμενο Τραμπ.

Η σκληρή αντιμετώπιση των προσφύγων και των μεταναστών από τις ΗΠΑ μπορεί να βρει μιμητές στην Ε.Ε.

τιμο Αμερικανό σύμμαχο και φίλο, τον κ. Ομπάμα, και τη συνέχιση της πολιτικής του μέσω της κ. Κλίντον.

Ο κ. Ρέντσι είχε δηλώσει ότι θα παραιτηθεί σε περίπτωση που επικρατήσει το «όχι» στο δημοψήφισμα, το τελευταίο διάστημα όμως δημιουργεί την εντύπωση ότι θα συνεχίσει την προσπάθεια ακόμα και αν οι Ιταλοί απορρίψουν τη συνταγματική αναθεώρηση και τις μεταρρυθμίσεις που προτείνει. Δέχεται όμως μεγάλη πολιτική πίεση από τον δεξιόστροφο λαϊκιστή Μπέπε Γκριλο του Κινήματος Πέντε Αστέρων και τον Ματέο Σαλβίνι, ηγέτη της ακροδεξιάς Λέγκας του Βορρά. Οι δυο τους συνεργάζονται για να ρίξουν την κυβέρνηση Ρέντσι και να διοργανώσουν στη συνέχεια δημοψήφισμα προκειμένου να αποφασιστεί η έξοδος της Ιταλίας από την Ευρωζώνη.

Ο πρωθυπουργός κ. Ρέντσι αντιμετωπίζει μεταξύ των άλλων την αντίδραση της αριστερής πτέρυγας του Δημοκρατικού Κόμματος, του οποίου ηγείται, βασικοί εκπρόσωποι της οποίας υποστηρίζουν δημόσια το «όχι», και την καταγγελία των πολιτικών χειρισμών του από τον πρώην επίτροπο και πρωθυπουργό της Ιταλίας Μάριο Μόντι.

Εάν οδηγηθεί σε πολιτικό αδιέξοδο ο κ. Ρέντσι και επικρατήσει στην Ιταλία ο Μπέπε Γκριλο και ο Σαλβίνι, αξιοποιώντας και τη δυναμική του Brexit και της εκλογής του κ. Τραμπ, μπορεί να φτάσουμε πολύ γρήγορα σε μια νέα αμφισβήτηση ή και στη διάλυση της Ευρωζώνης.

Δύσκολη συνέχεια

Ακόμη κι αν η Ε.Ε. αποφύγει το αρκετά πιθανό ιταλικό «ατύχημα», θα πρέπει να αντέξει σε μια σειρά δύσκολων εκλογικών αναμετρήσεων. Τον Δεκέμβριο θα πραγματοποιηθούν προεδρικές εκλογές στην Αυστρία με πιθανότερο αποτέλεσμα την επικράτηση του ακροδεξιού υποψηφίου. Τον Μάρτιο έχουμε βουλευτικές εκλογές στην Ολλανδία, με το ακροδεξιό κόμμα του κ. Βίλντερς να προηγείται στις δημοσκοπήσεις. Τον Απρίλιο και τον Μάιο θα έχουμε προεδρικές εκλογές σε δύο γύρους στη Γαλλία, με την κ. Λεπέν, πρόεδρο του ακροδεξιού Εθνικού Μετώπου, να έρχεται πρώτη στις δημοσκοπήσεις για τον πρώτο γύρο και να χάνει, σύμφωνα με τις έρευνες της κοινής γνώμης, από τον κεντροδεξιό υποψήφιο στον δεύτερο γύρο. Τέλος, τον Σεπτέμβριο του 2017 έχουμε βουλευτικές εκλογές στη Γερμανία, με τους Χριστιανοδημοκράτες της κ. Μέρκελ να δέχονται μεγάλη πίεση από τα δεξιά, από την Εναλλακτική για τη Γερμανία και τους Φιλελεύθερους. Κοινό σημείο τους είναι η υιοθέτηση μιας αυστηρής πολιτικής στο προσφυγικό-μεταναστευτικό και η διακοπή της γερμανικής συμμετοχής στη χρηματοδότηση του ελληνικού προγράμματος.

Σε πρώτη φάση η Ε.Ε. θα πρέπει να αποφύγει μια ανεπανόρθωτη πολιτική βλάβη από τα δύσκολα δημοψηφίσματα και τις εκλογικές αναμετρήσεις που θα πραγματοποιηθούν μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2017. Στη συνέχεια θα πρέπει να αξιοποιήσει –εάν φυσικά το επιτρέπουν οι πολιτικές συνθήκες– την κρίση που προκάλεσαν το Brexit και η επικράτηση του Ντόναλντ Τραμπ, για να περάσει, με επιτυχία, στην επόμενη φάση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Το Data Center Της Coca-Cola HBC από τον Όμιλο ΟΤΕ

Επένδυση €43 εκατ. για ένα από τα μεγαλύτερα ιδιωτικά έργα ICT στη χώρα που εξυπηρετεί 24/7 επιχειρησιακές εφαρμογές πληροφορικής 36.000 εργαζομένων και 18,5 εκατ. παραγγελίες ετησίως

Ακόμη ένα μεγάλο και σύνθετο έργο με πολλαπλές απαιτήσεις ολοκλήρωσε ο Όμιλος ΟΤΕ, στον τομέα του ICT. Πρόκειται για μια επένδυση αξίας 43 εκατ. ευρώ από την Coca-Cola Hellenic Bottling Company (Coca-Cola HBC) και αφορά στη δημιουργία και λειτουργία ενός υπερσύγχρονου Data Center. Το υπερσύγχρονο data center κατασκευάστηκε και παραδόθηκε από τον Όμιλο ΟΤΕ με απόλυτη επιτυχία, εντός του προκαθορισμένου χρονοδιαγράμματος και εξυπηρετεί ήδη το σύνολο της επιχειρησιακής δραστηριότητας και των λειτουργιών του Ομίλου Coca-Cola HBC στις 28 χώρες, όπου δραστηριοποιείται.

Το έργο αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα Data Center τόσο στην Ελλάδα όσο και στην περιοχή της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής και βρίσκεται ήδη σε λειτουργία. Το έργο εκπροσώπησε τη χώρα μέσω του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ), στα διεθνή βραβεία Πληροφορικής, WITSA Global ICT Excellence Awards 2016, αποσπώντας παγκόσμια διάκριση.

Η υλοποίηση του έργου ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2015 με τη μεταφορά των συστημάτων σε υποδομές του Ομίλου ΟΤΕ. Στο πλαίσιο αυτό, μεταφέρθηκαν επιχειρησιακές εφαρμογές, όπως ERP και CRM, καθώς και βάσεων δεδομένων.

Η πλήρης μετάβαση ολοκληρώθηκε σε προκαθορισμένες ημερομηνίες, χωρίς καμία διακοπή στην επιχειρησιακή λειτουργία της Coca-Cola HBC, ενώ ο Όμιλος ΟΤΕ, μέσω του εξειδικευμένου του προσωπικού, θα είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση, τη λειτουργία και την υποστήριξη για τα επόμενα 5 χρόνια.

Για τη λειτουργία του νέου Data Center εγκαταστάθηκαν περισσότεροι από 500 servers εφαρμογών και βάσεων δεδομένων σε περισσότερους από 70 φυσικούς servers, με αποθηκευτικό χώρο 600TB, οι οποίοι θα εξυπηρετούν, 24 ώρες το 24ωρο, ολόκληρο το χρόνο, το σύνολο της επιχειρησιακής δραστηριότητας και των λειτουργιών του Ομίλου Coca-Cola HBC σε 28 χώρες. Συγκεκριμένα θα εξυπηρετούνται λειτουργίες όπως το Customer Relationship Management (CRM), το Call Center και άλλες, με σημαντικότερη το Enterprise Resource Planning

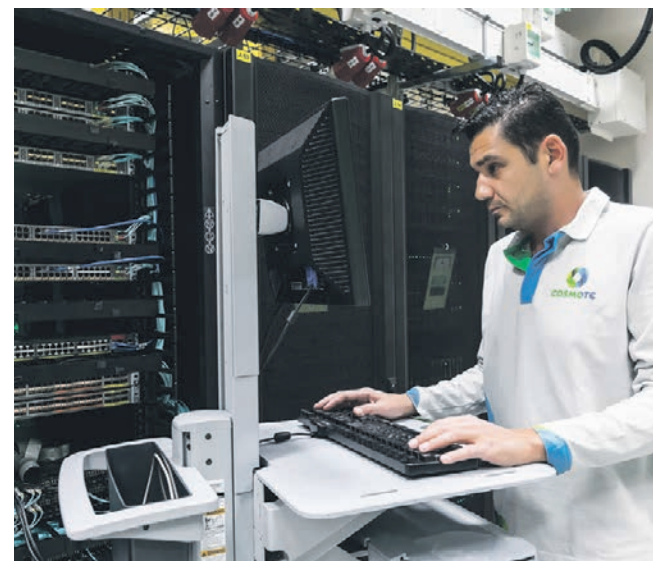
(ERP), καθώς η Coca-Cola HBC δέχεται περισσότερες από 18,5 εκατομμύρια παραγγελίες ετησίως.

Για το υπερσύγχρονο Data Center του Ομίλου Coca-Cola HBC ο IT Operations Director του Ομίλου, κ. Galip Onar σημείωσε: «Είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι για την ολοκλήρωση αυτής της σημαντικής επένδυσης στην Ελλάδα, η οποία δημιουργεί προστιθέμενη αξία στον Όμιλό μας και αναδεικνύει τις προοπτικές της χώρας. Σήμερα, φιλοξενούνται στην Ελλάδα μερικές πολύ σημαντικές λειτουργίες της Coca-Cola HBC, οι οποίες υποστηρίζονται πλέον από ένα από τα μεγαλύτερα Data Centers της Ευρώπης».

Ο Chief Officer Λειτουργιών & Συστημάτων Πληροφορικής Ομίλου ΟΤΕ, κ. Γεώργιος Αθανασόπουλος, δήλωσε: «Η δημιουργία του data center του Ομίλου Coca-Cola HBC ήταν ένα μεγάλο και απαιτητικό έργο Πληροφορικής. Η επιτυχής ολοκλήρωσή του εντός χρονοδιαγράμματος και χωρίς καμία διακοπή στην επιχειρησιακή λειτουργία της Coca-Cola HBC, αποδεικνύει ότι ο Όμιλος ΟΤΕ διαθέτει το μέγεθος, την τεχνογνωσία και την αξιοπιστία να υλοποιεί μεγάλα έργα ICT, σε παγκόσμιο επίπεδο».

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ WITSA GLOBAL ICT EXCELLENCE AWARDS

Το υπερσύγχρονο Data Center, που δημιούργησε ο Όμιλος ΟΤΕ για την Coca-Cola HBC, ήταν υποψήφιο στην κατηγορία των Μεγάλων Ιδιωτικών Έργων (Private Sector Excellence Award), στα WITSA Global ICT Excellence Awards 2016 και έλαβε τιμητική διάκριση (Merit Award) για λογαριασμό της χώρας. Ο Φάκελος υποψηφιότητας κατατίστηκε από τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ), σε συνεργασία με τον Όμιλο ΟΤΕ και τον Όμιλο Coca-Cola HBC. Τα βραβεία διοργανώνονται κάθε 2 χρόνια από τη World Information Technology and Services Alliance (WITSA) και το World Congress on Information Technology (WCIT) και έχουν ως στόχο να τιμήσουν τους οργανισμούς που έχουν επιδείξει κάποιο εξαιρετικό επίτευγμα στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών προς όφελος της κοινωνίας, του Δημοσίου, κάποιας επιχείρησης, ή και ιδιώτη.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ, Η ΚΛΙΝΤΟΝ ΚΑΙ ΤΑ ΜΙΝΤΙΑ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ*

Η εκλογική επιτυχία του Ντόναλντ Τραμπ στην αμερικανική προεδρική αναμέτρηση της 8ης Νοεμβρίου εξέπληξε τη διεθνή κοινή γνώμη, καθώς δεν προβαλλόταν από τους αναλυτές και τα μίντια ως το πλέον πιθανό αποτέλεσμα. Αντιθέτως, η επιλογή των διεθνών μέσων να τον παρουσιάζουν ως «περιθωρική καρικατούρα» οδήγησε στη διαμόρφωση ενός κλίματος βέβαιης νίκης της αντιπάλου του, της Χίλαρι Κλίντον, η οποία άλλωστε απολάμβανε –σύμφωνα με την κυρίαρχη αφήγηση των μέσων– τη στήριξη του δημοφιλούς απερχόμενου Προέδρου Μπαράκ Ομπάμα, την κλιμακούμενη ως την τελευταία ημέρα χρηματοδότηση της καμπάνιας της από πλήθος οικονομικών δρώντων και τη διακριτική στήριξη μετριοπαθών Ρεπουμπλικάνων προς το πρόσωπό της. Από τις περισσότερες αναλύσεις απουσίαζε η έμφαση στην υστέρηση δημοτικότητας της Κλίντον σε σύγκριση με προηγούμενους Δημοκρατικούς υποψηφίους και η αρνητική επίδραση της αντιπαράθεσής της με τον Μπέρνι Σάντερς στη διαμόρφωση της εικόνας της ως απόμακρης και συστημικής υποψηφιότητας πριν ακόμη βρεθεί απέναντι από τον αντιουμβατικό Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος ανέδειξε οριστικά την «κατά του κατεστημένου» ψήφο σε διακύβευμα των εκλογών του 2016. Ο «εκκεντρικός» δεν ήταν δυνατόν να κερδίσει και, ένα βήμα παρακάτω, ο «ακραίος εκκεντρικός» δεν θα έπρεπε να κερδίσει, γιατί αυτό θα ζημίωνε τη χώρα του, αλλά και τη διεθνή κοινότητα. Ήταν πράγματι αυτές οι απόψεις της κοινής γνώμης στην Ελλάδα για την εξέλιξη των αμερικανικών εκλογών της εβδομάδας που πέρασε;

Σύμφωνα με τα ευρήματα της διαδικτυακής έρευνας της Prorata που διενεργήθηκε σε δείγμα των τακτικών ερωτωμένων της εταιρείας κατά τις τελευταίες δύο μέρες της προεκλογικής περιόδου, το 73% των Ελλήνων πίστευε ότι η Κλίντον θα ήταν η νικήτρια των εκλογών και μόνο το 18% πρόβλεψε σωστά τον νικητή. Εξίσου εντυπωσιακό είναι το γεγονός ότι 69% όσων συμμετείχαν στην έρευνα εκδήλωσαν προτίμηση σε νίκη της Κλίντον και μόνο 12% επέλεξαν ως επιθυμητό νικητή τον Τραμπ. Στο κομμάτι της ερμηνείας της υποψηφιότητας Τραμπ, πριν ακόμα αυτός νικήσει στις εκλογές, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η επιτυχία του φέρνει στον νου «την άνοδο της Άκρας Δεξιάς στην Ευρώπη» (42%) ή «την επιτυχία “απολίτικων” στην κεντρική πολιτική σκηνή» (26%), δηλαδή φαινόμενα με τα οποία επιχειρήθηκε συχνότερα να ταυτιστεί η πορεία του Τραμπ από τους αναλυτές, και όχι, για παράδειγμα, «την επικράτηση του Brexit στη Βρετανία». Παρ’ ότι το δείγμα συμμετεχόντων στις έρευνες που διενεργούνται με το διαδικτυακό εργαλείο εμφανίζει σημαντικές αποκλίσεις από τον μέσο ψηφοφόρο ως προς το επίπεδο εκπαίδευσης και την ηλικία, θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι το ελληνικό ακροατήριο των αναλυτών για τις αμερικανικές εκλογές –προφανώς πιο νέο και πιο μορφωμένο από τον μέσο Έλληνα ψηφοφόρο– αποδέχτηκε στην πλειοψηφία του τόσο την πρόβλεψη όσο και την επιθυμία της κυρί-

Το 73% των Ελλήνων πίστευε ότι η Κλίντον θα ήταν η νικήτρια των εκλογών και μόνο το 18% πρόβλεψε σωστά τον νικητή. Εξίσου εντυπωσιακό είναι το γεγονός ότι 69% όσων συμμετείχαν στην έρευνα εκδήλωσαν προτίμηση σε νίκη της Κλίντον και μόνο 12% επέλεξαν ως επιθυμητό νικητή τον Τραμπ.

αρχης ανάλυσης για το αποτέλεσμα. Η παρουσίαση των πρόσφατων αμερικανικών προεδρικών εκλογών στα μίντια είναι αναμφίβολα ένα σαφές παράδειγμα της επίδρασης ερμηνευτικών πλαισιώσεων στην πρόσληψη της πληροφορίας.

Ενδεικτικές της εικόνας που σχηματίστηκε στην ελληνική κοινή γνώμη για τους υποψηφίους είναι οι απαντήσεις των συμμετεχόντων στο ερώτημα «ποιος Έλληνας πολιτικός θα ήταν σε θέση να δημιουργήσει την καλύτερη σχέση με τη Χίλαρι Κλίντον και τον Ντόναλντ Τραμπ;». Η καλλιεργηθείσα εικόνα της Κλίντον ως της «επιλογής συνέχειας» οδήγησε το 47% του δείγματος στην επιλογή του Κυριάκου Μητσοτάκη –ο οποίος επίσης προβάλλεται από τα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης ως «η επιλογή σταθερότητας»– ως του πολιτικού που θα δημιουργούσε την καλύτερη σχέση με την Κλίντον. Ομοίως, η εικόνα του Τραμπ ως «ακραία συντηρητικού» οδήγησε το 26% στην επιλογή του Νίκου Μιχαολιάκου, δηλαδή των επικεφαλής δύο κομμάτων που κινούνται προς το δεξιό άκρο του κλασικού άξονα, ως εκείνων που θα ήταν οι πλέον ταιριαστοί συνομιλητές του Τραμπ. Δίκαιες ή άδικες, οι συνδέσεις αυτές στο μυαλό του ακροατηρίου μαρτυρούν ότι οι αμερικανικές εκλογές, όπως και το σύνολο των διεθνών και εγχώριων πολιτικών γεγονότων, εμποτίζονται από τις σκέψεις των ενδιαμέσων, δηλαδή των προβαλλόμενων στα κυρίαρχα μίντια αναλυτών.

*Ο Γιάννης Κωνσταντινίδης είναι επίκουρος καθηγητής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και επιστημονικά υπεύθυνος της εταιρείας Prorata.

27TH ANNUAL
THE GREEK ECONOMY CONFERENCE

GREECE AND THE GLOBAL DISRUPTIVE ENVIRONMENT
A look into the future

November 28 & 29, 2016
ATHENAEUM INTERCONTINENTAL HOTEL

ORGANIZED BY AMERICAN-HELLENIC CHAMBER OF COMMERCE
IN COOPERATION WITH ATHEXGROUP

Conference speakers and delegates from Greece and abroad shall present and discuss trends and concerns to explore opportunities and successful strategies that Greece should implement to kick start employment, embrace positive policies, and continue with meaningful reform that will open the door to investment.

As the global economy races forward, with technological breakthroughs, new business developments, and creative disruption across the board, there are emerging pertinent concerns for Greece.

- Will Greece's experience in responding to the crisis become an asset?
- Can Greece use its resilience to adapt to a future dominated by new economic models?
- Will Greece achieve to transform global digital disruption into an opportunity for growth?
- Does Greece have the capacity to become a "turnaround"?
- Can new practices make Greece competitive?

A TWO-DAY CONFERENCE FILLED WITH

Keynote Addresses – Presentations – Constructive Discussions – Exchange of Information and Views – Proposals – Networking

By:

Ministers, Deputy Ministers, General Secretaries, Members of Parliament, Bank Governors, Academics, Finance Experts, Fund Managers, Analysts, CEOs, General Managers, Journalists, Consultants, Opinion Leaders

KEY TOPICS

Greek Debt, Economic Performance, Growth and Jobs, Banking and Financial Services, Digital Disruption, Tourism, Energy, Public Administration and Entrepreneurship

DON'T MISS THE OPPORTUNITY...

...to network with Greece's opinion leaders and decision makers and gain strategic insight to policies that will guide growth –and impact your organization– in the years to come.

COMMUNICATION SPONSOR
FREE SUNDAY

For more information:
www.amcham.gr | info@amcham.gr

ΤΟ ΣΤΙΓΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ ΟΜΠΑΜΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΠΟΠΟΥΛΟΣ

Η επίσκεψη Ομπάμα στην Ελλάδα εντάσσεται σε σαφές ευρωπαϊκό πλαίσιο εκδήλωσης ενδιαφέροντος του απερχόμενου Προέδρου για όλα τα ανοιχτά ευρωπαϊκά μέτωπα και δεν αποτελεί διαμεσολάβηση για ευνοϊκή μεταχείριση ενός προβληματικού και απροσάρμοστου αθλή σε περίοπτη γεωπολιτική θέση συμμάχου.

Η πρόκληση των ΗΠΑ και πολύ περισσότερο των Προέδρων τους στην Ελλάδα γίνονται με ένα μείγμα δαιμονοποίησης και θαυμασμού. Δεν είναι τυχαίο ότι στη χώρα που μέχρι πρόσφατα είχε τον πιο διευρυμένο σε όλο το πολιτικό φάσμα αντιαμερικανισμό ως κοινό παρονομαστή διατυπώθηκε ως παγκόσμια αποκλειστικότητα ο όρος «πλανητάρχης», λέξη αμετάφραστη, που δεν υπάρχει σε καμία άλλη χώρα, από τη Ρωσία και το Ιράν μέχρι τη Β. Κορέα, και η οποία θα προκαλούσε γέλια ακόμη και στους πιο σκληροπυρηνικούς κύκλους της Ουάσιγκτον.

Με αυτά τα δεδομένα, η αποτίμηση του στίγματος και του βάρους της επίσκεψης Ομπάμα στη χώρα μας είναι, δυστυχώς, δύσκολο ζητούμενο, καθώς κάθε ψύχραιμη σκέψη πλαγιοκοπείται από την υπεραπλοστέυση είτε της υπερτίμησης είτε της υποτίμησης.

Στο μεταίχμιο

As ξεκινήσουμε από το ότι ο Ομπάμα έρχεται στην Αθήνα στη μεταβατική περίοδο κατά την οποία ήδη έχει εκλεγεί ο διάδοχός του και μάλιστα ο αντίπαλος της Κλίντον, την οποία ο απερχόμενος Πρόεδρος στήριξε ανεπιφύλακτα, αφού την επέβαλε ως υποψήφιο των Δημοκρατικών σε μια πρωτοφανή στα πολιτικά χρονικά των ΗΠΑ κίνηση Προέδρου, που συνήθως στο τέλος της δεύτερης θητείας του αναζητά υπερχομματικό στίγμα.

Ο Πρόεδρος παραμένει ηγέτης με πλήρεις εξουσίες μέχρι και την 21η Ιανουαρίου, οπότε παραδίδει στον διάδοχό του: Να θυμίσουμε ότι τέλη Νοεμβρίου του 1992 ο Τζορτζ Μπους πατήρ, λίγες εβδομάδες μετά την ταπεινωτική ήττα του από τον Μπιλ Κλίντον, διέταξε την εισβολή των αμερικανικών στρατιωτικών δυνάμεων στη Σομαλία, να θυμίσουμε ότι ο Κάρτερ μετά την ήττα του από τον Ρέιγκαν τον Νοέμβριο του 1980 χειρίστηκε προσωπικά τη διαπραγμάτευση για την απελευθέρωση των Αμερικανών διπλωματών που βρίσκονταν εγκλωβισμένοι ως όμηροι στην πρεσβεία των ΗΠΑ στην Τεχεράνη από τον Οκτώβριο του 1979.

Εξυπακούεται ότι ο απερχόμενος Πρόεδρος είναι σε συντονισμό, μέσω της Ομάδας Μετάβασης, με τον διάδοχό του, με τον οποίο αναζητά συναίνεση. Σήμερα, όμως, πρόκειται για μια ιδιόμορφη διαδοχή, που δίνει στον απερχόμενο Ομπάμα ακόμη πιο διευρυμένα περιθώρια ελιγμών.

Ιδιαιτερότητες Τραμπ

Ο Τραμπ δεν ανήκε ποτέ στο Ρεπουμπλικανικό Κόμμα και κύρια προτεραιότητά του στη μεταβατική περίοδο θα είναι να βρει έναν κοινό παρονομαστή τόσο με το Κογκρέσο, τη Γερουσία και τη Βουλή, όπου οι Ρεπουμπλικάνοι διατήρησαν τον έλεγχο, όσο και με τον κομματικό μηχανισμό. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία γερουσιαστές, βουλευτές και κομματικά στελέχη είτε ενα-

ντιώθηκαν είτε κράτησαν αποστάσεις από τον Τραμπ.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά την εξωτερική πολιτική, όπου είναι φανερό ότι ο απρόβλεπτος Τραμπ αντιμετωπίζει τον απερχόμενο Ομπάμα, το Κογκρέσο και το Κόμμα των Ρεπουμπλικάνων να έχουν έναν κοινό παρονομαστή στον οποίο αυτός θα κληθεί να προσαρμοστεί. Είναι φανερό ότι εκ των πραγμάτων ο απερχόμενος σημερινός ένοικος δεν έχει χάσει τη διπλωματική εμβέλεια που είχε στη διάρκεια της κανονικής του θητείας.

Η επίσκεψη Ομπάμα στην Αθήνα είναι η τέταρτη Πρόεδρου των ΗΠΑ. Προηγούνται ο Αϊζενχάουερ το 1959, ο Μπους πατήρ το 1991 και ο Μπιλ Κλίντον το 1999, με τον πρώτο να έρχεται στην Αθήνα από την Άγκυρα και τους άλλους δύο να κάνουν το αντίστροφο δρομολόγιο, ένα δρομολόγιο με ισχυρούς συμβολισμούς για το ενιαίο του χώρου της νοτιοανατολικής πτέρυγας του ΝΑΤΟ και για κάθε ελληνιστική εκκρεμότητα στις διμερείς σχέσεις και στο Κυπριακό - παρενόχληση για τα αμερικανικά συμφέροντα.

Ισχυροί συμβολισμοί

Σήμερα το δρομολόγιο του Ομπάμα είναι διαφορετικό και με ισχυρότερους συμβολισμούς. Μετά την Αθήνα επισκέπτεται το Βερολίνο, όπου, εκτός από τη Μέρκελ, θα συναντηθεί με τον Ολάντ, τον Ρέντσι και τη Μέι. Αθροιστικά στο τέλος της ευρωπαϊκής περιόδου του ο Ομπάμα θα έχει δει τους ηγέτες της Ελλάδας, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας και της Βρετανίας.

Με άλλα λόγια, ενδιαφέρον για σταθεροποίηση της Αθήνας, ανησυχία για την τύχη του Ρέντσι και της πολιτικής σταθερότητας στην Ιταλία μετά το δημοψήφισμα στις αρχές Δεκεμβρίου, αγωνία για την άνοδο της Λεπέν και του Εθνικού Μετώπου στη Γαλλία, αβεβαιότητα για τη δυνατότητα συναινετικού και βελούδινου διαζυγίου της Βρετανίας με την Ε.Ε. και, τέλος, το σπουδαιότερο, αγωνία για τη στάση της Γερμανίας σε όλα τα παραπάνω ανοιχτά μέτωπα.

Πριν και μετά

Ακόμη κι αν πάρουμε τοις μετρητοίς τα όσα είπε προεκλογικά ο Τραμπ, όχι την ατάκα ότι το ελληνικό χρέος είναι υπόθεση της Γερμανίας αλλά για την αλά καρτ αλληλεγγύη στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ και, κυρίως, την ανάγκη να πληρώσουν οι Ευρωπαίοι αυξάνοντας τον αμυντικό τους προϋπολογισμό, σε καμία περίπτωση δεν μπορούμε να δεχτούμε ότι η Ουάσιγκτον θα παρακολουθήσει αδιάφορη μια ασύντακτη παράλυση και στη συνέχεια αποσάθρωση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Μια Ευρώπη όπου οι Μέρκελ-Σόιμπλε θα επιμένουν στη σημερινή αδιαπραγμάτευτη λιτότητα και ταυτόχρονα στην Ιταλία η κυβέρνηση θα είναι στα χέρια του Μπέπε Γκριλο και στη Γαλλία η Λεπέν, πρώτη στον πρώτο γύρο και δεύτερη αλλά με εντυπωσιακό ποσοστό στον δεύτερο, θα είναι Πρόεδρος σε αναμονή θα είναι πρόκληση πρώτου μεγέθους ακόμη και για τον

Τραμπ: Μια διαλυμένη, πολυδιασπασμένη και θρυμματισμένη Ε.Ε. είναι πρόβλημα ακόμη και για έναν Πρόεδρο που θα ήθελε να πάρει τις αποστάσεις του και να στραφεί κατά προτεραιότητα στο μέτωπο της ευρύτερης περιοχής Ασίας-Ειρηνικού.

Με άλλο ύφος, με άλλη ρητορική και επικοινωνιακή διαχείριση, η Αμερική, μέχρι τις 21 Ιανουαρίου με τον Ομπάμα και μετά με τον Τραμπ, δεν θα παρακολουθήσει ως θεατής τη διάλυση της Ε.Ε.

Έτσι, η επίσκεψη Ομπάμα στην Ελλάδα εντάσσεται σε σαφές ευρωπαϊκό πλαίσιο εκδήλωσης ενδιαφέροντος του απερχόμενου Προέδρου για όλα τα ανοιχτά ευρωπαϊκά μέτωπα και δεν αποτελεί διαμεσολάβηση για ευνοϊκή μεταχείριση ενός προβληματικού και απροσάρμοστου αλλά σε περίοπτη γεωπολιτική θέση συμμάχου.

Αμερικανoturκικός κόμπος

Όμως η επίσκεψη του Αμερικανού Προέδρου καταγράφεται σε μια στιγμή που οι σχέσεις των ΗΠΑ με την Τουρκία πάνε από το κακό στο χειρότερο, με τον Ομπάμα να αποτελεί τη σημαντικότερη παρενόχληση της πολιτικής της Ουάσιγκτον στη Συρία και στο Ιράκ. Ελισσόμενος μεταξύ ΗΠΑ και Ρωσίας, ο Ερντογάν επιβάλλει στην Ουάσιγκτον να χρησιμοποιούν με περιορισμούς τους Κούρδους του Ιράκ και της Συρίας στην πολιορκία της Μοσούλης και της Ράκα αντίστοιχα.

Παρά τα προσχήματα που κρατούν οι ΗΠΑ, με τον αρχηγό ΓΕΕΘΑ Ντάνφορθ να βρίσκεται προ ημερών στην Άγκυρα, λίγες μέρες μετά την επίσκεψη του επιτελάρχη Ακάρ και του επικεφαλής της Υπηρεσίας Πληροφοριών (MIT) στη Μόσχα, παρά τις πιέσεις για επίλυση του Κυπριακού, που θα λειτουργούσε ως κάβος πρόσδεσης της Άγκυρας με τη Δύση και θα διευκόλυε τη σχέση της Τουρκίας με την Ε.Ε., το γυαλί έχει ραγίσει.

Έχει ραγίσει, καθώς στην ουσία ο Ερντογάν έχει χρεώσει στις ΗΠΑ την απόπειρα πραξικοπήματος και, από την πλευρά τους, οι ΗΠΑ παίζουν χωρίς προσχήματα και αναστολές το κουρδικό χαρτί στη Συρία και στο Ιράκ.

Για το ορατό μέλλον, δίπλα στο δεδομένο ενδιαφέρον των ΗΠΑ να μην τεθεί εκτός ελέγχου η κρίση στην Ε.Ε.-Ευρωζώνη θα υπάρχει και μια δεύτερη σταθερά, ότι η Τουρκία, τουλάχιστον όσο θα βρίσκεται ο Ερντογάν στην εξουσία, αλλά και μετά από αυτόν, θα βρίσκεται σε σύγκρουση με τις στρατηγικές προτεραιότητες των ΗΠΑ στην ευρύτερη Μέση Ανατολή.

Συμμαχική ανάγκη

Αυξημένο, διπλό και αναβαθμισμένο το ενδιαφέρον των ΗΠΑ για την Ελλάδα. Δεν αποτελεί τη μαγική λύση αλλά χρήσιμο έρεισμα στους συσχετισμούς της Ευρωζώνης και έμμεση αλλά βαρύνουσα αναβάθμιση της στήριξης των ΗΠΑ απέναντι στην αστάθεια που εξαγει η Άγκυρα.

ΣΟΚ ΚΑΙ ΔΕΘΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΙΚΗ ΤΡΑΜΠ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Σύμφωνα με δημοσίευμα της καλής γαλλικής εφημερίδας «Le Figaro», το πρωί της περασμένης Τετάρτης στο Προεδρικό Μέγαρο του Παρισιού, στα Ιλίσια Πεδία, επικρατούσε μεγάλη αναταραχή και οι συνεργάτες του Φρανσουά Ολάντ κυριολεκτικά... έτρεχαν και δεν έφταναν.

Ο λόγος; Η γαλλική Προεδρία της Δημοκρατίας είχε ετοιμάσει συχαρητήριο τηλεγράφημα μόνο για την περίπτωση που στις αμερικανικές προεδρικές εκλογές νικήτρια αναδεικνυόταν η Χίλαρι Κλίντον και δεν υπήρχε απολύτως τίποτα έτοιμο για το ενδεχόμενο νέος Πρόεδρος των ΗΠΑ να είναι ο Ντόναλντ Τραμπ.

Το περιστατικό αυτό περιγράφει με απόλυτη ακρίβεια την κατάσταση στην οποία περιήλθε ο πλανήτης ολόκληρος –πλην ελαχίστων εξαιρέσεων– τις πρώτες πρωινές ώρες της Τετάρτης 9 Νοεμβρίου 2016, όταν τα αποτελέσματα των εκλογών από διάφορες Πολιτείες των ΗΠΑ «κλείδωναν» το αδιανόητο: ο Ντόναλντ Τραμπ, ένας επιχειρηματίας και τηλεπερσόνα, εκλεγόταν 45ος Πρόεδρος της μοναδικής υπερδύναμης στον πλανήτη, κερδίζοντας την αναμέτρηση με μια έμπειρη και εξαιρετικά ικανή πολιτικό.

Διαλύοντας τους Ρεπουμπλικάνους

Όταν ο Τραμπ ανακοίνωνε την υποψηφιότητά του για το χρίσμα του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος για την Προεδρία των ΗΠΑ, λίγοι ήταν εκείνοι που πίστευαν ότι ο γνωστός επιχειρηματίας –όχι θα κέρδιζε τις εκλογές του Νοεμβρίου του 2016, αλλά– θα κατάφερνε καν να φτάσει ως τις πρώτες προκριματικές εκλογές του κόμματος, έχοντας για αντιπάλους «τεράστια» ονόματα του GOP, όπως τον Τζεμπ Μπους, τον Τεντ Κρουζ, τον Μάρκο Ρούμπιο, τον Μάικ Χάκαμπι, τον Τζον Κέιτς ή τον Κρις Κρίστι. Κι όμως, ο επιχειρηματίας με το... ιδιόρρυθμο χτένισμα πέρασε σαν οδοστρωτήρας πάνω από τους mainstream

πολιτικούς του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, ακολουθώντας μια στρατηγική άπιστευτης έντασης και προσωπικών προσβολών για τους αντιπάλους του, προβάλλοντας ένα γενικόλογό σύνθημα (Make America Great Again – Να ξανακάνουμε μεγάλη την Αμερική) και παρουσιάζοντας μια αλλοπρόσβαλη πολιτική πλατφόρμα που συνδύαζε αντιμεταναστευτικό/αντιμουσουλμανικό μένος και παραδοσιακές ρεπουμπλικανικές αρχές περι φορολογίας με ήπιες «αριστερού» χαρακτήρα προτάσεις για τα συστήματα Medicaid και Medicare, τη χρηματοδότηση των οποίων είχε φανεί έτοιμος να περιορίσει ακόμη και ο Μπαράκ Ομπάμα.

Ροκανίζοντας τη Χίλαρι

Ακόμη κι όταν ο Τραμπ μπήκε «τροπαιοφόρος» στο συνέδριο του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, προκειμένου να λάβει και επίσημα το χρίσμα του υποψήφιου Προέδρου των ΗΠΑ, ελάχιστοι ήταν εκείνοι που πίστευαν ότι είχε έστω και την παραμικρή ελπίδα νίκης με αντίπαλο το «πολιτικό τέρας» των Δημοκρατικών, την πρώην υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Χίλαρι Κλίντον, με τη συντριπτική πλειοψηφία των αρχικών δημοσκοπήσεων να δίνει στη δημοκρατική υποψηφία άνετη νίκη. Κι όμως, ο Τραμπ, συνεχίζοντας την άπιστευτα απειθάρχη προεκλογική εκστρατεία του (η οποία περισσότερο ως... ανέκδοτο μπορεί να αντιμετωπιστεί, με τον ίδιο τον Τραμπ να εμπλέκεται σε ουρανοκατακόμβους καβγάδες στο Twitter), σταδιακά ροκάνισε το δημοσκοπικό πλεονέκτημα της αντιπάλου του (σχεδόν όλες οι τελευταίες δημοσκοπήσεις έδιναν διαφορά στο όριο του στατιστικού σφάλματος), εξαπολύοντας μια άνευ προηγουμένου ad hominem επίθεση εις βάρος της και χρησιμοποιώντας μια ιδιοφυή ρητορική, ειδικά στις Πολιτείες που θεωρείται ότι «βγάζουν Πρόεδρο», όπως το Οχάιο, η Πενσιλβάνια και, κυρίως, η Φλόριντα. Και, σε μια προεκλογική σύγκρουση που μοιάζει περισσότερο με λαοπομαχία, συ-

Από τις λεγόμενες «swing states», ο Τραμπ πήρε τη Φλόριντα, το Οχάιο, τη Βόρεια Καρολίνα και την Πενσιλβάνια, αφήνοντας στην Κλίντον μόνο το Κολοράντο και τη Νεβάδα. Επίσης, «έκλειψε» από τους Δημοκρατικούς τρεις Πολιτείες που θεωρούνταν δικές τους, το Ουισκόνσιν, την Άιοβα και το Μίσιγκαν.

νήθως νικά εκείνος που είναι διατεθειμένος να ρίξει την περισσότερη λάσπη.

Πώς ψήφισαν οι ΗΠΑ

Πάντως, παρά τα... ιδιόρρυθμα χαρακτηριστικά της, η προεκλογική καμπάνια του Τραμπ δεν παρέκκλιε ποτέ από μια σειρά σαφώς προσδιορισμένων στόχων: σκληρή και υβριστική ρητορική για την αντίπαλό του (η φράση «crooked Hillary», δηλαδή «διεφθαρμένη Χίλαρι», δεν άφησε ποτέ το στόμα του Τραμπ), διασπορά φόβου για τους μετανάστες και την παγκοσμιοποίηση, δεσμεύσεις για επενδύσεις και οικονομική ανάπτυξη, ειδικά σε Πολιτείες που έχουν πληγεί σοβαρά από την αποβιομηχανία, διαρκής κριτική στο πολιτικό κατεστημένο των ΗΠΑ, ανατρεπτικές προτάσεις για την εξωτερική/αμυντική πολιτική της χώρας, υπόσχεση για διοίκηση με πυγμή εντός και εκτός της Αμερικής. Το πόσο επιτυχημένη ήταν η στρατηγική αυτή αντικατοπτρίζεται και στον τρόπο με τον οποίο ψήφισαν οι Αμερικανοί: ο Τραμπ όχι μόνο υπερψηφίστηκε από τους μεσήλικες λευκούς χωρίς πανεπιστημιακές σπουδές και με χαμηλά εισοδήματα (που εξαρχής ήταν το βασικό του ακροατήριο) αλλά «διείσδυσε» και σε άλλα κρίσιμα τμήματα του εκλογικού σώματος. Έτσι, περίπου 49% των γυναικών στήριξαν την Κλίντον και 47% τον Τραμπ, ενώ ανάμεσα στις νεότερες γυναίκες, ηλικίας 18 με 34 ετών, το 55% υποστήριξε την Κλίντον και το 38% τον Τραμπ. Επίσης, ο νέος Πρόεδρος των ΗΠΑ, παρά το γεγονός ότι γενικά απέφυγε τις αναφορές στη θρησκεία (άλλη μια διαφοροποίηση από το GOP), στηρίχτηκε από το 76% των λευκών ευαγγελιστών, ενώ μόλις το 20% υποστήριξε την Κλίντον. Τέλος, ο Τραμπ κάλυψε σημαντικό μέρος της διαφοράς που τον χώριζε από την Κλίντον στις αστικές περιοχές, ενώ κέρδισε κατά κράτος τις αγροτικές περιοχές των ΗΠΑ.

Οι Πολιτείες που έκριναν τον νικητή

Όπως προαναφέρθηκε, ο Τραμπ έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα σε συγκεκριμένες Πολιτείες, οι οποίες θεωρείται ότι παίζουν σημαντικό ρόλο στην εκλογή του εκάστοτε Προέδρου των ΗΠΑ. Από τις λεγόμενες «swing states», ο Τραμπ πήρε τη Φλόριντα, το Οχάιο, τη Βόρεια Καρολίνα και την Πενσιλβάνια, αφήνοντας στην Κλίντον μόνο το Κολοράντο και τη Νεβάδα. Επίσης, «έκλειψε» από τους Δημοκρατικούς τρεις Πολιτείες που θεωρούνταν δικές τους, το Ουισκόνσιν, την Άιοβα και το Μίσιγκαν, απογυμνώνοντας την Κλίντον από εκλέκτορες. Κατά τα φαινόμενα, πάντως, για άλλη μια φορά ο Πρόεδρος των ΗΠΑ εκλέγεται λόγω της πλειοψηφίας του στο Κολέγιο των Εκλεκτόρων (ο Τραμπ συγκέντρωσε 279, έναντι 228 της Κλίντον) και όχι λόγω

της λαϊκής ψήφου, καθώς η υποψήφια των Δημοκρατικών στηρίχτηκε από σχεδόν 60 εκατομμύρια ψηφοφόρους και ο Τραμπ από 69,7 εκατομμύρια, ωστόσο και αυτό το γεγονός υπογραμμίζει τελικά την ευφυή στρατηγική που το επιτελείο του Τραμπ ακολούθησε καθ' όλη τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας.

Ο νικητής, η ηττημένη και ο Ομπάμα

Μόλις το τελικό αποτέλεσμα των εκλογών έγινε γνωστό και αφού η Χίλαρι Κλίντον επικοιμώνησε μαζί του και αποδέχτηκε την ήττα της, ο Τραμπ –σε μια ομιλία ενώπιον των ψηφοφόρων του που έμοιαζε να έχει πολλά στοιχεία αυτοσχεδιασμού– τόνισε ότι έχει έρθει η ώρα οι Αμερικανοί να αναχαιτίσουν τους διχαστικούς ανέμους. Δεμεύτηκε ότι θα είναι Πρόεδρος όλων των Αμερικανών, ενώ απευθυνόμενος σε όσους δεν τον ψήφισαν ζήτησε τη βοήθειά τους για να ενώσουν τις ΗΠΑ.

Από την πλευρά της, η Κλίντον, σε μια φορτισμένη συναισθηματικά ομιλία, αρκετές ώρες μετά το «κλείδωμα» του αποτελέσματος των εκλογών, δήλωσε ότι συνεχάρη τον Τραμπ και ότι «προσφέρθηκα να εργαστώ μαζί του για το καλό της χώρας μας. Ελπίζω ότι θα είναι ένας επιτυχημένος Πρόεδρος για όλους τους Αμερικανούς». Η Κλίντον παραδέχτηκε ότι «δεν είναι το αποτέλεσμα που θέλαμε ή (το αποτέλεσμα) για το οποίο εργαστήκαμε τόσο σκληρά και λυπάμαι που δεν κερδίσαμε αυτές τις εκλογές (διότι δεν πείσαμε) για τις αξίες που μοιραζόμαστε και το όραμα που έχουμε για τη χώρα μας», ενώ τόνισε ότι οι εκλογές απέδειξαν ότι οι ΗΠΑ είναι «πιο διχασμένες απ' όσο πιστεύαμε». «Ο Ντόναλντ Τραμπ θα είναι ο Πρόεδρος μας. Του χρωστάμε να είμαστε ανοιχτόμυαλοι και μια ευκαιρία να κυβερνήσει» σημείωσε χαρακτηριστικά, ενώ δεμεύτηκε ότι θα στηρίξει τις γυναίκες που θα θελήσουν να ασχοληθούν με τα κοινά.

Όσον αφορά τον απερχόμενο Πρόεδρο Μπαράκ Ομπάμα –η «κληρονομιά» του οποίου κινδυνεύει από την Προεδρία Τραμπ–, σημείωσε ότι «τώρα όλοι στηρίζουμε τον Ντόναλντ Τραμπ για να επιτύχει», προσθέτοντας ότι «την επόμενη ημέρα των εκλογών πρέπει να θυμηθούμε ότι είμαστε στην ίδια ομάδα. Δεν είμαστε ούτε Δημοκρατικοί ούτε Ρεπουμπλικάνοι, είμαστε πρώτα πατριώτες, Αμερικανοί, και θέλουμε το καλύτερο γι' αυτή τη χώρα. Αυτό είπα στον Τραμπ και αυτό άκουσα από εκείνον, και με ενθάρρυναν τα λόγια του. Αυτό χρειάζεται η χώρα. Μια αίσθηση ενότητας, σεβασμού στους θεσμούς και σεβασμό απέναντι στους άλλους. Ελπίζω έτσι να ξεκινήσει η Προεδρία του». Άφησε δε και αιχμή για τον Τραμπ, τονίζοντας ότι «έχουμε αφήσει έργο στον επόμενο Πρόεδρο, όλοι πρέπει να είναι υπερήφανοι για ό,τι έκαναν».

Παγωμένη η Ευρώπη, ικανοποίηση στη Μόσχα

Το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών στις ΗΠΑ προκάλεσε «σοκ και δέος» στην Ευρώπη, με τους αξιωματούχους της Ε.Ε. να εμφανίζονται απροετοίμαστοι για το ενδεχόμενο εκλογής του Τραμπ. Είναι χαρακτηριστικό ότι

ο Γάλλος Πρόεδρος Φρανσουά Ολάντ αρκέστηκε σε τυπικά συγχαρητήρια προς τον νεοεκλεγέντα Πρόεδρο των ΗΠΑ, «ως είθισται μεταξύ ηγετών δύο δημοκρατικών χωρών». Λιγότερο ψυχρή αλλά εμφανώς προβληματισμένη εμφανίστηκε η Γερμανίδα καγκελάρια Άνγκελα Μέρκελ, η οποία δήλωσε ότι «η Γερμανία και η Αμερική συνδέονται με αξίες όπως η δημοκρατία, η ελευθερία, ο σεβασμός του κράτους δικαίου, η αξιοπρέπεια ανεξαρτήτως καταγωγής, χρώματος, θρησκείας, φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού ή πολιτικών απόψεων», προσθέτοντας ότι «στη βάση αυτών των αξιών» προσφέρεται να συνεργαστεί με τον μέλλοντα Πρόεδρο των ΗΠΑ, ενώ με πρωτοβουλία του υπουργού Εξωτερικών της Γερμανίας Φρανκ Βάλτερ Στάνιμαϊερ, το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων της Ε.Ε. θα συνεδριάσει εκτάκτως την Κυριακή στις Βρυξέλλες, για να εξετάσει τις εξελίξεις μετά την εκλογή του κ. Τραμπ στο ύπατο αξίωμα των ΗΠΑ. Ο Πρόεδρος της Ρωσίας Βλαντίμιρ Πούτιν, ο οποίος επίσης συνεχάρη τον κ. Τραμπ για την εκλογή του, υπενθύμισε τις προεκλογικές δηλώσεις του Αμερικανού πολιτικού, ο οποίος μιλούσε για αποκατάσταση των σχέσεων ανάμεσα στη Ρωσία και τις ΗΠΑ, εκφράζοντας τη λύπη του για την επιδείνωσή τους. «Όπως έχω πει πολλές φορές, το λάθος δεν είναι δικό μας. Ωστόσο, η Ρωσία είναι έτοιμη και επιθυμεί την αποκατάσταση των σχέσεών της με τις ΗΠΑ στο σύνολό τους» υπογράμμισε, προσθέτοντας ότι «είμαστε έτοιμοι να κάνουμε τα πάντα ώστε οι ρωσοαμερικανικές σχέσεις να ξαναβρούν μια σταθερή πορεία ανάπτυξης».

Για άλλη μια φορά ο Πρόεδρος των ΗΠΑ εκλέγεται λόγω της πλειοψηφίας του στο Κολλέγιο των Εκλεκτόρων (ο Τραμπ συγκέντρωσε 279, έναντι 228 της Κλίντον) και όχι λόγω της λαϊκής ψήφου, καθώς η υποψήφια των Δημοκρατικών στηρίχτηκε από σχεδόν 60 εκατομμύρια ψηφοφόρους και ο Τραμπ από 69,7 εκατομμύρια.

ΚΕΝΤΡΟ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗΣ ΑΠΟΣΥΜΠΙΕΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΕΝΝΗΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Αποσυμπίεση Μεσοσπονδύλιου Δίσκου

Στην Get Healthier, χάρη στις συντονισμένες προσπάθειες μιας ομάδας κορυφαίων ιατρών και μηχανικών ιατρικών οργάνων, εφαρμόζουμε τις τελευταίες εξελίξεις της βιοτεχνολογίας για να προσφέρουμε μη χειρουργική, μη επεμβατική Αποσυμπίεση του Μεσοσπονδύλιου Δίσκου. Πρόκειται για μια απόλυτα ασφαλή και αποτελεσματική διαδικασία, χωρίς φάρμακα, ενέσεις, χειρουργεία και αναισθησία, η οποία πραγματοποιείται σε ειδικό θεραπευτικό κρεβάτι που ελέγχεται από ηλεκτρονικό υπολογιστή. Έτσι, δίνουμε λύσεις σε συχνές επώδυνες παθήσεις όπως οσφυαλγία, ισχιαλγία, κήλη, προβολή δίσκου, αυχενικό σύνδρομο.

Αναγεννητική Ιατρική - Βλαστοκύτταρα

Προσφέρουμε μη χειρουργική αντιμετώπιση ορθοπεδικών παθήσεων με τη βοήθεια καινοτόμων θεραπειών που βασίζονται στις κατακτήσεις της Αναγεννητικής και Μοριακής Ιατρικής (βλαστοκύτταρα). Κατ' αυτό τον τρόπο θεραπεύονται οι ασθενείς που πάσχουν από οστεοαρθρίτιδα γονάτων και ισχίων, ρευματοειδή αρθρίτιδα, επώδυνες τενοντίτιδες (περιαρθρίτιδα ώμου, επικονδυλίτιδα, άκανθα πτέρνας κλπ), μυϊκές θλάσεις, κατακλίσεις.

Α. Κηφισίας 53, Αμπελόκηποι
τηλ. 210-69.93.527
www.gethealthier.gr

ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΤΩΝ 31

Αν υπάρχει ένα πρόσωπο το οποίο «σφράγισε» τον ανασχηματισμό της κυβέρνησης της περασμένης εβδομάδας, αυτό είναι αναμφίβολα η νέα υπουργός Εργασίας Έφη Αχτσιόγλου.

Η 31 ετών εργατολόγος από τα Γιαννιτσά στην ουσία άλλαξε γραφείο με τον ανασχηματισμό, καθώς ως την προπερασμένη Παρασκευή ήταν η διευθύντρια του γραφείου του τότε υπουργού Εργασίας Γιώργου Κατρούγκαλου. Ωστόσο, η «απογείωσή» της στο Υπουργικό Συμβούλιο προκάλεσε πολλά ερωτηματικά, καθώς η κ. Αχτσιόγλου δεν πρόκειται να έχει περίοδο χάριτος: οι εκπρόσωποι των θεσμών επιστρέφουν οσονούπω και έχουν καταστήσει σαφείς τις –άγριες– διαθέσεις τους σχετικά με νέες παρεμβάσεις/απορρυθμίσεις στην αγορά εργασίας της Ελλάδας.

Βεβαίως, η Έφη Αχτσιόγλου κάθε άλλο παρά άσχετη με το αντικείμενο του υπουργείου Εργασίας είναι. Οι σπουδές της είναι απολύτως σχετικές, καθώς μετά το πτυχίο Νομικής από το ΑΠΘ πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Δημόσιο Δίκαιο και διδακτορική διατριβή στο Εργατικό Δίκαιο, ήταν παρούσα καθ' όλη τη διάρκεια της πρώτης αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος, η οποία είχε στο επίκεντρό της το νέο

ασφαλιστικό/συνταξιοδοτικό της χώρας, ενώ συμμετείχε και στην έναρξη των διαπραγματεύσεων με τους εκπροσώπους των θεσμών στο πλαίσιο της δεύτερης αξιολόγησης.

Κατά την τελετή παράδοσης-παραλαβής του υπουργείου Εργασίας η κ. Αχτσιόγλου έδωσε στίγμα προθέσεων, λέγοντας ότι «η επιβολή της νομιμότητας στην αγορά εργασίας είναι το μεγάλο στοίχημα» και εξηγώντας ότι στο πλαίσιο αυτό θα εστιάσει στην ενίσχυση του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ), για να γίνουν έλεγχοι στην αγορά. Επίσης, απαντώντας εμμέσως στους δανειστές, ξεκαθάρισε ότι το ασφαλιστικό έκλεισε με την πρώτη αξιολόγηση και πρόσθεσε ότι για τη δεύτερη αξιολόγηση στόχος της κυβέρνησης είναι «η ανάκτηση βασικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, όπως η επαναφορά των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των συλλογικών διαπραγματεύσεων».

Πάντως, η έναρξη της θητείας της κ. Αχτσιόγλου στο υπουργείο Εργασίας κάθε άλλο παρά ανέφελη ήταν. Την ίδια ημέρα της παραλαβής του χαρτοφυλακίου της παραιτήθηκε, με έμμεσες αιχμές για την ίδια, ο ειδικός γραμματέας του ΣΕΠΕ Γιάννης Σούκος. Στην επιστολή παραίτησής του προς τον πρωθυπουργό Αλέξη Τσίπρα ο κ. Σούκος ανέφερε: «Με τις νέες διαμορφούμε-

νες στο υπουργείο Εργασίας συνθήκες, εκτιμώ, έχοντας πλήρη αυτογνωσία, ότι ο δικός μου χρόνος έχει πλέον τελειώσει. Οι κύκλοι πρέπει πάντα να ανοίγουν, αλλά και να κλείνουν, στον σωστό χρόνο». Παράλληλα, σημείωσε ότι «η δράση μας έχει κερδίσει τα ευμενή σχόλια της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, αλλά και τον σεβασμό των θεσμών, που έχουν αρχίσει σιγά-σιγά να αντιλαμβάνονται ότι το πρόβλημα της αδήλωτης εργασίας δεν μπορεί να λυθεί με κυνήγι μαγισσών, με βαριά και εξοντωτικά πρόστιμα και νομοθετικούς εκφοβισμούς και απειλές».

Ταυτόχρονα, η κ. Αχτσιόγλου δέχτηκε την επίθεση της αντιπολίτευσης, με τον εκπρόσωπο της ΝΔ Γιώργο Κουμουτσάκο να λέει χαρακτηριστικά ότι «ήταν ο άνθρωπος –μία ειδική περίπτωση, δεν μιλάω για πρόσωπα, μιλάω για θεσμική θέση– που έκανε τις διαπραγματεύσεις, άρα τι περιμένουμε να αλλάξει, όταν ό,τι έχει κάνει στα εργασιακά φέρει και τη δική της σφραγίδα; Προφανώς, γιατί αν διαφωνούσε με τον υπουργό της, δεν θα ήταν εκεί. Θα είχε παραιτηθεί. Επομένως δεν μπορεί να περιμένει κάποιος κάποια ουσιαστική αλλαγή πολιτικής».

Ωστόσο, ο ίδιος ο κ. Τσίπρας στην πρώτη συνεδρίαση του νέου Υπουργικού Συμβουλίου υπερασπίστηκε την απόφασή του να τοποθετήσει την κ. Αχτσιόγλου στην κεφαλή του υπουργείου Εργασίας, λέγοντας ότι «μόνο η προστασία της εργασίας και η αύξηση του μεριδίου των μισθών στο συνολικό εισόδημα μπορεί να αποτελεί βάση για τη μακρόπνοη και σε στέρεες βάσεις ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Και αυτό το μεγάλο βάρος στη διαπραγμάτευση θα το επωμιστεί μια νέα αλλά εξαιρετικά ικανή συνάδελφος που αναλαμβάνει το κρίσιμο χαρτοφυλάκιο της εργασίας και είμαι βέβαιος ότι θα έχει τη στήριξη όλων μας για να πετύχει».

Να σημειωθεί εδώ ότι, δυστυχώς, η υπουργοποίηση μιας νέας γυναίκας προκάλεσε αρκετά σεξιστικού χαρακτήρα σχόλια σε ΜΜΕ και social media, σε βαθμό τέτοιο ώστε ο προκάτοχός της στο υπουργείο Εργασίας Γιώργος Κατρούγκαλος, μιλώντας στον ΣΚΑΪ, αισθάνθηκε την ανάγκη να υπερασπιστεί την κ. Αχτσιόγλου, κάνοντας λόγο για «βρόμικο πόλεμο» εις βάρος της. **Α.Χρ.**

Ο ανασχηματισμός της κυβέρνησης έφερε ανακατατάξεις και στο επιτελείο του πρωθυπουργού Αλέξη Τσίπρα, αλλά και στους πλέον κοντινούς συνεργάτες του. Πλέον, η «αρχιτεκτονική» του Μεγάρου Μαξίμου αλλάζει και μένει να φανεί μέσα στο επόμενο διάστημα πόσο λειτουργική θα είναι, αλλά και ποιοι θα είναι οι νέοι στόχοι της.

Μία από τις βασικότερες και πλέον προφανείς αλλαγές στο επιτελείο του Μαξίμου είναι η αναβάθμιση του Δημήτρη Τζανακόπουλου, ο οποίος από διευθυντής του Πρωθυπουργικού Γραφείου ορίστηκε υπουργός Επικρατείας και κυβερνητικός εκπρόσωπος (σημειώνεται ότι η προκάτοχός του στο briefing, Όλγα Γεροβασιίλη, ήταν υφυπουργός παρά τω πρωθυπουργώ). Η επιλογή του κ. Τζανακόπουλου συνοδεύτηκε από «ανασχηματισμό» του Γραφείου Τύπου του Πρωθυπουργού, καθώς στο Μέγαρο Μαξίμου επέστρεψε ο Θεόδωρος Μιχόπουλος (ο οποίος είχε διατελέσει και πάλι διευθυντής του Πρωθυπουργικού Γραφείου Τύπου, όταν κυβερνητικός εκπρόσωπος ήταν ο Γαβριήλ Σακελλαρίδης), παίρνοντας τη θέση του Άγγελου Τσέκερη, που μετακινήθηκε στον Στρατηγικό Σχεδιασμό. Με την άφιξη του κ. Μιχόπουλου αναμένεται να διαφοροποιηθεί και ο τρόπος ενημέρωσης των πολιτικών συντακτών, σε σχέση με την κ. Γεροβασιίλη. Επίσης, τη θέση του κ. Τζανακόπουλου ανέλαβε η Ιωάννα Πεπέ.

Μια άλλη σημαντική αλλαγή στο σχήμα του Μαξίμου αφορά την αλλαγή αρμοδιοτήτων των υπουργών Επικρατείας: ο Αλέκος Φλαμπουράρης παρέμεινε, αλλά ανέλαβε τον τομέα της καθημερινότητας, καθώς και τον συντονισμό των μεγάλων έργων. Στο πλευρό του θα έχει τον Χριστόφορο Βερναρδάκη, ο οποίος αναβαθμίστηκε σε υπουργό Επικρατείας αρμόδιο για τον συντονισμό του κυβερνητικού έργου και για τον στρατηγικό σχεδιασμό, αλλά και τον υφυπουργό παρά τω πρωθυπουργώ Δημήτρη Λιάκο, ο οποίος θα ασχολείται με την υλοποίηση του κυβερνητικού έργου. Μέσα στο επόμενο διάστημα

ΑΝΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΜΑΞΙΜΟΥ

αναμένεται να αποσφηνιστεί ο ακριβής ρόλος του υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης Νίκου Παππά όσον αφορά το επιτελείο του Μαξίμου. Πληροφορίες τον θέλουν να διατηρεί γραφείο εκεί και να συμμετέχει στον λεγόμενο «πρωινό καφέ», ενώ διατήρησε και τον τομέα των ΜΜΕ, παρά την κριτική που του έχει ασκηθεί. Η «σταθερά» είναι ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Γιάννης Δραγασά-

κνης, ο οποίος παραμένει αμετακίνητος από τον Ιανουάριο του 2015.

Μια και αναφέρθηκε ο «πρωινός καφές» στο Μαξίμου, σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, σε αυτόν θα συμμετέχουν από τούδε οι τρεις υπουργοί Επικρατείας, Δημήτρης Τζανακόπουλος, Αλέκος Φλαμπουράρης και Χριστόφορος Βερναρδάκης, ο υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής Νίκος Παππάς, η υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης Όλγα Γεροβασιίλη, ο υπουργός Εσωτερικών Πάνος Σκουρλέτης και ο υφυπουργός παρά τω πρωθυπουργώ Δημήτρης Λιάκος. Το επιτελείο του Μεγάρου Μαξίμου αναμένεται να αναλάβει τον συντονισμό και την υλοποίηση των κατευθύνσεων που ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας περιέγραψε κατά την πρώτη συνεδρίαση του νέου Υπουργικού Συμβουλίου, δηλαδή το κατά το δυνατόν συντομότερο κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης, την έμφαση στην καθημερινότητα, το ξεκαθάρισμα του τηλεοπτικού τοπίου της χώρας με σεβασμό στην απόφαση του ΣτΕ, την ενίσχυση των επενδύσεων και την «ενιαία πολιτική» του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ένα άλλο ζήτημα που το επιτελείο του Μεγάρου Μαξίμου καλείται να αντιμετωπίσει είναι οι αντιδράσεις των απομακρυνθέντων από την κυβέρνηση υπουργών, με «αιχμή του δόρατος» τον πρώην υπουργό Παιδείας Νίκο Φίλη, ο οποίος κατά την τελετή παράδοσης-παραλαβής του χαρτοφυλακίου του στον Κώστα Γαβρόγλου ήταν ιδιαίτερα αιχμηρός, κάνοντας λόγο για «συμβόλαιο πολιτικού θανάτου σε βάρος μου». Απάντηση στον κ. Φίλη έδωσε ο κ. Τζανακόπουλος στο πρώτο του briefing, λέγοντας ότι «ο πρωθυπουργός έχει τόσο το δικαίωμα αλλά και, κυρίως, την υποχρέωση να αποφασίζει κάθε φορά τα καταλληλότερα πρόσωπα για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής. [...] Εξάλλου το πότε, ποιος και με ποια στρατηγική θα ανοίξει και θα διαχειριστεί μέτωπα και ρήξεις είναι επίσης προϊόν συλλογικής απόφασης», αφήνοντας να εννοηθεί ότι ο κ. Φίλης ακολούθησε προσωπικές στρατηγικές στο ζήτημα της Εκκλησίας.

ΑΠΟ ΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΛΕΒΙ ΣΤΟ... ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Όσον αφορά τους στόχους του υπουργείου του, ο κ. Παπαδημητρίου τόνισε ότι «θα εστιάσουμε στην προσέλκυση επενδύσεων, πάντα στο πλαίσιο του ευρώ και με εμπιστοσύνη στους ευρωπαϊκούς θεσμούς».

Για τον νέο υπουργό Ανάπτυξης Δημήτρη Παπαδημητρίου, η μετάβαση από το Ινστιτούτο Οικονομικών Λέβι του Κολεγίου Μπαρντ στη Νέα Υόρκη στο υπουργείο Οικονομίας στην Αθήνα πρέπει να αποτελέσει ένα από τα μεγαλύτερα «στοιχήματα» στην έως σήμερα λαμπρή καριέρα του.

Προτού αναλάβει τις τύχες της ανάπτυξης στην Ελλάδα, ο κ. Παπαδημητρίου ήταν πρόεδρος του –υψηλού κύρους στους οικονομικούς κύκλους παγκοσμίως– Ινστιτούτου Λέβι και εκτελεστικός αντιπρόεδρος του Κολεγίου Μπαρντ, με τεράστιο έργο μελετών που αφορούν κάθε πτυχή της οικονομίας, από τη μεταρρύθμιση των χρηματοπιστωτικών δομών και τη δημοσιονομική και νομοματική πολιτική ως την εκπόνηση μακροοικονομικών μοντέλων για οικονομίες χωρών όπως οι ΗΠΑ και η Ελλάδα.

Όσοι, στη χώρα μας έγινε ευρύτερα γνωστός όταν σε συνέντευξή του στην «Αυγή» είχε εκφράσει την άποψη ότι στην Ελλάδα θα έπρεπε να καθιερωθεί σύστημα παράλληλου νομίματος. Συγκεκριμένα, ο διακεκριμένος οικονομολόγος είχε αναφέρει ότι «η δική μου άποψη είναι ότι η εναλλακτική ενός καλοσχεδιασμένου προγράμματος παράλληλου νομίματος, αν υιοθετηθεί με ριζικές προδιαγραφές, π.χ. την αξία του έναντι του ευρώ και τη διευθέτηση πληρωμής φόρων με αυτό, μπορεί να γίνει η κινητήρια δύναμη για την ανάπτυξη της χώρας».

Πάντως, ο κ. Παπαδημητρίου δείχνει να έχει αναθεωρήσει την άποψή του. Σε δηλώσεις του αμέσως μετά την ανάληψη του χαρτοφυλακίου της Ανάπτυξης χαρακτήρισε «παραπλανητική» στη δεδομένη χρονική στιγμή τη συζήτηση περί παράλληλου ή συμπληρωματικού νομίματος, ξεκαθαρίζοντας ότι η κυβέρνηση έχει απορρίψει οποιαδήποτε σχετική συζήτηση. Μάλιστα, μιλώντας στη δημόσια τηλεόραση, παραδέχτηκε ότι η παλαιότερη αναφορά του για παράλληλο χρηματοπιστωτικό σύστημα «ίσως να ήταν λάθος, δεν είναι ρεαλιστικό τώρα». Επίσης, διαχώρισε την ακαδημαϊκή του ιδιότητα από αυτήν του πολιτικού, για την οποία σημείωσε ότι έχει ευθύνη για τις ζωές των ανθρώπων της χώρας.

Από την άλλη, όσον αφορά τους στόχους του υπουργείου του, ο κ. Παπαδημητρίου τόνισε ότι «θα εστιάσουμε στην προσέλκυση επενδύσεων, πάντα στο πλαίσιο του ευρώ και με εμπιστοσύνη στους ευρωπαϊκούς θεσμούς», επισημαίνοντας παράλληλα ότι «η Ελλάδα, ως μέλος της Ευρωζώνης, προσφέρει στους υποψήφιους επενδυτές νομοματική σταθερότητα, ασφάλεια δημοκρατικών θεσμών και υψηλό επίπεδο επιστημονικού δυναμικού». Σχετικά με τους τομείς που προσφέρονται για ταχεία ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, ο νέος υπουργός Ανάπτυξης «έδειξε» τη φαρμακοβιομηχανία, την ενέργεια, τον αγροτουρισμό, τον ιατρικό και πολιτιστικό τουρισμό κ.ά., λέγοντας μάλιστα ότι πολλοί ονειρεύονται ότι η Ελλάδα μπορεί να γίνει η Φλόριντα της Ευρώπης. «Σηκώνουμε τα μανίκια από σήμερα. Θα προσπαθήσουμε να μειώσουμε τις πα-

θογένειες που εμποδίζουν την επανεκκίνηση της οικονομίας» σημείωσε παραλαμβάνοντας το υπουργείο Ανάπτυξης από τον Γιώργο Σταθάκη.

Ως προς το πρόγραμμα προσαρμογής και την τρέχουσα αξιολόγηση, ο νέος υπουργός Ανάπτυξης υπογράμμισε στη δημόσια τηλεόραση ότι «το 2017 η χώρα θα έχει το πλεόνασμα που πρέπει να έχει», ξεκαθαρίζοντας μάλιστα ότι δεν χρειάζονται νέα μέτρα και ότι δεν πρόκειται να υπάρξει τέταρτο μνημόνιο. Πάντως, ο «κεϊνσιανός» οικονομολόγος και υπουργός Ανάπτυξης έχει τονίσει πλειστάκις την ανάγκη για ένα ευρωπαϊκό «Σχέδιο Μάρσαλ», μια φράση που χρησιμοποιεί συχνά και ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας. Σχετικά με την εμπλοκή του ΔΝΤ στα ελληνικά προγράμματα διάσωσης, στη συνέντευξή του στη δημόσια τηλεόραση τόνισε χαρακτηριστικά ότι «το ΔΝΤ εφάρμοσε στην Ελλάδα μια πολιτική με καταστροφικές συνέπειες, διότι δεν είδαμε τα αποτελέσματα που μας έλεγαν», προσθέτοντας ότι το Ταμείο «έχει τις δικές του εμμονές, αλλά όχι μόνο για την Ελλάδα αλλά και για ολόκληρη την Ευρώπη».

Για την ιστορία, ο κ. Παπαδημητρίου είναι απόφοιτος του Τμήματος Οικονομικών του Πανεπιστημίου Columbia και κάτοχος MA και PhD στις Οικονομικές Επιστήμες από το ερευνητικό Πανεπιστήμιο New School for Social Research στη Νέα Υόρκη. Στο παρελθόν έχει διατελέσει αντιπρόεδρος επιτροπών του Κογκρέσου Αμερικής, στις οποίες παρουσίασε την ιδέα της «Κοινωνικής Επενδυτικής Τράπεζας».

ΚΕΡΕΝΙΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΠΑΝΟΥ

Το μνημόνιο δεν αφήνει περιθώριο για επεκτατική πολιτική και ο διεθνής οικονομικός έλεγχος έτοιμος κι αλλιώς περιορίζει την εθνική αυτονομία. Για μια κυβέρνηση που θέλει να λέγεται κυβέρνηση της Αριστεράς μοναδική δυνατότητα είναι η πρόωπη προοδευτικών μεταρρυθμίσεων που δεν εμποδίζονται από τους δημοσιονομικούς καταναγκασμούς.

Καθόλου εύκολο εγχείρημα:

- Η πάταξη της μεγάλης φοροδιαφυγής είναι δύσκολη λόγω διοικητικών στρεβλώσεων, παθογενειών του συστήματος απονομής δικαιουσύννης και της ίδιας της δομής του ελληνικού καπιταλισμού, που στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στη μαύρη οικονομία.
- Η προσέλκυση ξένων επενδύσεων για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας προσκρούει στη διαρκή οικονομική και πολιτική αβεβαιότητα, στη θηριώδη γραφειοκρατία, στις συνεχείς αλλαγές του φορολογικού, στη βραδύτητα των δικαστηρίων, στην αρρώστια ενός υπερτροφικού και δυσκίνητου κράτους.
- Η δίκαιη θεραπεία του ασφαλιστικού είναι αδύνατη σε συνθήκες ύφεσης και επιδείνωσης της αναλογίας ενεργού/μη ενεργού πληθυσμού.

Θα μπορούσε να βελτιωθεί η καθημερινότητα των πολιτών με παρεμβάσεις εύκολες και ανέξοδες, αν υπήρχαν διαχειρι-

στική επάρκεια και εμπειρία ή απλώς όραμα και ισχυρή βούληση, αλλά κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει.

Θα μπορούσε να δοθεί η μάχη για περισσότερη δημοκρατία στον χώρο της δημόσιας υγείας, αλλά στην πράξη αυτό που προκύπτει –όλο και εντονότερα– είναι ότι αν δεν έχεις χρήματα και γνωριμίες, καλό είναι να μην αρρωστήσεις σοβαρά.

Θα μπορούσε να δοθεί η μάχη για τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος και την προσαρμογή του σε επιτυχημένα ευρωπαϊκά παραδείγματα, όμως, αντί γι' αυτό, το υπουργείο Παιδείας παραδόθηκε στην Εκκλησία και τους ANEL.

Αυτό είναι ίσως το σημαντικότερο μήνυμα του ανασχηματισμού. Ο Νίκος Φίλης δεν έδειξε μεταρρυθμιστικό οίστρο για δημιουργικές αλλαγές στα πανεπιστήμια αλλά έκανε σοβαρή προσπάθεια για τη δημιουργία ενός κοσμικού, ανεξίτητου σχολείου. Το πλήρωσε με την απομάκρυνσή του από την κυβέρνηση επειδή είχε την αξιοπρέπεια να μην αποδεχτεί τα άλλα υπουργεία που του προτάθηκαν, δηλαδή να μη συμφιλιωθεί με την ιδέα ότι για τον υπουργό Παιδείας αποφασίζουν ο Ιερώνυμος με τον Καμμένο.

Δεν χάνει ο Φίλης, χάνει η Αριστερά, που αποδεικνύει ότι δεν μπορεί να κυβερνήσει ούτε αποτελεσματικά ούτε προοδευτικά. Και αν για το πρώτο μπορούν να επικαλούνται τα μνημόνια, για το δεύτερο δεν υπάρχει κανένα πειστικό επιχείρημα.

Είναι αυτό που φαίνεται και αυτό που θα μείνει όταν θα τελειώσει η θητεία της κυβέρνησης Τσίπρα: Η Αριστερά έχασε την ψυχή της όταν αναγκάστηκε να κυβερνήσει σε περιβάλ-

Η Αριστερά έχασε την ψυχή της όταν αναγκάστηκε να κυβερνήσει σε περιβάλλον λιτότητας και με την απειλή της χρεοκοπίας. Δεν συμβιβάστηκε απλώς με τους πιστωτές, συμβιβάστηκε με την ιδέα ότι προέχει η εξουσία και άρχισε να λιώνει – σαν την «κερένια κούκλα» στο μυθιστόρημα του Κ. Χρηστομάνου που, τελικά, δεν κατάφερε να ζήσει.

λον λιτότητας και με την απειλή της χρεοκοπίας. Δεν συμβιβάστηκε απλώς με τους πιστωτές, συμβιβάστηκε με την ιδέα ότι προέχει η εξουσία και άρχισε να λιώνει – σαν την «κερένια κούκλα» στο μυθιστόρημα του Κ. Χρηστομάνου που, τελικά, δεν κατάφερε να ζήσει.

«Θα σας πω μίαν ιστορία απλή και λυπητερή, γιατί απλή και λυπητερή είναι η ζωή» – έτσι αρχίζει η ιστορία της.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ ΧΩΡΙΣ ΥΠΟΥΡΓΟ!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΘΗΣ

Σοβαρή δυσαρέσκεια και γκρίνιες έχει προκαλέσει στη Βόρεια Ελλάδα η υποεκπροσώπηση του τοπικού βουλευτικού δυναμικού στη νέα κυβέρνηση. Συγκεκριμένα, η Μακεδονία και η Θράκη εκλέγουν συνολικά 76 βουλευτές, δηλαδή το 1/4 των εδρών του ελληνικού Κοινοβουλίου. Από τους 76, ο ΣΥΡΙΖΑ έχει εκλέξει ακριβώς τους μισούς, δηλαδή 38, ενώ οι ΑΝΕΛ έχουν εκλέξει τρεις. Από τους 38 βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, στο νέο κυβερνητικό σχήμα συμμετέχουν οι δύο, όσοι δηλαδή και από τους τρεις των ΑΝΕΛ. Και επειδή κανένας από τους δύο του ΣΥΡΙΖΑ δεν είναι υπουργός, μένει το πικρόχολο σχόλιο φίλου του κόμματος, ο οποίος έλεγε ότι ο μόνος υπουργός στη νέα κυβέρνηση που δεν θα ξεκάσει ποτέ τη Βόρεια Ελλάδα είναι ο Παναγιώτης Κουρουμπλής, ο οποίος ετέθη εκτός ψηφοδελτίων ΠΑΣΟΚ το 2004 εξαιτίας της τροπολογίας για τις κατοικίες στο Πόρτο Καρράς της Χαλκιδικής, που έμεινε στην ιστορία ως «οκάνδαλο Πάχτα».

Η πολλά υποσχόμενη κ. Αχτσιόγλου αναστατώνει εκλογικά

Βεβαίως, ο παραπάνω αφορισμός αφήνει έξω το κεντρικό πρόσωπο του αναοχηματισμού, το οποίο έχει στενούς δεσμούς με τη Βόρεια Ελλάδα. Η νέα υπουργός Εργασίας Έφη Αχτσιόγλου έχει γεννηθεί στα Γιαννιτιά της Πέλλας (απόσταση 48 χλμ. από τη Θεσσαλονίκη) και το 2014 είχε ακουστεί ως πιθανή επικεφαλής της παράταξης του ΣΥΡΙΖΑ στον Δήμο Θεσσαλονίκης. Η διαρροή του ονόματός της στα μέσα ενημέρωσης είχε προκαλέσει την οργή μέρους του τοπικού ΣΥΡΙΖΑ, στελέχη του οποίου την εξανάγκασαν σε μια δήλωση διάψευσης των δημοσιευμάτων και κομματικής πίστης: «Είμαι ενεργό μέλος του ΣΥΡΙΖΑ από το 2009, ενώ υπήρξα μέλος της Νεολαίας Συνασπισμού από το 2007. Μέσα από τη διαρκή ενασχόλησή μου με την τοπική οργάνωση στην οποία ανήκω και τη συμμετοχή μου σε κινηματικούς αγώνες, επιχειρώ να συμβάλω στο πολιτικό σχέδιο της δημοκρατικής ανατροπής που υποστηρίζει το κόμμα μου. Η δραστηριοποίησή μου στους κόλπους της ριζοσπαστικής Αριστεράς διέπεται πλήρως από τις αρχές που χαρακτηρίζουν έναν τέτοιο πολιτικό χώρο, όπως είναι αυτές της εσωκομματικής δημοκρατίας, της συλλογικής διαβούλευσης και λήψης αποφάσεων, της κοινωνικής γείωσης και λογοδοσίας, της συντροφικότητας, της ανιδιοτελείας. Με αυτά τα δεδομένα, επιθυμώ να ξεκαθαρίσω ότι δεν έχω καμία σχέση με τα δημοσιεύματα που με φέρουν να τοπο-

θετούμαι επικεφαλής της δημοτικής κίνησης "Θεσσαλονίκη Ανοικτή Πόλη", δεν έχω εμπλακεί σε τέτοιες συζητήσεις και τα διαψεύδω. Η δημοτική κίνηση η οποία θα διεκδικήσει τον Δήμο Θεσσαλονίκης λειτουργεί με συλλογικές, δημοκρατικές διαδικασίες, τις οποίες προφανώς στηρίζω, και μέσα από τις διαδικασίες αυτές θα αναδείξει τον επικεφαλής του ψηφοδελτίου της, που θα την εκπροσωπεί με όρους ουσιαστικής νομιμοποίησης».

Η ανάγκη για την αναζήτηση ενός άλλου προσώπου αποδείχθηκε το βράδυ των εκλογών, στην κάλπη, όταν ο ΣΥΡΙΖΑ στον Δήμο Θεσσαλονίκης πήρε 24,54% και 35.292 ψήφους στις ευρωεκλογές, από τους οποίους στην κάλπη των δημοτικών ακολούθησαν την πρότασή του για την υποψηφιότητα του μετέπειτα βουλευτή Τριαντάφυλλου Μπατσίδη μόνο δύο στους πέντε ψηφοφόρους του, καθώς πήρε μόλις 10,57% και 13.968 ψήφους.

Πέρα, όμως, από την εσωτερική αντιπαλότητα που ξύπνησε στη Θεσσαλονίκη η υπουργοποίηση της κ. Αχτσιόγλου, η δυσαρέσκεια στη γενέτειρά της ήταν ακόμη μεγαλύτερη, καθώς η υποχώρηση του ΣΥΡΙΖΑ καθιστά απίθανη την επανεκλογή δύο βουλευτών στον Νομό Πέλλας. «Μια γυναίκα που το επώνυμό της αρχίζει από "Α", δηλαδή θα είναι πρώτη στο ψηφοδέλτιο και με υπουργική προβολή, δεν υπάρχει περίπτωση να μην είναι πρώτη σε σταυρούς» λένε.

Αυτή τη στιγμή δεν είναι βέβαιο αν η κ. Αχτσιόγλου θα είναι υποψήφια, η κ. Θεοδώρα Τζάκρη, όμως, που στις εκλογές του 2015 είχε βγει πρώτη με 11.153 σταυρούς σε 32.330 ψήφους του ΣΥΡΙΖΑ, εμφανίζεται μάλλον δυσαρεστημένη. Πόσο μάλλον που με την κ. Αχτσιόγλου μοιράζονται την ίδια καταγωγή, καθώς και οι δύο είναι από τα Γιαννιτιά. Το δε ενδεχόμενο να είναι υποψήφια στη Θεσσαλονίκη, όπου σε περίπτωση ήττας θα εκλεγούν τρεις-τέσσερις, αναστατώνει πολύ περισσότερους.

Η Θεσσαλονίκη τους ενός αναπληρωτή και των δύο υφυπουργών

Οι δύο συμμετοχές βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ στην κυβέρνηση αφορούν τη Θεσσαλονίκη. Ο βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης και μέχρι τώρα κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος Σωκράτης Φάμελλος είδε να αναγνωρίζεται η προσφορά του στην υπεράσπιση του κυβερνητικού έργου και έγινε αναπληρωτής υπουργός Ενέργειας με υπουργό τον Γιώργο Σταθάκη, μια θέση που ακουγόταν ότι θα καταλάβει ο μέχρι τώρα γενικός γραμματέας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του υπουργείου Εξωτερικών και μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΣΥΡΙΖΑ Γιώργος Τσίπρας.

Ο ΣΥΡΙΖΑ εξέλεξε τους μισούς από τους 76 βουλευτές της Βόρειας Ελλάδας αλλά μόνο δύο συμμετέχουν στην κυβέρνηση, όσοι δηλαδή και από τους ΑΝΕΛ. Και κανείς από τους τέσσερις δεν είναι υπουργός.

Στον ΣΥΡΙΖΑ Θεσσαλονίκης σχολιάζεται ότι «ο Σωκράτης έχει κερδίσει την εμπιστοσύνη του Μαξίμου» τόσο ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος όσο και ως πρόεδρος της επιτροπής για τα δάνεια των ΜΜΕ. Εντυπωσιακό είναι το γεγονός ότι ίσως είναι από τους λίγους βουλευτές, εκτός από τους παλαιούς βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, που δημιούργησαν μηχανισμό και αξιοποίησαν την επιρροή τους στο κράτος. Ίσως επειδή ήξερε τη διαδικασία, καθώς είχε επί χρόνια διατελέσει αντιδήμαρχος στον Δήμο Θέρμης.

Ο άλλος υφυπουργός, ο βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης Γιάννης Αμανατίδης, διατήρησε τη θέση του στο υπουργείο, αλλά δεν διατήρησε το χαρτοφυλάκιο του Απόδημου Ελληνισμού, το οποίο πήγε στον Τέρενς Κουίκ των ΑΝΕΛ. Αλλά στο υπουργείο είχε μείνει κενό το χαρτοφυλάκιο του βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης Δημήτρη Μάρδα, ο οποίος έμεινε εκτός σχήματος. Ο κ. Αμανατίδης, εκπαιδευτικός στο επάγγελμα, έχει αναπτύξει εξαιρετικές σχέσεις με την Εκκλησία, γεγονός που συνεισέφερε στην επιλογή να μείνει, ενώ θεωρείται από τα λίγα στελέχη του κόμματος στα οποία δεν καταλογίζονται αλαζονικές συμπεριφορές λόγω εξουσίας.

Πολιτικό δημιούργημα της Θεσσαλονίκης είναι και ο υφυπουργός Επενδύσεων και πρώην πρόεδρος του ΤΑΙΠΕΔ Στέργιος Πιτσιόρλας, ο πρώτος σοβαρός πολιτικός ρόλος του οποίου ήταν η γραμματεία του ΚΚΕ Εσωτ. στην πόλη στα τέλη της δε-

καετίας του '70 - αρχές του '80, όταν και έφυγε από τη Θεσσαλονίκη. Όμως διαχειρίστηκε με εξαιρετική επιτυχία μία δύσκολη μεγάλη επένδυση ρωσικών κεφαλαίων στη Χαλκιδική, την οποία κατάφερε να περάσει μέσα από συμπληγάδες μέχρι να υλοποιηθεί. Μετά ανέλαβε το ΤΑΙΠΕΔ και πολλοί θεωρούν εκούσια υποβάθμιση την επιλογή του να πάει υφυπουργός, έστω για τις επενδύσεις.

Από τους δύο εξ ΑΝΕΛ υπουργών, ο ένας, ο βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης Κώστας Ζουράρις, συμπεριφέρεται πιο πολύ ως βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ που «πήγε στους ΑΝΕΛ για να βγει», ενώ η άλλη, η «καραμανλικής πολιτικής καταγωγής» βουλευτής Σερρών Μαρία Κόλλια Τοαρουχά, διατήρησε το υφυπουργείο Μακεδονίας Θράκης, που για τους βουλευτές των μεγάλων κομμάτων εξασφάλιζε πάντοτε επανεκλογή. Στελέχη των ΑΝΕΛ έλεγαν ότι η πίστη στο κόμμα που έδειξε η κ. Κόλλια όταν δεν ψήφισε Σταύρο Δήμα στην προεδρική εκλογή του 2014, παρά την πίεση που είχε, θα τη διατηρεί πάντοτε στο κυβερνητικό οχήμα ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ.

Δεσμοί από σπόντα

Κάποιοι, αστειεύομενοι, θυμίζουν ότι δεσμούς με τη Θεσσαλονίκη έχει ο υπουργός Επικρατείας Χριστόφορος Βερναρδάκης, που είναι επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Πολιτικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, και με την Κομοτηνή ο Γιώργος Κατρούγκαλος, που είναι καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στη Νομική του Δημοκρίτειου.

Και μην ξεχνάτε, λένε ότι ο Τέρενς Κουίκ δηλώνει Θρακιώτης, αφού στις περιφερειακές εκλογές του 2014 κατέβηκε στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και πήρε 8,17%, ποσοστό σχεδόν τριπλάσιο από τους μέσους όρους των ΑΝΕΛ στους πέντε νομούς της περιοχής.

Σε κάθε περίπτωση, η δυσaráσκεια για τις λιγοστές υπουρ-

γοποιήσεις από τη Βόρεια Ελλάδα έχει να κάνει και με την πρόσβαση στα κέντρα εξουσίας, καθώς, όπως λένε κάποιοι από αυτούς, «ούτε ρουσφέτι δεν μπορούμε να κάνουμε».

Το ανενεργό Γραφείο του Πρωθυπουργού

Στο μεταξύ, δύο μήνες μετά την εξαγγελία του, το Γραφείο του Πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη δεν λειτουργεί. Πολλοί αμφισβητούν ότι θα μπορούσε να λειτουργήσει ένα τέτοιο οχήμα. Άλλωστε ο κ. Τσίπρας δεν είχε πολλούς ανθρώπους προσωπικής εμπιστοσύνης στην πόλη. «Ίσως και τους μόνους που είχε να τους πήρε στην Αθήνα» λένε, παραπέμποντας στη δημοτική σύμβουλο Νεάπολης Ελευθερία Χατζηγεωργίου, στον Νίκο Καρανίκα και στον Νίκο Παυλίδη. Οι δύο πρώτοι είναι στο Μαξίμου, ενώ ο τρίτος δεν επανεξελέγη στην Κεντρική Επιτροπή, παρά τον κομβικό ρόλο που είχε στην προηγούμενη.

Στην Κεντρική Επιτροπή του ΣΥΡΙΖΑ συμμετέχουν 13 στελέχη με σχέσεις με τη Θεσσαλονίκη. Από αυτούς, δύο συμμετέχουν στην κυβέρνηση -ως υπουργός η κ. Αχτσιόγλου και ως αναπληρωτής ο κ. Φάμελλος-, ένας είναι βουλευτής, ο κ. Μπαταφίδης, ένας, ο Δημήτρης Δημητριάδης, είναι μέλος της Εκτελεστικής Γραμματείας, μία, η Πέτη Πέρκα, είναι γενική γραμματέας Υποδομών, τέσσερις είναι επικεφαλής φορέων, η Ρία Καλφακάκου της Εγνατία Α.Ε., η Ιφιγένεια Καμπούδου του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης, η Κυριακή Μάλαμα συντονίστρια της τηλεόρασης της ΕΤ3, ο Χρήστος Ρώσιος της Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης, η κ. Χατζηγεωργίου είναι στο Μαξίμου, ο δικηγόρος Κώστας Αμπατζής πρόεδρος στα Ενιαία Αθλητικά Κέντρα Θεσσαλονίκης, ο Χρήστος Σακελλαρίου είναι συνήθως στην Αθήνα. Μένει η εκπαιδευτικός Άννα Ρογδάκη.

Και να ήθελαν, δεν μπορούσαν. Ούτως ή άλλως, Γραφείο Πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη χρησιμότητα δεν θα είχε και η εξαγγελία του ήταν χάντρα για τους ιθαγενείς.

Η δυσaráσκεια για τις λιγοστές υπουργοποιήσεις από τη Βόρεια Ελλάδα έχει να κάνει και με την πρόσβαση στην εξουσία, καθώς, όπως λένε κάποιοι από αυτούς, «ούτε ρουσφέτι δεν μπορούμε να κάνουμε».

Ο μόνος υπουργός στη νέα κυβέρνηση που δεν θα ξεχάσει ποτέ τη Βόρεια Ελλάδα είναι ο Παναγιώτης Κουρουμπλής, ο οποίος ετέθη εκτός ψηφοδετηίων ΠΑΣΟΚ το 2004 εξαιτίας της τροπολογίας για τις κατοικίες στο Πόρτο Καρράς της Χαλκιδικής, που έμεινε στην ιστορία ως «σκάνδαλο Πάχτα».

FREE SUNDAY

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

ΑΤΟΜΑ ΑΠΟ 18 ΕΩΣ 35 ΕΤΩΝ

ΓΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΥΛΛΑΔΙΩΝ

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΕΣ ΑΠΟ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΩΣ ΠΕΜΠΤΗ 11:00-14:00

Τηλ. επικοινωνίας για ραντεβού:
6970-254261

ΝΤΑΡΙΟ 90 ΣΠΙΤΙ ΦΡΑΝΚΑ ΡΑΜΕ

ερμηνεία: ΒΑΣΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
σκηνοθεσία: ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΟΥΚΑΣ

ΑΠΟ 6 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗ 21:15

Κοστούμι: Μάνδα Καλαρίτη | Κομμώσεις: Ελισάβετ Γέτρου
Φωτογραφίες: Τόλης Χριστόφορος | Μουσική επιμέλεια: Γιάννης Τσούκας
Βοηθός σκηνοθέτης: Χριστίνα Ευσταθίου

ΘΕΑΤΡΟ ΠΚ
ΚΑΣΟΜΟΥΛΗ 30 (ΜΕΤΡΟ ΝΕΟΣ ΚΟΣΜΟΣ)
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ: 210 9011677
FIND US ON: [facebook.com/theatropk](https://www.facebook.com/theatropk)

ΠΡΟΠΩΛΗΤΗ ΕΚΔΟΣΗΝ

www.pktheater.gr / Ταμείο: 10 €
(online ticketing) / Προπώληση: 8 €
Μειωμένο: 5 €

ΖΗΣΕ ΜΕ ΥΓΕΙΑ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΩΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑ

ΚΕΙΜΕΝΑ, ΡΕΠΟΡΤΑΖ,
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΑΛΕΞΙΑ ΣΒΩΛΟΥ-
ΝΑΝΟΥ

Λίγες μόνο μέρες μετά την εκλογή του Ντόναλντ Τραμπ στην Προεδρία των ΗΠΑ, παρακολουθώντας τον κόσμο να αλλάζει προς το σκοτεινότερο, να κατευθύνεται προς τη ζώνη του λυκόφωτος, αναρωτιέμαι τι είναι πιο αγχωτικό: τα απροσδόκτα γεγονότα που συμβαίνουν χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά μας αλλά μας επηρεάζουν άμεσα στην εποχή της παγκοσμιοποίησης ή η εσωτερική κατάρρευση θεσμών, αξιών και της δημόσιας υγείας, με την τελευταία να αποδεικνύεται παράπλευρη απώλεια σε μια άνευ προηγουμένου δημοσιονομική προσαρμογή χώρας;

Μόλις πριν από λίγες μέρες, στο συνέδριο Mental Health για την ψυχική υγεία, ειπώθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας πως, ανεξάρτητα από το τι θα συμβεί με το χρέος της χώρας μας, πρέπει να ρυθμιστούν επειγόντως τα χρέη των νοικοκυριών, για λόγους υγείας. Γιατί η συσσώρευση χρεών σε φεωσμένα από τους ληστροικούς φόρους νοικοκυριά δεν διαταράσσει μόνο το τραπεζικό σύστημα, διαλύει και την υγεία των πολιτών. Δίνει τη χαριστική βολή σε πολίτες που βρίσκονται αντιμέτωποι με μια εθνική επιδημία κατάθλιψης, μια έκρηξη χρόνιων νοσημάτων, μια παράλογη αύξηση της συμμετοχής των ασθενών από το 12% στο 35%, όταν οι μισθοί και οι συντάξεις δεν φτάνουν πια για τα βασικά.

Οι ειδήσεις, η μία μετά την άλλη, περιγραφούν το χρονικό ενός προ-

αναγγελθέντος θανάτου της δημόσιας υγείας, με τους καρδιολογικούς ασθενείς να παραδέχονται πως η σύνταξή τους δεν φτάνει για να πληρώσουν τη συμμετοχή στα φάρμακα και κόβουν τη θεραπεία, τους ασθενείς με πολλαπλή σκλήρυνση να περιμένουν έξι μήνες στο νοσοκομείο για να κάνουν μαγνητική τομογραφία και τους καρκινοπαθείς επίσης να περιμένουν έως και έξι μήνες για να κάνουν ακτινοθεραπεία. Οι ασθενείς σε λίστες αναμονής, η χώρα στον πάγο. Ή μάλλον στον γύψο. Με το φαινόμενο του brain drain να εντείνεται, με το στοίχημα για την προσέλκυση επενδύσεων να μένει στα χαρτιά, με την πολιτεία να μην μπορεί, με τις εταιρείες του ιδιωτικού τομέα να βάζουν ολοένα και περισσότερο πλάτη, με το βιοτικό επίπεδο να καταρρέει...

Και όλες οι μελέτες να επιβεβαιώνουν ότι το βιοτικό επίπεδο, η κατάσταση της υγείας των πολιτών, είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με το ΑΕΠ της εκάστοτε χώρας. Εύρωστος λαός – αύξηση του ΑΕΠ. Για να βγει η οικονομία από τον λάκκο της ύφεσης χρειάζεται στήριξη της πρωτοβάθμιας περίθαλψης, σχεδιασμός των νοσοκομείων του 2020 και των κέντρων υγείας αστικού τύπου, δημιουργία δομών ημέρας, δομών φιλοξενίας ασθενών τελικού σταδίου, εθνικά σχέδια δράσης για τα νοσήματα-μαζικούς δολοφόνους, έμφαση στην πρόληψη και κρατικό πρόσημο στην κάλυψη των φαρμακευτικών αναγκών της γιγάντιας ομάδας των ανασφάλιστων. Όχι στα λόγια, αλλά με έργα.

Αν ήσουν σπάνιος καλλιτέχνης, όλα τα βλέμματα θα ήταν στραμμένα πάνω σου.
Τώρα που έχεις μια σπάνια ασθένεια, κάποιιοι δεν σε προσέχουν.

Όχι, όμως, εμείς.

RARE_008_FEB_2016 GR1602432366

Σπάνια φροντίδα για σπάνιους ανθρώπους

Η **NOVARTIS** στέκεται δίπλα στους ασθενείς με σπάνια νοσήματα.
Μέσα από συνεχή έρευνα και ανάπτυξη καινοτόμων θεραπειών, στοχεύει στην εξεύρεση λύσεων,
που βελτιώνουν τη ζωή των ασθενών.

www.novartis.gr

Όραμα και Ευθύνη για τον Ασθενή®

 NOVARTIS

ΤΟΥ ΠΑΣΧΑΛΗ
ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ,
ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ

Ένα στα τέσσερα φάρμακα το προσφέρουν δωρεάν οι φαρμακευτικές εταιρείες μέσω των θερμοθετημένων επιστροφών, ένα στα τέσσερα το καλύπτουν οι ασθενείς με τη συμμετοχή τους και τα άλλα δύο στα τέσσερα καλύπτονται από το κράτος.

Μονόδρομος οι μεταρρυθμίσεις που οδηγούν σε ένα βιώσιμο ανθρωποκεντρικό σύστημα υγείας

Η επί σειρά ετών καταστροφική πολιτική που εφαρμόστηκε στην υγεία, με τα προβλήματα στη χρηματοδότηση των συστημάτων υγείας, την αδυναμία ελέγχου του όγκου συνταγογράφησης και τις δυσβάσταχτες θερμοθετημένες πολιτικές επιστροφών από τις εταιρείες, έχει οδηγήσει τον κλάδο του φαρμάκου, έναν από τους πιο δυναμικούς κλάδους της ελληνικής οικονομικής δραστηριότητας, αλλά και το ίδιο το σύστημα φαρμακευτικής περίθαλψης, σε ένα οριακά βιώσιμο σημείο. Αποτελεί πλέον άμεση ανάγκη η ορθή κατανομή των περιορισμένων οικονομικών πόρων με γνώμονα τις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης, μέσα από την υλοποίηση των απαραίτητων διαρθρωτικών παρεμβάσεων. Διανύουμε μια περίοδο κατά την οποία η οικονομική δραστηριότητα έχει υποστεί δραματική μείωση. Η δημόσια φαρμακευτική δαπάνη υπολογίστηκε από το μνημόνιο να είναι εξαρτώμενη από το ΑΕΠ, όμως το ΑΕΠ έχει μειωθεί ραγδαία και σε σημαντικό βαθμό. Συγκεκριμένα, έχει μειωθεί πάνω από 60% σε σχέση με τα επίπεδα προ κρίσης και ανέρχεται σε 1,945 δις. ευρώ για τον ΕΟΠΥΥ και σε 570 εκατ. ευρώ για τα νοσοκομειακά φάρμακα.

Αυξημένες συμμετοχές για τους ασθενείς, ασφυκτικό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις

Το χειρότερο, όμως, είναι ότι η μείωση αυτή επετεύχθη μέσω της μετάθεσης του χρηματοδοτικού βάρους στους ασθενείς και στις φαρμακευτικές εταιρείες. Δηλαδή από τη μια το κράτος διαθέτει ολόένα και λιγότερους πόρους για τη φαρμακευτική περίθαλψη και από την άλλη αυξάνει τη συμμετοχή των ασθενών (από το 9% που ήταν το 2009 η μέση συμμετοχή, ανήλθε στο 32% το 2015) και τα ποσοστά των αυτόματων επιστροφών από τις φαρμακευτικές εταιρείες. Με άλλα λόγια, σήμερα ένα στα τέσσερα φάρμακα που διατίθενται στην αγορά το προσφέρουν δωρεάν οι φαρμακευτικές εταιρείες μέσω των θερμοθετημένων επιστροφών, ένα στα τέσσερα το καλύπτουν οι ασθενείς με τη συμμετοχή τους και τα άλλα δύο στα τέσσερα καλύπτονται από το κράτος. Οι πραγματικές ανάγκες, όμως, του πληθυσμού είναι κατά 25% παραπάνω από αυτό που έχει θερμοθετηθεί, γεγονός που εξηγείται από την υπέρβαση της δαπάνης και επιβεβαιώνει ότι έχουν γίνει λάθος υπολογισμοί. Καθώς προχωράμε προς το τέλος του έτους, είναι ολοφάνερο ότι η δημόσια φαρμακευτική δαπάνη για τον ΕΟΠΥΥ και τα νοσοκομεία δεν επαρκεί. Πιο συγκεκριμένα, ο μνη-

νομός αυτόματων επιστροφών των φαρμακευτικών επιχειρήσεων προς τον ΕΟΠΥΥ έχει αυξηθεί κατά 42,3% από τον αντίστοιχο του 2015. Ταυτόχρονα, το νεοεισαχθέν νοσοκομειακό clawback (επιστροφές) ανέρχεται στο πρώτο εξάμηνο του 2016 στο 41% της δαπάνης (δηλαδή 4 στα 10 φάρμακα δίνονται δωρεάν από τις φαρμακευτικές εταιρείες). Στο ήδη πιεστικό περιβάλλον έρχεται να προστεθεί η μακρόχρονη συσσώρευση εκκρεμών οφειλών, που πλήττει σχεδόν το σύνολο των φαρμακευτικών εταιρειών και προκαλεί οικονομική ασφυξία στην αγορά. Οι εκκρεμείς οφειλές του Δημοσίου ανέρχονται, μόνο για τις φαρμακευτικές εταιρείες, σε ποσό που ξεπερνά τα 1,1 δις. ευρώ. Σε συνδυασμό με τα capital controls και την έλλειψη χρηματοδότησης, πλήττεται ο φαρμακευτικός κλάδος και όλη η αλυσίδα διανομής.

Επιβεβλημένο ένα εθνικό σχέδιο για την υγεία

Ο κλάδος μας έχει αποδείξει διαχρονικά πως προτεραιότητά του παραμένει η πρόσβαση των ασθενών στη θεραπεία τους, ενώ καταγράφει μια δυναμική αναπτυξιακή πορεία, με συνεχείς επενδύσεις σε καινοτομία, έρευνα, παραγωγική υποδομή και ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, μέσα και από τη διατήρηση και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Το πιο σημαντικό απ' όλα, ο κλάδος του φαρμάκου, με απόλυτο σεβασμό στον κοινωνικό του ρόλο σε αυτή την οκταετή «περίπετεια» της κρίσης, έχει στηρίξει πάση θυσία το αναφαίρετο δικαίωμα των Ελλήνων πολιτών στην απρόσκοπτη και ισότιμη πρόσβαση στα απαραίτητα φάρμακα και θεραπείες. Όμως η κατάσταση πλέον είναι οριακή και όλο αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί, γιατί αποτελεί στρέβλωση της φυσιολογικής λειτουργίας διάθεσης φαρμάκων και φέρνει τις εταιρείες σε απόγνωση. Με απλά λόγια, μεταφέρονται κοινωνικές δαπάνες στις εταιρείες και μάλιστα σε απροσδιόριστο ύψος κάθε χρονιά, πέραν κάθε δυνατής πρόβλεψης, ενώ διαρκώς επιδεινώνεται λόγω της κρίσης και το υγειονομικό προφίλ των πολιτών. Αυτό είναι αδιανόητο, άνισο και επικίνδυνο εντέλει για τους ασθενείς, καθώς οι αντοχές δεν είναι απεριόριστες. Δεν υπάρχει ούτε χρόνος ούτε περιθώρια για πειράματα. Τώρα είναι η στιγμή για ένα «εθνικό σχέδιο για την υγεία» και για την επιδίωξη ευρείας συνεργασίας για να προχωρήσει. Ένα σχέδιο με βασικό άξονα τον κλάδο του φαρμάκου, θεμελιωμένο σε ένα σταθερό και δίκαιο θεσμικό, φορολογικό και δημοσιονομικό περιβάλλον, που επουλώνει και «θεραπεύει» τις παθογένειες του παρελθόντος. Η επιλογή αυτή είναι μονόδρομος, ο μόνος που οδηγεί σε ένα βιώσιμο σύστημα υγείας με πυρήνα τον άνθρωπο. Και για την υλοποίηση ενός τέτοιου σχεδίου οι λύσεις που προτείνουμε και έχουμε καταθέσει είναι άμεσες, αποτελεσματικές και απολύτως εφικτές. Επιβεβαιώνοντας την πίστη μας στην αξία της πιο σημαντικής «κοινωνικής σταθεράς», της υγείας, και υπερασπίζοντας το πιο κρίσιμο ζήτημα απ' όλα, εργαζόμαστε και πιέζουμε την πολιτεία να προχωρήσουν όλες εκείνες οι αλλαγές που θα περιορίσουν τις ανεξέλεγκτες δαπάνες και θα απελευθερώσουν εκείνους τους πόρους που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί η βιώσιμη λειτουργικότητα του συστήματος. Η ευκαιρία αυτή είναι μοναδική και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αφήσουμε να πάει χαμένη, καθώς πιστεύουμε βαθιά πως ο κλάδος του φαρμάκου μπορεί πράγματι να είναι μέρος της λύσης τόσο για την υγεία όσο και για την οικονομία και την κοινωνία της χώρας μας.

Για να
νιώθουν
οι άνθρωποι
καλύτερα
και να ζουν
περισσότερο

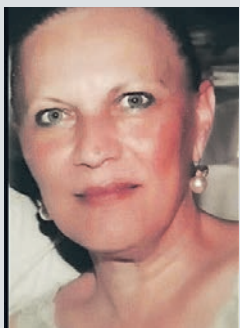
GR/PHCA/008/15

GREAT
PLACE
TO
WORK®

Best
Workplaces 2016
Greece

Λ. Κηφισίας 266, 152 32 Αθήνα, Τηλ.: 210 6882100, www.gr.gsk.com

**ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΗΣ
ΜΑΧΗΣ ΒΡΥΩΝΙΔΟΥ-
ΜΠΟΜΠΟΤΑ,
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ
ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑΣ
& ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ -
ΔΙΑΒΗΤΟΛΟΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΤΟΥ ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟΥ-
ΜΠΕΝΑΚΕΙΟΥ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ
«ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ»**

**ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΙΑ ΣΒΩΛΟΥ-
ΝΑΝΟΥ**

Η μεγαλακρία είναι ένα σπάνιο νόσημα που συνήθως ανακαλύπτεται τυχαία, όταν ο ασθενής απευθύνεται στον γιατρό για ένα μεμονωμένο πρόβλημα υγείας, όπως ο διαβήτης.

Αποκωδικοποιώντας την άγνωστη νόσο μεγαλακρία

Τα σπάνια νοσήματα παραμένουν υπο-διαγνωσμένα και υποθεραπευμένα, με τους ασθενείς να βρίσκονται συχνά στο σκοτάδι και να μην ξέρουν πού να απευθυνθούν. Ένα από τα σπάνια νοσήματα που οδηγεί και σε κοινωνικό αποκλεισμό, λόγω της παραμόρφωσης της εμφάνισης του πάσχοντος, είναι η μεγαλακρία, η οποία μας συστήνεται μέσα από τη συνέντευξη που παραχωρεί στην FS η Μάχη Βρυωνίδου-Μπομποτά, συντονίστρια διευθύντρια στο Τμήμα Ενδοκρινολογίας & Μεταβολισμού - Διαβητολογικό Κέντρο του Κοργιαλένιου-Μπενάκειου Νοσοκομείου «Ερυθρός Σταυρός».

Τι είναι η μεγαλακρία και πώς εκδηλώνεται;
Η μεγαλακρία είναι μια σπάνια νόσος που χαρακτηρίζεται από υπερέκκριση της αυξητικής ορμόνης (GH) και οφείλεται συνήθως σε αδένωμα της υπόφυσης. Η νόσος μπορεί να εκδηλωθεί με ποικιλία συμπτωμάτων που οφείλονται είτε στην υπερέκκριση της αυξητικής ορμόνης είτε στην επέκταση του αδενώματος στους γύρω ιστούς ή ακόμη στην ανεπάρκεια των υπολοίπων ορμονών του προσθίου λοβού της υπόφυσης. Η υπερέκκριση της αυξητικής ορμόνης επιδρά σε όλους τους ιστούς και τα όργανα του σώματος. Οι επιδράσεις της περίσσειας αυξητικής ορμόνης ασκούνται είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω της υπερπαραγωγής σωματομεδίνης (IGF-1) από το ήπαρ. Οι άμεσες επιπτώσεις της υπερέκκρισης αυξητικής ορμόνης σχετίζονται με την αντι-ινσουλινική, λιπολυτική και αντινατριουρητική δράση της, με αποτέλεσμα διαταραχή στην ανοχή της γλυκόζης και σακχαρώδη διαβήτη, μείωση του λιπώδους ιστού και αρτηριακή υπέρταση. Οι έμμεσες επιπτώσεις της σχετίζονται με την υπερπαραγωγή της σωματομεδίνης που ασκεί αναβολική δράση και οδηγεί σε αυξημένη ανάπτυξη των μαλακών ιστών, σπλαχνομεγαλία και βρογχοκίλη. Σε αυτήν οφείλονται κυρίως τα τυπικά μεγαλακρικά χαρακτηριστικά, δηλαδή η πάχυνση των χεριών και των ποδιών, η τραχύτητα των χαρακτηριστικών του προσώπου με αύξηση του μεγέθους της μύτης, των χειλιών και των μαλακών μοριών του προσώπου, η προβολή των τόξων του φρυδιού, ο προγναθισμός, η μακρογλωσσία, η πάχυνση του δέρματος και η βαθιά φωνή.

Η επέκταση του αδενώματος στους γύρω ιστούς προκαλεί συνήθως την εμφάνιση κεφαλαλγίας και διαταραχές της όρασης.

Η ανεπάρκεια των υπολοίπων ορμονών του προσθίου λοβού της υπόφυσης εκδηλώνεται σαν διαταραχή της εμμηνού ρύσεως στις γυναίκες και μειωμένη libido και στυτική δυσλειτουργία στους άνδρες και σπανιότερα σαν υποθυρεοειδισμός και επινεφριδιακή ανεπάρκεια.

Πώς γίνεται αντιληπτή από τον ασθενή και την οικογένειά του;

Η νόσος εξελίσσεται αργά και ο μέσος χρόνος από την εμφάνιση των συμπτωμάτων μέχρι τη διάγνωση είναι περίπου 10 έτη. Λόγω της βραδείας εξέλιξης, η νόσος δεν γίνεται αντιληπτή από τον ασθενή, ούτε από το οικογενειακό περιβάλλον, αλλά συνήθως από γιατρούς ειδικοτήτων στους οποίους προσφεύγει ο ασθενής λόγω μεμονωμένων συμπτωμάτων, όπως κεφαλαλγία, αρθραλγίες, σύνδρομο καρπιαίου σωλήνα, σακχαρώδης διαβήτης, υπέρταση. Οι κλινικοί γιατροί (παθολόγοι, γαστρεντερολόγοι, νευρολόγοι, ρευματολόγοι κ.λπ.) θα πρέπει να σκέφτονται τη μεγαλακρία στη διαφορική διάγνωση των ασθενών όταν αυτοί παρουσιάζουν δύο ή περισσότερα από τα παρακάτω: κεφαλαλγίες, αύξηση του μεγέθους των άκρων, υπεριδρωσία, διάχυτες αρθραλγίες, σύνδρομο καρπιαίου σωλήνα, σύνδρομο υπνικής άπνοιας, ανθεκτική υπέρταση, σακχαρώδη διαβήτη, καρδιακή ανεπάρκεια ή μυοκαρδιοπάθεια.

Πόσους ασθενείς αφορά στην Ελλάδα;

Η ηλικία εκδήλωσης της νόσου είναι συνήθως τα 40-50 έτη. Η συχνότητα παγκοσμίως αναφέρεται σε 40-70 ασθενείς ανά εκατομμύριο πληθυσμού, ενώ τα καινούργια περιστατικά αφορούν 3-10 ανά εκατομμύριο πληθυσμού ανά έτος. Στον πληθυσμό της χώρας μας υπολογίζεται ότι 30-40 περιστατικά εμφανίζονται ανά έτος.

Υπάρχει γενετική προδιάθεση, εμπλέκονται κάποια γονίδια;

Υπάρχει γενετική προδιάθεση, αλλά αφορά πολύ σπάνια σύνδρομα, όπως το σύνδρομο της πολλαπλής ενδοκρινικής νεοπλασίας τύπου 1 που οφείλεται σε μετάλλαξη του γονιδίου της μενίνης (υπερπαραθυροειδισμός, όγκοι του παγκρέατος και υποφυσιακοί όγκοι), το σύνδρομο McCune-Albright που οφείλεται σε σωματική μετάλλαξη του γονιδίου GNAS-1 (πολυοστική ινώδης δυσπλασία, κηλίδες, πρόωμη ήβη, υπερθυροειδισμός, σύνδρομο Cushing και μεγαλακρία) και το σύμπλεγμα Carney, όπου υπάρχει μετάλλαξη του γονιδίου της 1α-υπομονάδας της πρωτεϊνικής κινάσης A (αμφοτερόπλευρη μικροζώδης υπερπλασία των επινεφριδίων, μυξώματα, σβανώματα και μεγαλακρία).

Πού πρέπει να απευθυνθεί ο ασθενής;

Οι ασθενείς θα πρέπει να απευθύνονται μόνο σε ενδοκρινολόγους, για να έχουν σωστή διερεύνηση και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της νόσου και των επιπλοκών της. Σε όλα τα μεγάλα ενδοκρινολογικά τμήματα της χώρας υπάρχουν ειδικευμένοι γιατροί για την αντιμετώπιση της νόσου. Οι ασθενείς θα πρέπει να υποβάλλονται ανά έτος σε έλεγχο,

είτε σε εξωτερική βάση είτε με νοσηλεία, προκειμένου να γίνουν δοκιμασίες για την εκτίμηση της ενεργότητας της νόσου, καθώς και έλεγχος για τις επιπλοκές από τα διάφορα συστήματα (καρδιαγγειακό, γαστρεντερικό, οστά).

Πώς αντιμετωπίζεται η μεγαλακρία;

Η αντιμετώπιση της μεγαλακρίας είναι δύσκολη, σύνθετη και δαπανηρή. Συχνά απαιτείται συνδυασμός των θεραπευτικών επιλογών για τον έλεγχο της νόσου, που στοχεύει στην καταστολή της υπερέκκρισης της αυξητικής ορμόνης, στην ομαλοποίηση των επιπέδων του IGF-1 και στη συρρίκνωση του όγκου. Η θεραπεία εκλογής είναι η διασφηνειδική χειρουργική αφαίρεση του αδενώματος της υπόφυσης από εξειδικευμένο νευροχειρουργό. Στα μακροαδενώματα (>1 εκ.) το ποσοστό επιτυχίας της επέμβασης είναι περίπου 50% και στα μικροαδενώματα (<1 εκ.) το ποσοστό σε εξειδικευμένα κέντρα μπορεί να φτάσει το 70%-80%. Η φαρμακευτική αγωγή αποτελεί δεύτερης γραμμής θεραπεία σε περίπτωση εμμονής της νόσου μετεγχειρητικά. Χρησιμοποιούνται κυρίως τα ανάλογα σωματοστατίνης μακράς δράσης (οκτρεοτρίδη και λανρεοτρίδη). Στους ασθενείς με μη ικανοποιητική ρύθμιση της νόσου (επίπεδα IGF-1 υψηλότερα από τα φυσιολογικά για την ηλικία και το φύλο του ασθενούς) μπορεί να χορηγηθεί συμπληρωματική θεραπεία με αγωνιστή ντοπαμίνης (καμπεργολίδη, βρωμοκρυπτίνη) ή να χορηγηθεί ανταγωνιστής του υποδοχέα της GH (pegvisomant). Τα ανάλογα σωματοστατίνης μπορεί να χρησιμοποιηθούν σαν θεραπεία πρώτης γραμμής στις περιπτώσεις ασθενών υψηλού χειρουργικού κινδύνου και για τη συρρίκνωση ενός μακροαδενώματος που έχει μικρές πιθανότητες χειρουργικής ίασης. Η ακτινοθεραπεία συστήνεται ως τρίτης γραμμής θεραπεία σε ασθενείς που δεν επιτυγχάνουν έλεγχο της νόσου μετά από χειρουργική επέμβαση, φαρμακευτική θεραπεία ή και τα δύο.

Τι νέο υπάρχει στην αντιμετώπιση της μεγαλακρίας;

Σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες, 45% των ασθενών με μεγαλακρία αποτυγχάνουν να επιτύχουν τα συνιστώμενα επίπεδα της αυξητικής ορμόνης ή την ομαλοποίηση του IGF-1 με τις σημερινές θεραπείες. Πρόσφατα εγκρίθηκε στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη η χορήγηση ενός νέου αναλόγου σωματοστατίνης μακράς δράσης, της πασιρεοτρίδης. Η πασιρεοτρίδη έχει την ιδιότητα να δεσμεύει περισσότερους υπότυπους υποδοχέων της σωματοστατίνης, με αποτέλεσμα πολύ καλύτερο βιοχημικό έλεγχο της νόσου, όπως φάνηκε από τη μέτρηση των επιπέδων της GH και του IGF-1. Το μόνο μειονέκτημα συγκριτικά με τα προηγούμενα ανάλογα σωματοστατίνης είναι η συχνότερη εμφάνιση διαταραχής ανοχής γλυκόζης και σακχαρώδους διαβήτη. Η πασιρεοτρίδη έχει πάρει πρόσφατα έγκριση και στη χώρα μας, οπότε έχουμε ένα ακόμη θεραπευτικό μέσο για την αντιμετώπιση της μεγαλακρίας.

Δεδομένου ότι πρόκειται για σπάνιο νόσημα, ποια προβλήματα αντιμετωπίζουν οι ασθενείς;
Το βασικό πρόβλημα είναι να διαγνωστεί εγκαίρως η νόσος, γιατί όσο μικρότερο είναι το αδένωμα, τόσο μικρότερες οι επιπτώσεις στα διάφορα συστήματα και τόσο μεγαλύτερες οι πιθανότητες ίασης. Σε ό,τι αφορά τη θεραπεία, τα φάρμακα καλύπτονται από τα ταμεία.

έρευνα
καινοτομία
ελληνικό φάρμακο
εργοστάσιο 2.500 τ.μ
εξαγωγές σε 60 χώρες
ποιότητα
Κοινωνική Ευθύνη
χωρίς γεωγραφικά όρια

βραβεία για την έρευνα,
την εξωστρέφεια, την απασχόληση
870 εργαζόμενοι
το μεγαλύτερο ερευνητικό
& πειραματικό Εργαστήριο στην Ελλάδα
200.000.000 συσκευασίες
>200 ερευνητικά προγράμματα

...και συνεχίζουμε!

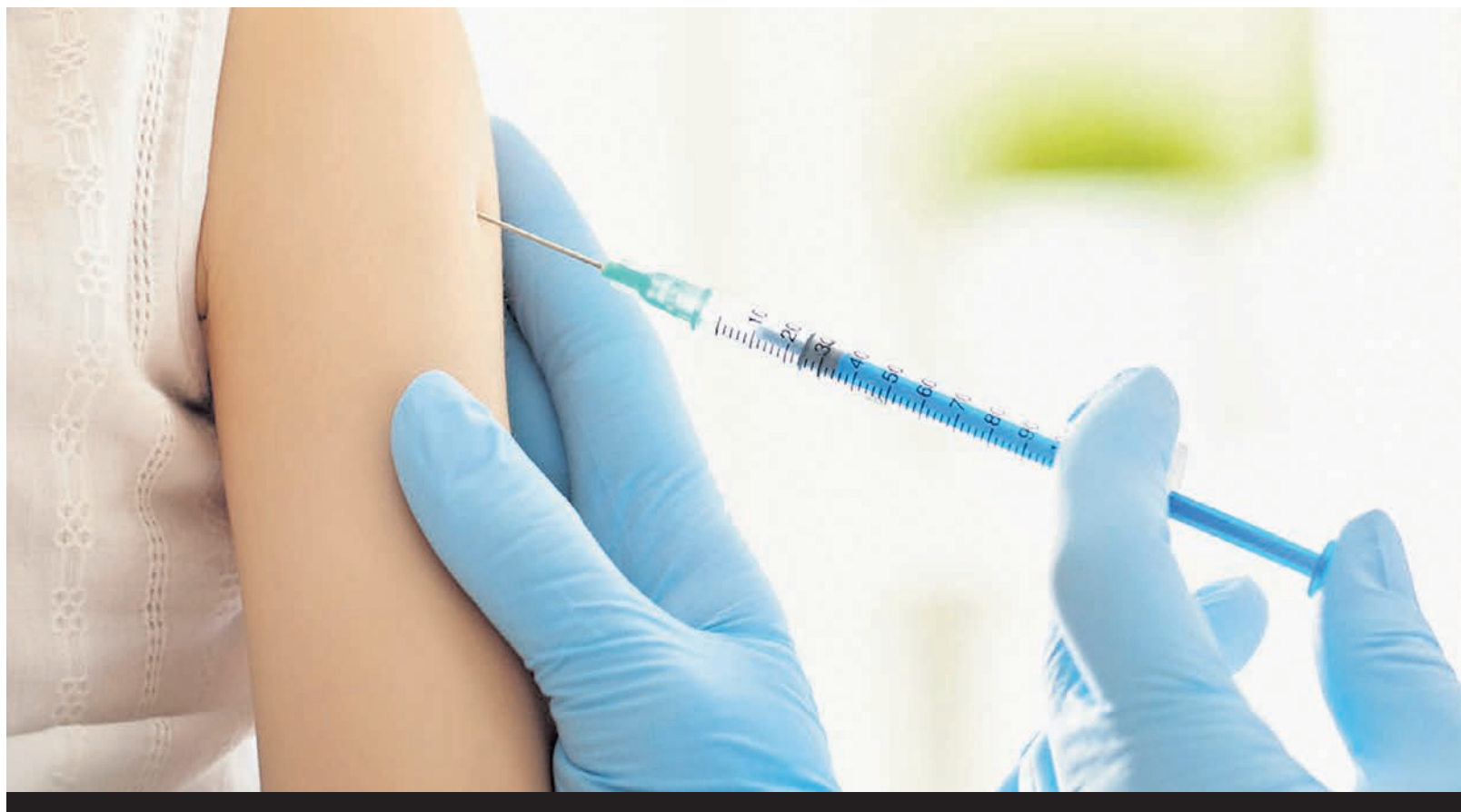
Η πρωτοπόρος Ελληνική φαρμακευτική Βιομηχανία

www.elpen.gr

Φροντίδα για τον άνθρωπο

70
60
50
40

Αθωράκιστα τα ελληνοπούλα στον μηνιγγιτιδόκοκκο B, ενώ υπάρχει εμβόλιο

Βαρή αποδεικνύεται το κόστος της επιμονής του υπουργείου Υγείας να μην εντάσσει το μοναδικό υπάρχον εμβόλιο για τον μηνιγγιτιδόκοκκο B στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών, με τα παιδιά στην πατρίδα μας να παραμένουν αθωράκιστα ενάντια στον ιό-φόβητρο και να κινδυνεύουν να χάσουν τη ζωή τους ή να υποστούν τις σοβαρές επιπλοκές που συνοδεύουν την ασθένεια. Το νέο πρόσφατο κρούσμα μηνιγγίτιδας B σε πεντάχρονο κοριτσάκι στο Καματερό, με την ασθένεια να εξελίσσεται ραγδαία εντός εικοσιτετραώρου σε μηνιγγιτιδοκοκκική σηψαιμία και να προκαλεί εκτεταμένη νέκρωση ιστού στη φτέρνα της μικρής, φέρνει με δραματικό τρόπο στο προσκήνιο την ελλιπή προστασία των ελλήνων από μια προλήψιμη λοιμώδη ασθένεια, που μάλιστα έχει την υψηλότερη θνησιμότητα μεταξύ των νοσημάτων για τα οποία υπάρχουν εμβόλια, και καθιστά επιβεβλημένη την αναθεώρηση του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών, ώστε να ενταχθεί σε αυτό το εμβόλιο Bexsero για τον μηνιγγιτιδόκοκκο B. Την επείγουσα ένταξη του εμβολίου στο χρονοδιάγραμμα του προγράμματος για όλα τα βρέφη και παιδιά έως την ηλικία των 4 ετών, ή τουλάχιστον για τον πρώτο χρόνο της ζωής τους, ώστε το εμβόλιο να αποζημιώνεται καθολικά ή μερικώς για τα νήπια, ζητά με πρόσφατη επιστολή της προς την ηγεσία της Αριστοτέλους η Ένωση Ελευθεροεπαγγελματιών Παιδιάτρων Αττικής. Οι παιδίατροι επισημαίνουν πως τα βρέφη έως 12 μηνών αποτελούν την ηλικιακή ομάδα με τα υψηλότερα ποσοστά νόσησης και τη μεγαλύτερη θνησιμότητα και

πως τουλάχιστον γι' αυτά το εμβόλιο θα πρέπει να αποζημιώνεται πλήρως.

Ωστόσο, ακόμη και μετά το πρόσφατο περιστατικό μηνιγγιτιδοκοκκικής νόσου επί ελληνικού εδάφους και την επιστολή των παιδιάτρων της Αττικής, το υπουργείο Υγείας εμμένει στη θέση του, γνωμοδοτώντας ότι στην παρούσα φάση δεν κρίνεται σκόπιμη η εισαγωγή του εν λόγω εμβολίου στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών. Και δικαιολογεί την απόφασή του λέγοντας πως ο εμβολιασμός έναντι του μηνιγγιτιδόκοκκου B έχει πραγματοποιηθεί μόνο στη Βρετανία, η οποία έχει τα τριπλάσια περιστατικά από την Ελλάδα, κάτι που ωστόσο είναι αναμενόμενο λόγω της τεράστιας πληθυσμιακής διαφοράς μεταξύ των δύο χωρών.

Δυσβάσταχτες οι επιπλοκές της μηνιγγίτιδας για το σύστημα υγείας

Με αυτή την ανακοίνωση η ηγεσία του υπουργείου Υγείας αποδεικνύεται ακριβή στα πύτουρα και φτηνή στο αλεύρι, καθώς έρευνα που έγινε από το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου με τη συμμετοχή Ελλήνων παιδιάτρων και γονέων έδειξε, μεταξύ άλλων, ότι οι επιπλοκές της μηνιγγίτιδας γυρνούν σαν μπουόμερανγκ στο σύστημα υγείας, επιβαρύνοντάς το σημαντικά. Όπως επισημαίνει ο επίκουρος καθηγητής Πολιτικής Υγείας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου Κυριάκος Σουλιώτης, το κόστος ενός περιστατικού μηνιγγίτιδας με το παιδί να επιζεί με αναπηρίες είναι δυσβάσταχτο για το σύστημα υγείας, καθώς ανέρχεται σε 153.832 ευρώ, αφού ο ασθενής θα χρειαστεί προσθετικά μέλη, νοσηλείες, αναπηρική σύμβαση και προνοιακά επιδόματα. Παράλληλα, ο ίδιος

ο ασθενής και οι γονείς του δεν θα μπορέσουν να εργαστούν κανονικά και το κράτος θα χάσει κι άλλα έσοδα από τη μειωμένη παραγωγικότητα. Το πρόβλημα, όπως εξηγεί ο κ. Σουλιώτης, θα λυνόταν αν τα εμβόλια έβγαιναν εκτός της ασφυκτικής φαρμακευτικής δαπάνης, ύψους 1,945 δισ. ευρώ.

Η έρευνα που εκπόνησε το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου έδειξε επίσης ότι η μη αποζημίωση του εμβολίου αποθαρρύνει τους γονείς από το να προβούν στον εμβολιασμό του παιδιού τους και δημιουργεί ταξικές ανισότητες στην υγεία των ελλήνων. Τα ευρήματα δείχνουν ότι μόνο τρεις στους δέκα γονείς έχουν εμβολιάσει το παιδί τους ενάντια στον μηνιγγιτιδόκοκκο B και από το σύνολο των γονέων που δεν προχώρησαν στον εμβολιασμό του παιδιού τους το 63,3% αναδεικνύει ως κυριότερο αποτρεπτικό παράγοντα τη μη αποζημίωση του εμβολίου, με την κάθε δόση να κοστίζει 105 ευρώ (και να απαιτούνται 2-4 δόσεις). Τη μη αποζημίωση του εμβολίου αναφέρει ως βασικό αποτρεπτικό παράγοντα για τον εμβολιασμό έναντι του μηνιγγιτιδόκοκκου B και το 94,7% των παιδιάτρων. Όπως επισημαίνει ο πρόεδρος της Ένωσης Ελευθεροεπαγγελματιών Παιδιάτρων Αττικής Κωνσταντίνος Νταλούκας, η μηνιγγίτιδα είναι ένα μεταδοτικό και ραγδαίως εξελισσόμενο νόσημα, με συμπτώματα που μοιάζουν με αυτά της κοινής γρίπης, το οποίο έχει την υψηλότερη θνησιμότητα (10,5%) απ' όλα τα νοσήματα που προλαμβάνονται με εμβολιασμό. Η έρευνα, πάντως, φανερώνει πως οι γονείς δεν την υποτιμούν, καθώς στο συντριπτικό ποσοστό 88,5% αναγνωρίζουν την επικινδυνότητα της νόσου και τις συνέπειές της.

«Το κόστος ενός περιστατικού μηνιγγίτιδας με το παιδί να επιζεί με αναπηρίες είναι δυσβάσταχτο για το σύστημα υγείας, καθώς ανέρχεται σε 153.832 ευρώ».

Κυριάκος Σουλιώτης, επίκουρος καθηγητής Πολιτικής Υγείας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Υπό την Αιγίδα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Προφυλαχθείτε από
το αναπάντεχο

Διατήρησε την
ανάσα σου δυνατή!

ΕΜΒΟΛΙΑΖΟΜΑΣΤΕ
ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΠΝΕΥΜΟΝΙΟΚΟΚΚΙΚΗΣ
ΠΝΕΥΜΟΝΙΑΣ.

Κάνουμε την πρόληψη
πράξη ζωής!

ΠΟΙΟΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΕΙ;

- Τα βρέφη και τα μικρά παιδιά
- Οι ενήλικες μεγαλύτερης ηλικίας
- Τα άτομα με χρόνιες παθήσεις, π.χ. διαβήτη, άσθμα, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια (ΧΑΠ), χρόνια καρδιακή νόσο, χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, χρόνια ηπατική νόσο, κ.α.
- Τα άτομα με παθήσεις που προκαλούν διαταραχές στη λειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος, όπως η λοίμωξη από τον ιό HIV, καθώς και οι ασθενείς που λαμβάνουν ανοσοκατασταλτική θεραπεία
- Οι συστηματικοί καπνιστές

Η πνευμονιοκοκκική πνευμονία είναι μία απειλητική για τη ζωή λοίμωξη του αναπνευστικού συστήματος που μπορεί να προσβάλλει οποιονδήποτε. Ενημερωθείτε σήμερα για την πρόληψη της πνευμονιοκοκκικής πνευμονίας από το γιατρό ή το φαρμακοποιό σας!

ΠΝΕΥΜΟΝΙΟΚΟΚΚΙΚΗ ΠΝΕΥΜΟΝΙΑ Απειλή για μικρούς και μεγάλους

Ο ανάτους ισάριθμους με εκείνους που οφείλονται σε τροχαία δυστοχήματα προκαλεί κάθε χρόνο η πνευμονιοκοκκική πνευμονία. Ωστόσο, λίγοι είναι εκείνοι που γνωρίζουν ότι η πνευμονία μπορεί να προληφθεί μέσω του εμβολιασμού.

Η πνευμονία είναι μια απειλητική για τη ζωή λοίμωξη του κατώτερου αναπνευστικού συστήματος που προσβάλλει παιδιά και ενήλικες σε ολόκληρο τον κόσμο. Προκαλεί θνητότητα μεγαλύτερη του 15% στους ευαίσθητους πληθυσμούς (βρέφη, μικρά παιδιά, ηλικιωμένοι, καπνιστές, ασθενείς με χρόνια νοσήματα, όπως σακχαρώδη διαβήτη, άσθμα, ΧΑΠ, καρδιαγγειακά νοσήματα, αλκοολικά άτομα κ.λπ.), ωστόσο μπορεί να επηρεάσει εξίσου και υγιείς ανθρώπους που γυμνάζονται, τρώνε υγιεινά και γενικά φροντίζουν τον εαυτό τους. Κάθε χρόνο καταγράφονται στην Ευρώπη 3 εκατομμύρια περιστατικά πνευμονίας, από τα οποία 1 εκατομμύριο ασθενείς εισάγονται στο νοσοκομείο για νοσηλεία. Οι νοσηλείες απογειώνουν το κόστος της πνευμονιοκοκκικής πνευμονίας για τα συστήματα υγείας, με τη συνολική δαπάνη στην Ε.Ε. των «28» να ανέρχεται ετησίως στα 10 δισ. ευρώ.

Ελλιπής η ενημέρωση των Ελλήνων για την πνευμονία

Στην Ελλάδα η πνευμονία προκαλεί σχεδόν ίσο αριθμό θανάτων με εκείνους που οφείλονται σε τροχαία δυστοχήματα και 90 φορές περισσότερους θανάτους απ' ό,τι η γρίπη. Παρ' όλα αυτά, λίγοι είναι εκείνοι που γνωρίζουν τι μπορεί να προκαλέσει η πνευμονία και ακόμη λιγότεροι εκείνοι που ξέρουν ότι μπορούν με ένα εμβόλιο να προστατευτούν από τη λοίμωξη και τις επιπλοκές της. Όπως έδειξε

η έρευνα PneuVUE (Adult Pneumonia Vaccine Understanding in Europe), που πραγματοποιήθηκε σε 9.000 ενήλικες από εννέα χώρες της Ε.Ε. (ανάμεσά τους και η Ελλάδα), ενώ εννέα στους δέκα ερωτηθέντες μεγαλύτερης ηλικίας ισχυρίζονται ότι γνωρίζουν τι είναι η πνευμονία, μόνο το 43% γνωρίζει ότι αυτή μπορεί να μεταδοθεί από άτομο σε άτομο. Επιπλέον, το 54% θεωρεί ότι έχει μικρό κίνδυνο να προσβληθεί – έτσι, μόλις το 48% γνωρίζει για τον προληπτικό εμβολιασμό και μόλις το 21% των ατόμων υψηλού κινδύνου έχει εμβολιαστεί. Δυστυχώς, 27% των ηλικιωμένων που έλαβαν μέρος στη μελέτη (από το σύνολο των χωρών) δήλωσαν ότι αποφεύγουν τα εμβόλια, επειδή δεν πιστεύουν ότι είναι ασφαλή.

Στην Ελλάδα κραταιά είναι επίσης η αντίληψη ότι η πνευμονία δεν μπορεί να προσβάλει τα υγιή άτομα (ποσοστό 28% έναντι, π.χ., 9% στη Μεγάλη Βρετανία). Το 98% των συμμετεχόντων φαίνεται να πιστεύει ότι με το να διατηρεί τη γενική του υγεία μπορεί να αποφύγει την πνευμονία. Το 95% θεωρεί πως τα ίδια αποτελέσματα μπορεί να έχει κόβοντας το τσιγάρο ή φορώντας ζεστά ρούχα (82%), ενώ μόλις επτά στους δέκα θεωρούν αποτελεσματικό μέτρο προστασίας τον εμβολιασμό. Κι όμως, ο εμβολιασμός είναι μία από τις σημαντικότερες πράξεις για το συμφέρον των ανθρώπων, προκειμένου τα προστατευτούν από σοβαρά λοιμώδη νοσήματα. Προλαμβάνει 2-3 εκατομμύρια θανάτους κάθε χρόνο και αποτελεί μία από τις πλέον επιτυχημένες και αποδοτικές από άποψη κόστους παρεμβάσεις δημόσιας υγείας. Ο εμβολιασμός παρέχει την καλύτερη προστασία ενάντια σε ασθένειες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σοβαρά προβλήματα υγείας, με ό,τι συνεπάγεται αυτό και σε οικονομικό επίπεδο. Ο ρόλος των γιατρών και των

άλλων επαγγελματιών υγείας, όπως των νοσοκόμων και των φαρμακοποιών, στην ευαισθητοποίηση των ασθενών, κυρίως δε στις ομάδες υψηλού κινδύνου, είναι σημαντικός. Από αυτούς που έχουν εμβολιαστεί, 50% αναφέρουν ότι το έκαναν επειδή τους το σύστησε ο γιατρός. Πιο ευαισθητοποιημένοι μοιάζουν να είναι όσοι πάσχουν ήδη από κάποια χρόνια πνευμονολογική πάθηση.

Το εμβόλιο χορηγείται δωρεάν

Το 13δύναμο συζευγμένο εμβόλιο κατά του πνευμονιοκόκκου κυκλοφόρησε πριν από λίγα χρόνια στην Ελλάδα και παρέχει προστασία από τους 13 πιο σημαντικούς ορότυπους που προκαλούν την πνευμονιοκοκκική νόσο. Στην Ελλάδα ο εμβολιασμός για την πρόληψη της πνευμονιοκοκκικής νόσου είναι ενταγμένος στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών και παρέχεται δωρεάν για όλους τους ενήλικες άνω των 65 ετών, καθώς και για τα άτομα 18 έως 64 ετών που ανήκουν στις ομάδες κινδύνου, όπως οι συστηματικοί καπνιστές, οι ασθενείς με χρόνια καρδιακά, μεταβολικά και αναπνευστικά νοσήματα και οι ανοσοκατεσταλμένοι ασθενείς. Ο εμβολιασμός των ενηλίκων είναι ένας από τους βασικούς πυλώνες της υγιούς γήρανης και αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία όσο ο πληθυσμός γερνάει και το ανοσοποιητικό του σύστημα φθίνει, αλλά και όσο αυξάνεται η μικροβιακή αντοχή (ειδικά στη χώρα μας), που καθιστά την αντιμετώπιση της πνευμονιοκοκκικής νόσου ολοένα και πιο δύσκολη. Ο εμβολιασμός μειώνει τη νοσηρότητα και τη θνησιμότητα, βελτιώνοντας έτσι την ποιότητα ζωής. Εκτός από τον εμβολιασμό για τον πνευμονιοκόκκο, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας συστήνει τον εμβολιασμό των ενηλίκων με τα εμβόλια κατά της γρίπης, του τετάνου και του κοκίτη. Άλλοι πυλώνες της υγιούς γήρανης είναι η τακτική άσκηση, η αποχή από το κάπνισμα, η ισορροπημένη διατροφή και οι προληπτικές εξετάσεις.

Περισσότερο από την πνευμονία κινδυνεύουν:

- Τα άτομα άνω των 65 ετών
- Οι συστηματικοί καπνιστές
- Τα άτομα που καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες αλκοόλ
- Οι ασθενείς με ανοσοκαταστολή
- Τα άτομα που πάσχουν από χρόνιες πνευμονικές παθήσεις
- Τα άτομα που πάσχουν από χρόνια νοσήματα, όπως διαβήτη, άσθμα, ΧΑΠ, καρδιαγγειακά νοσήματα, χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, χρόνια ηπατική νόσο κ.ά.
- Τα βρέφη και τα μικρά παιδιά

Στην Ελλάδα η πνευμονία προκαλεί 90 φορές περισσότερους θανάτους απ' ό,τι η γρίπη.

Ο εμβολιασμός των ενηλίκων είναι ένας από τους βασικούς πυλώνες της υγιούς γήρανης και αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία όσο ο πληθυσμός γερνάει και το ανοσοποιητικό του σύστημα φθίνει.

ΤΜΗΜΑ CHECK UP

Πλήρως Οργανωμένο
και Εξοπλισμένο

24

νέα check up
καλύπτουν πλήρως
τις ανάγκες σας!

Αγαπώ την υγεία μου,
λέω **ΝΑΙ** στην
ΠΡΟΛΗΨΗ

- Το τμήμα Check up στελεχώνεται από **εξειδικευμένο Γενικό Ιατρό με πολυετή εμπειρία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη**
- Όλες οι απαραίτητες διαγνωστικές, εργαστηριακές και κλινικές εξετάσεις πραγματοποιούνται σε **έναν ενιαίο χώρο**, χωρίς μετακινήσεις και άσκοπες καθυστερήσεις
- Στον ίδιο χώρο βρίσκονται και τα **Εξωτερικά Ιατρεία** της Κλινικής, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η **άμεση συνεργασία διαφόρων ιατρικών ειδικοτήτων**, εφόσον κρίνεται αναγκαίο
- Τα αποτελέσματα των εξετάσεων συνοδεύονται από γραπτή ιατρική έκθεση και οδηγίες

Κλείστε σήμερα το ραντεβού σας & Ενημερωθείτε για τη σωστή προετοιμασία σας!

Τηλέφωνα: 210 6502165 & 662, Δευτ.-Παρ. 08:00-16:00

www.iasogeneral.gr

Λεωφ. Μεσογείων 264 / Τ.Κ. 155 62 Χολαργός / Τηλ.: 210 6502000 / Fax: 210 6541267

e-mail: infoiasogeneral@iaso.gr / [f](https://www.facebook.com/omilosiaso) omilosiaso / [in](https://www.linkedin.com/company/group-iaso) group-iaso

Θεραπεία σε περισσότερους ασθενείς με πνευμονική υπέρταση προσφέρει γενόσημο φάρμακο

Tο πράσινο φως για την εξασφάλιση της θεραπευτικής αγωγής σε περισσότερους ασθενείς που πάσχουν από πνευμονική αρτηριακή υπέρταση εξασφαλίζει η κυκλοφορία ενός ελληνικού γενόσημου φαρμάκου, από τη φαρμακοβιομηχανία Elren, που σηματοδοτεί τη σημαντική μείωση του κόστους διαχείρισης του απειλητικού νοσήματος. Πρόκειται για τη γενόσημη μορφή ενός εκ των τριών νέων κατηγοριών φαρμάκων που έχουν εγκριθεί για την αντιμετώπιση της απειλητικής νόσου, η οποία προσιτίθεται στο ιατρικό οπλοστάσιο έχοντας ελληνική υπογραφή. Η πνευμονική αρτηριακή υπέρταση ανήκει στα σπάνια νοσήματα και επηρεάζει περισσότερα από 200.000 άτομα παγκοσμίως, ενώ συνοδεύεται από υψηλό φορτίο νοσηρότητας σε ατομικό επίπεδο. Επιπλέον, η φαρμακευτική της θεραπεία είναι ακριβή και δοκιμάζει τις αντοχές των συστημάτων υγείας, με το κόστος να αυξάνεται περαιτέρω από τις τακτικές νοσηλείες των ασθενών. Με δεδομένο ότι καταγράφονται 15 έως 50 περιστατικά πνευμονικής αρτηριακής υπέρτασης ανά εκατομμύριο πληθυσμού, στην Ελλάδα υπάρχουν έως 500 ασθενείς, εκ των οποίων η πλειονότητα είναι γυναίκες και πάσχοντες από συγγενείς καρδιοπάθειες. Η κυκλοφορία του συγκεκριμένου γενόσημου φαρμάκου της Elren επιτυγχάνει εξοικονόμηση ύψους 2,5 εκατ. ευρώ στις δαπάνες υγείας, διασφαλίζοντας την πρόσβαση περισσότερων πασχόντων στη θεραπεία, η οποία εν μέσω οικονομικής κρίσης παρέμενε «απλοσίαση» για τους ίδιους και τα ασφαλιστικά ταμεία. Σύμφωνα με πληθώρα μελετών, το μέσο μηνιαίο κόστος ανά ασθενή με πνευμονική αρτηριακή υπέρταση εκτιμάται από 2.264 ευρώ έως 10.875 ευρώ. Η γενόσημη θεραπεία εξασφαλίζει εξοικονόμηση ύψους σχεδόν 11.000 ευρώ ανά ασθενή στην πενταετία, δημιουργώντας πρόσθετους πόρους, ώστε περισσότεροι πάσχοντες να ωφεληθούν από τη νέα θεραπευτική αγωγή.

Μείωση της επιβάρυνσης των ταμείων

Οι νεότερες θεραπευτικές επιλογές που έχουν αναπτυχθεί για την αρτηριακή πνευμονική υπέρταση περιλαμβάνουν τρεις θεραπευτικές κατηγορίες: τους ανταγωνιστές των υποδοχέων της ενδοθηλίνης, τους αναστολείς της φωσφοδιεστεράσης και τα ανάλογα της προστακυκλίνης. Στα κατά γενική ομολογία υψηλού κόστους ανωτέρω φάρμακα έγινε προσφάτως διαθέσιμη η γενόσημη μορφή της βοσεντάνης, ενός εκ των ανταγωνιστών των υποδοχέων της ενδοθηλίνης. Η κυκλοφορία της γενόσημης βοσεντάνης για ένα «ακριβό νόσημα», στο οποίο κυριαρχούν τα πρωτότυπα σκευάσματα, επηρεάζει σημαντικά τους ασφαλιστικούς φορείς. Γι' αυτό η Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ) εκπόνησε οικονομοτεχνική μελέτη, με σκοπό να διαπιστωθεί πόσο μειώνονται η φαρμακευτική δαπάνη και το κόστος διαχείρισης της νόσου ανά ασθενή σε σύγκριση με την ήδη υπάρχουσα πρωτότυπη αγωγή.

Τι έδειξε η μελέτη της ΕΣΔΥ για τη διαχείριση της νόσου

Στο πρώτο σκέλος της μελέτης διερευνήθηκε η διαχείριση του νοσήματος, ενώ στο δεύτερο έγινε ανάλυση των επιπτώσεων της αρτηριακής πνευμονικής υπέρτασης στον προϋπολογισμό της ασφάλισης από τη διαθεσιμότητα και τη χρήση γενόσημων θεραπευτικών επιλογών. Σύμφωνα με το πρώτο μέρος της μελέτης, η νόσος, ανάλογα με την αιτία, σχετίζεται με νοσήματα του συνδεδεμένου ιστού σε ποσοστό 33%, με συγγενείς καρδιοπάθειες σε ποσοστό 20%, σε άλλες αιτίες σε ποσοστό 18%, ενώ στο 28% των περιπτώσεων η αιτία είναι άγνωστη, γι' αυτό τότε αποκαλείται ιδιοπαθής πνευμονική αρτηριακή υπέρταση. Παράλληλα, η μελέτη έδειξε ότι το 13% των ασθενών βρίσκεται στο λειτουργικό στάδιο I (λιγότερο βαριά μορφή), το 29% στο λειτουργικό στάδιο II, το 41% στο λειτουργικό

στάδιο III και το 17% στο λειτουργικό στάδιο IV. Δηλαδή ένας στους πέντε ασθενείς βρίσκεται στο πλέον προχωρημένο στάδιο, ενώ σχεδόν οι μισοί βρίσκονται στο προχωρημένο στάδιο, με συνέπεια ένα μεγάλο ποσοστό πασχόντων να νοσηλεύεται τακτικά, με νοσηλείες που ξεπερνούν τις 10 μέρες ετησίως και που συχνά αφορούν παραμονή τους σε μονάδα εντατικής θεραπείας. Ως εκ τούτου, η νόσος συνοδεύεται από σημαντικό κόστος, το οποίο διαμορφώνεται, ως επί το πλείστον, από τη φαρμακευτική αγωγή σε ποσοστό 89,4% και από την ενδοοικοκομειακή φροντίδα σε ποσοστό 9,1%. Το δεύτερο μέρος της μελέτης έδειξε ότι η συνολική περιστολή στη δαπάνη από τη χρήση της γενόσημης βοσεντάνης ανέρχεται σε 2.513.402 ευρώ ή 10.738 ευρώ ανά ασθενή στην πενταετία. Αυτό σημαίνει ότι αν η θεραπεία με βοσεντάνη έχει «ταβάνι» στη φαρμακευτική δαπάνη 2 εκατ. ευρώ ετησίως και μπορεί να καλύψει 92 ασθενείς ετησίως, με την εισαγωγή γενόσημων θα μπορούσαν να καλυφθούν 23 επιπλέον ασθενείς, έτσι ώστε ο αριθμός των ατόμων που λαμβάνουν θεραπευτική αγωγή να φτάσει τους 115 ασθενείς ετησίως. Η παραπάνω μελέτη παρουσιάστηκε στο 4ο Κλινικό Φροντιστήριο Πνευμονικής Υπέρτασης & Θρόμβωσης, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις 4 και 5 Νοεμβρίου 2016 στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης και οργανώθηκε από την Α' Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης ΑΧΕΠΑ, δημιουργώντας αίσθηση. Είναι ξεκάθαρο, λοιπόν, πως η κυκλοφορία του νέου γενόσημου για την πνευμονική αρτηριακή υπέρταση αλλάζει τα δεδομένα στη θεραπεία μιας «ακριβής» νόσου. Κι αυτό, γιατί μειώνει αισθητά την οικονομική επιβάρυνση των ασθενών, επηρεάζοντας συγχρόνως καθοριστικά το επίπεδο τιμών και χορηγώντας σημαντικά κίνητρα για παγκόσμια έρευνα, ανάπτυξη και επενδύσεις.

Από μελέτη της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας προκύπτει ότι η εξοικονόμηση από τη χρήση του ελληνικού γενόσημου φαρμάκου για την πνευμονική αρτηριακή υπέρταση ξεπερνά τα 2,5 εκατ. ευρώ.

Με τον καρκίνο του μαστού να πλήττει μία στις οκτώ γυναίκες παγκοσμίως, το υπουργείο Υγείας αφήνει απροστάτευτες τις Ελληνίδες απέναντι στη γυναι-

κεία μάστιγα, καθώς δεν εντάσσει στη λίστα με τις αποζημιούμενες διαγνωστικές εξετάσεις την ψηφιακή μαστογραφία. Με πρόσφατη απόφαση από το υπουργείο Υγείας (ΦΕΚ Β' 3458/26-10-2016) τιμολογούνται 86 διαγνωστικές εξετάσεις με τον κλειστό προϋπολογισμό του ΕΟΠΥΥ να έχει ταβάνι τα 302 εκατ. ευρώ, πόσο που δεν αρκεί ούτε για... ζήτω! Οι πολίτες που θα κάνουν αυτές τις εξετάσεις στο Δημόσιο δεν θα πληρώσουν τίποτα, ενώ όσοι απευθυνθούν στον ιδιωτικό τομέα θα πληρώσουν τη συμμετοχή, ύψους 15%, με τους ανασφάλιστους να μη χρειάζεται να πληρώσουν κάτι, εφόσον λάβουν πρώτα παραπεμπτικό για την εξέταση από γιατρό συμβεβλημένο με τον ΕΟΠΥΥ. Από το πρόσφατο ΦΕΚ απουσιάζει, ωστόσο, η πιο σημαντική εξέταση για την πρώτη σε συχνότητα μορφή καρκίνου στην Ελλάδα, τον καρκίνο του μαστού!

Η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία, με αφορμή τη δημοσίευση του ΦΕΚ για τις 86 διαγνωστικές εξετάσεις που καλύπτονται από τον ΕΟΠΥΥ, δηλώνει μέσω του προέδρου της Ευάγγελου Φιλόπουλου: «Η ψηφιακή μαστογραφία πρέπει να καλύπτεται πλήρως από τα ασφαλιστικά ταμεία, για τον προ-

Ο ΕΟΠΥΥ δεν αποζημιώνει την ψηφιακή μαστογραφία!

ληπτικό έλεγχο των γυναικών ηλικίας 40-50 ετών, όσων έχουν πυκνούς μαστούς ή είναι υψηλού κινδύνου (δηλαδή έχουν οικογενειακό ιστορικό με καρκίνο μαστού). Φυσικά, καθώς η πατρίδα μας αντιμετωπίζει σοβαρό δημοσιονομικό πρόβλημα, η τιμή της εξέτασης θα πρέπει να μειωθεί και να προσαρμοστεί στις ιδιαίτερες οικονομικές συνθήκες της χώρας. Επίσης, η ψηφιακή μαστογραφία πρέπει να παρέχεται δωρεάν σε γυναίκες όταν πρέπει να γίνεται για καλύτερη διαγνωστική διερεύνηση ενός υπάρχοντος προβλήματος». Ο κ. Φιλόπουλος προσθέτει πως σε γυναίκες μεγάλης ηλικίας, για παράδειγμα 70 ετών, ή με λιπώδεις μαστούς, η ψηφιακή μαστογραφία δεν έχει μεγαλύτερη αξιοπιστία σε σχέση με την αναλογική όσον αφορά την έγκαιρη ανίχνευση του καρκίνου του μαστού. Ως εκ τούτου, σε αυτές τις περιπτώσεις δεν απαιτείται η ασφαλιστική της κάλυψη.

Και από την πλευρά των ιατρικών συλλόγων ο πρόεδρος του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου Μιχάλης Βλασταράκος επισημαίνει πως η ψηφιακή μαστογραφία πρέπει να ενταχθεί στη λίστα,

Η ψηφιακή μαστογραφία πρέπει να αποζημιώνεται για τις γυναίκες ηλικίας 40-50 ετών και όσες έχουν πυκνούς μαστούς ή βεβαρημένο οικογενειακό ιστορικό.

αλλά ταυτόχρονα πρέπει να αυξηθεί η συνολική δαπάνη των 302 εκατ. ευρώ για να επαρκέσουν οι πόροι για την κάλυψη των εξετάσεων, αλλιώς θα καταρρεύσει ολόκληρο το οικοδόμημα της υγείας.

ΕΣ|27
ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΖΗΣΕ ΜΕ ΥΓΕΙΑ

Με σταθερά βήματα, πιο κοντά στο μέλλον στην Πολλαπλή Σκλήρυνση

Κάθε ένας από τους χιλιάδες ασθενείς με Πολλαπλή Σκλήρυνση στην Ελλάδα είναι μοναδικός. Παρουσιάζει διαφορετικά συμπτώματα και βιώνει μια διαφορετική πραγματικότητα. Στην GENESIS Pharma το γνωρίζουμε αυτό καλά, γιατί η αντιμετώπιση της νόσου βρίσκεται στην καρδιά της δραστηριότητάς μας 18 χρόνια τώρα.

Ως η ελληνική φαρμακευτική εταιρεία που αντιπροσωπεύει αποκλειστικά στην Ελλάδα την Biogen, ηγέτιδα εταιρεία στην έρευνα για την Πολλαπλή Σκλήρυνση σε παγκόσμιο επίπεδο με περισσότερα από 30 χρόνια ερευνητικής δραστηριότητας, διαθέτουμε σήμερα ένα μεγάλο εύρος θεραπευτικών επιλογών για τη νόσο.

Όσο η διεθνής έρευνα εντείνεται, θα εργαζόμαστε καθημερινά ώστε να διασφαλίζουμε στους Έλληνες ιατρούς και ασθενείς πρόσβαση στις νεότερες εξελίξεις, παραμένοντας στο πλευρό τους σε κάθε βήμα. Από την αρχή.

13.11.2016
www.freesunday.gr

Μονάδα Εγκεφαλικών Επεισοδίων καλύπτει κενό στην περίθαλψη

Με περισσότερα από 30.000 εγκεφαλικά επεισόδια να καταγράφονται ετησίως στην Ελλάδα, η Μονάδα Άμεσης Αντιμετώπισης Εγκεφαλικών Επεισοδίων του ΙΑΣΩ General, που δημιουργήθηκε στα πρότυπα των διεθνών προδιαγραφών, έρχεται να καλύψει ένα σημαντικό κενό στη δημόσια υγεία, καθώς αποτελεί μία από τις ελάχιστες οργανωμένες και άρτια εξοπλισμένες μονάδες σε όλη τη χώρα. Εμπνεόμενη από το υπερσύγχρονο νοσοκομείο του μέλλοντος, η μονάδα ανήκει στο διεθνές δίκτυο SITS (Safe Implementation of Treatments in Stroke), στο οποίο συμμετέχουν μόνο πιστοποιημένα κέντρα για τις υψηλές προδιαγραφές τους ποιότητας και ασφάλειας. Η λειτουργία της μονάδας του ΙΑΣΩ General, που προσφέρει ταχεία διάγνωση και ολοκληρωμένη και εξατομικευμένη θεραπεία, είναι καίριας σημασίας για τη δημόσια υγεία. Εξειδικευμένοι νευρολόγοι και νοσηλεύτες, σε συνεργασία με ιατρούς σχετικών ειδικοτήτων, προσφέρουν τις πιο σύγχρονες θεραπευτικές μεθόδους αντιμετώπισης, που στοχεύουν στη μεγιστοποίηση του κλινικού οφέλους για τον ασθενή. Παράλληλα, οι άρτια εξοπλισμένες μονάδες εντατικής θεραπείας της κλινικής διασφαλίζουν την αυξημένη ιατρονοσηλευτική φροντίδα. Ο ασθενής με πιθανό εγκεφαλικό επεισόδιο κατά την άφιξή του στο Τμήμα Επείγοντων Περιστατικών του ΙΑΣΩ General αξιολογείται ταχύτατα για την εξακρίβωση ύπαρξης εγκεφαλικού. Νοσηλεύτες με μακρόχρονη εμπειρία στα επείγοντα περιστατικά παραλαμβάνουν τον ασθενή και ενεργοποιούν την Ιατρική Ομάδα Εγκεφαλικών. Ειδι-

κός νευρολόγος αναλαμβάνει την άμεση κλινική αξιολόγηση του ασθενή, ενώ σε συνεργασία με έμπειρους ακτινολόγους και με τη βοήθεια αξονικής ή/και μαγνητικής τομογραφίας προσδιορίζεται η έκταση της βλάβης στον εγκέφαλο. Χάρη στην άριστη οργάνωση και τον συντονισμό, κάθε περιστατικό αξιολογείται πλήρως μέσα σε 45-60 λεπτά και εντός 3 ωρών από την έναρξη των συμπτωμάτων πραγματοποιείται ενδοφλέβια χορήγηση ειδικού θρομβολυτικού φαρμάκου (Actilyse r-tPA), το οποίο υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις διαλύει τον θρόμβο και αποκαθιστά τη φυσιολογική αιμάτωση του εγκεφάλου. Εφαρμόζοντας τα πρωτόκολλα ενεργειών σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες AHA/ASA 2013-2015, προσδιορίζονται η ασφάλεια χορήγησης του φαρμάκου και οι πιθανότητες ευνοϊκής έκβασης για τον ασθενή. Επίσης, εντός 6 ωρών από την έναρξη των συμπτωμάτων εφαρμόζεται η μέθοδος της μηχανικής θρομβεκτομής για τη διάνοιξη του αποφραγμένου αγγείου. Η μέθοδος αυτή πραγματοποιείται σε συνδυασμό με την ενδοφλέβια θρομβόλυση τις πρώτες 4,5 ώρες από την έναρξη των συμπτωμάτων σε ασθενείς με βαρύ εγκεφαλικό (NIHSS>6) λόγω απόφραξης μεγάλου αγγείου και ως μόνη θεραπεία όταν υπάρχουν αντενδείξεις για τη χορήγηση του θρομβολυτικού φαρμάκου ή λόγω καθυστερημένης προσέλευσης. Η θρομβεκτομή αποτελεί την τελευταία θεραπευτική εξέλιξη για την αντιμετώπιση των σοβαρών εγκεφαλικών επεισοδίων, με την οποία επιτυγχάνεται διάνοιξη στο 70%-80% των περιπτώσεων. Για διαρκή επικοινωνία με το κοινό η μονάδα διαθέτει γραμμή 24ωρης επικοινωνίας, με αριθμό 210 6502700, με εκπαιδευμένο προσωπικό να δίνει οδηγίες για τη σωστή αναγνώριση των συμπτωμάτων.

Αν παρατηρήσετε έστω και ένα παθολογικό σύμπτωμα στο τεστ αναγνώρισης πιθανού εγκεφαλικού, επικοινωνήστε αμέσως με εξειδικευμένη μονάδα.

Άσκηση, σωστή διατροφή, διακοπή του καπνίσματος, προληπτικός εμβολιασμός και τακτικά τσεκάπ συνιστούν τους πέντε άξονες του προγράμματος «Μεγαλώνουμε με Υγεία» που προάγει την υγιεινή ζωή και την υγιή γήρανση.

50.000 δρομείς δίνουν το «παρών» στον Αυθεντικό Μαραθώνιο της Αθήνας

Το μήνυμα πως ο υγιεινός τρόπος ζωής μάς βοηθά να μεγαλώσουμε με υγεία και να αποφύγουμε ή να καθυστερήσουμε σημαντικά την έλευση των χρόνιων νοσημάτων αλλά και τις ύπουλες λοιμώξεις, που κάνουν θραύση στην εποχή μας, στέλνει η Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία (ΕΠΕ), στηρίζοντας για 5η συνεχόμενη χρονιά τον Αυθεντικό Μαραθώνιο της Αθήνας. Η κλασική μαραθώνια διαδρομή των 42 χλμ. μαζί με τις μικρότερες διαδρομές των 5 χλμ. και των 10 χλμ. στο κέντρο της πρωτεύουσας θα μετατρέψουν τους δρόμους της Αθήνας σε ένα εορταστικό σκηνικό που θα αποθεώνει την αγάπη για την υγιεινή διαβίωση, με τον αριθμό-ρεκόρ των 50.000 δρομέων να δίνουν βροντερό «παρών» στο κάλεσμα της ΕΠΕ το κυριακάτικο πρωινό της 13ης Νοεμβρίου. Ο πνευμονολόγος Μιχάλης Τουμπής, συντονιστής διευθυντής ΕΣΥ και πρόεδρος της ΕΠΕ, θυμίζει πως ο προληπτικός εμβολιασμός (και για τα παιδιά και για τους ενήλικες) αποτελεί βασικό πυλώνα της εκστρατείας «Μεγαλώνουμε με Υγεία» που υλοποιούν οι ειδικοί της ΕΠΕ και υπενθυμίζει ότι ένας στους οκτώ θανάτους οφείλεται σε αναπνευστικό νόσημα, ενώ μέσα στα νοσοκομεία το πιο υποτιμημένο και επικίνδυνο νόσημα του αναπνευστικού συστήματος, η πνευμονία, ευθύνεται για το 25% των θανάτων των ασθενών που έχουν εισαχθεί για νοσηλεία από κάθε αίτιο.

Αναγνώρισε το εγκεφαλικό

Τεστ αναγνώρισης πιθανού εγκεφαλικού επεισοδίου πριν το νοσοκομείο

Με το ακόλουθο τεστ μπορείτε να αναγνωρίσετε ΑΠΛΑ το εγκεφαλικό, εντοπίζοντας ύποπτα συμπτώματα στα άκρα, στο πρόσωπο και στον λόγο.

- **ΓΙΑ ΤΑ ΑΚΡΑ:** Βάλτε τον ασθενή να σπκώσει και τα δύο χέρια ψηλά με τις παλάμες προς τα πάνω και τα μάτια κλειστά. Αν και τα δύο χέρια κινούνται το ίδιο ή καθόλου, το τεστ είναι φυσιολογικό, ενώ αν το ένα από τα δύο χέρια είναι πιο αδύναμο και πέφτει, τότε είναι παθολογικό.
- **ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ:** Βάλτε τον ασθενή να χαμογελάσει. Αν και οι δύο πλευρές του προσώπου κινούνται το ίδιο, είναι φυσιολογικό, ενώ αν το στόμα έχει «στραβώσει», είναι παθολογικό.
- **ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΜΙΛΙΑ:** Βάλτε τον ασθενή να πει μια φράση, όπως «γύρισα σπίτι από τη δουλειά». Αν επαναλαμβάνει σωστά χωρίς να ψευδίζει, είναι φυσιολογικό, ενώ αν δεν επαναλαμβάνει σωστά, ψευδίζει, χρησιμοποιεί λάθος λέξεις/φθόγγους ή δεν μιλά, είναι παθολογικό.

Αν ένα από τα παραπάνω συμπτώματα βρεθεί παθολογικό, η πιθανότητα εγκεφαλικού είναι 72%, ενώ αν βρεθούν περισσότερα συμπτώματα παθολογικά, η πιθανότητα ξεπερνά το 85%. Αν διαπιστώσετε έστω και ένα από αυτά τα συμπτώματα, μη χάνετε χρόνο, επικοινωνήστε αμέσως με ειδική μονάδα εγκεφαλικών επεισοδίων.

Tην ενεργό συμμετοχή του κόσμου ζητά ο Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ) προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια των σκευασμάτων που κυκλοφορούν στην αγορά. Ο μηχανισμός της φαρμακοεπαγρύπνησης, ο οποίος αφορά ακόμη και το πιο κοινό παυσίπονο, λειτουργεί μέσα από τις αναφορές των ασθενών ή των επαγγελματιών της υγείας στους αρμόδιους φορείς, δηλαδή τον ΕΟΦ, για τις ανεπιθύμητες ενέργειες που παρουσιάζουν τα φάρμακα. Η πρόεδρος του ΕΟΦ Κατερίνα Αντωνίου επισημαίνει πως πρέπει να κάνουμε αναφορά για οποιαδήποτε ανεπιθύμητη ενέργεια παρατηρήσουμε και τονίζει πως ετησίως γίνονται περίπου 3.000 αναφορές στην Ελλάδα, εκ των οποίων οι 500 μέσω του εντύπου της κίτρινης κάρτας ή της ηλεκτρονικής της υποβολής στην ιστοσελίδα του ΕΟΦ, ενώ οι υπόλοιπες 2.500 γίνονται με φαξ στον αριθμό 210 6549585. Από τα στοιχεία που παρουσίασε ο Λεωνίδας Κληρονόμος, από τη Διεύθυνση Φαρμακευτικών Μελετών και Έρευνας του Τμήματος Ανεπιθύμητων Ενεργειών, προκύπτει ότι αυτές οι αναφορές ακολουθούν αυξητική τάση πανευρωπαϊκά: το 2014 ανήλθαν σε 290.000, ενώ το 2012 ήταν 240.000. Το 2014 αυξήθηκαν κατά 50% οι αναφορές από τους ασθενείς, γεγονός ενθαρρυντικό, και έφτασαν τις 33.292, ενώ διερευνήθηκαν 200 ζητήματα ασφάλειας και το 50% των διερευνήσεων οδήγησε σε επικαιροποίηση των πληροφοριών των φαρμάκων.

3.000 αναφορές για παρενέργειες φαρμάκων τον χρόνο δέχεται ο ΕΟΦ

Τις προηγούμενες ημέρες (7-11 Νοεμβρίου) ο ΕΟΦ πραγματοποίησε εκστρατεία ενημέρωσης για τη φαρμακοεπαγρύπνηση προωθώντας την αναφορά των πιθανολογούμενων ανεπιθύμητων ενεργειών των φαρμάκων για κάθε φαρμακευτικό σκεύασμα που λαμβάνουν οι πολίτες, ώστε να διασφαλιστεί η ασφάλεια των φαρμάκων που μπαίνουν σε κάθε ελληνικό σπίτι. Η εκστρατεία αποτελεί μέρος του ευρωπαϊκού προγράμματος από κοινού δράσης με τίτλο «Strengthening Collaboration for Operating Pharmacovigilance in Europe» (SCOPE). Ένας από τους κύριους στόχους της εκστρατείας είναι να ενημερωθεί το κοινό σχετικά με τα εθνικά συστήματα αναφοράς των πιθανολογούμενων ανεπιθύμητων ενεργειών και ειδικότερα στην Ελλάδα να ενημερωθούν οι πολίτες για την ύπαρξη της κίτρινης κάρτας.

Σε ό,τι αφορά το έτερο σημαντικό θέμα, της υποστολέξεως του ΕΟΦ, η πρόεδρος του οργανισμού Κατερίνα Αντωνίου και η αντιπρόεδρος του Δέσποινα Μακρινάκη αναφέρουν ότι από τις 100 κενές θέσεις θα καλυφθούν οι πρώτες 40 από προλήψεις μέσω ΟΑΕΔ και σταδιακά θα καλυφθούν και τα υπόλοιπα κενά.

«Οι πολίτες οφείλουν να έχουν ενεργό ρόλο στη φαρμακοεπαγρύπνηση. Να μάθουν την κίτρινη κάρτα για την υποβολή αναφοράς για ανεπιθύμητες ενέργειες φαρμάκου και να αναφέρουν ακόμη και τις παρενέργειες από παυσίπονα».
Κατερίνα Αντωνίου,
πρόεδρος του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων

abbvie

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΑΣ ΑΦΟΡΑ ΟΛΟΥΣ

Για το λόγο αυτό, συνδυάζοντας το πνεύμα της βιοτεχνολογίας με τη δύναμη μιας επιτυχημένης φαρμακευτικής εταιρείας, εφαρμόζουμε νέες, καινοτόμες και στοχευμένες προσεγγίσεις που μπορούν να κάνουν ουσιαστική διαφορά.

Για όλους εμάς στη βιοφαρμακευτική εταιρεία AbbVie, το να συνεισφέρουμε θετικά στις ζωές των ανθρώπων και στη βιωσιμότητα του συστήματος υγείας είναι κάτι περισσότερο από υπόσχεση. Είναι ο σκοπός μας.

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΠΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

1η θέση και 2η θέση αντίστοιχα στο διαγωνισμό **Best WorkPlaces Greece 2015 & 2016** στην κατηγορία των εταιρειών με 50-250 εργαζομένους [Great Place To Work Institute]

2η θέση στη λίστα των φαρμακευτικών εταιρειών με την **καλύτερη εταιρική φήμη παγκοσμίως**, σύμφωνα με τις απόψεις των ασθενών [PatientView]

8η θέση στις πιο αξιολογές εταιρείες στον κλάδο των φαρμακευτικών προϊόντων [Fortune Magazine]

Ανάμεσα στα **5 κορυφαία brands παγκοσμίως** [FutureBrand]

- 170+ Χώρες
- 28.000+ Εργαζόμενοι σε όλον τον κόσμο
- 115+ Εργαζόμενοι στην Ελλάδα
- 18 Κέντρα Έρευνας & Ανάπτυξης και Εργοστάσια Παραγωγής
- 16% των εσόδων της εταιρείας επενδύεται στην Έρευνα & Ανάπτυξη
- 10+ Προγράμματα σε Φάση III σχετικά με την Ιολογία, τη Νευρολογία, την Ανοσολογία, τη Γυναικολογία και τις Μεταβολικές παθήσεις, την Ογκολογία και την Αιματολογία

www.abbvie.gr

PEOPLE. PASSION. POSSIBILITIES.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ Hospital Center

Σε αναπτυξιακή τροχιά με εξειδικευμένα Κέντρα και τεχνολογία αιχμής

Σφαιρική αντιμετώπιση των μεταβολικών διαταραχών από το νέο πρότυπο Κέντρο Μεταβολισμού & Διαβήτη

των προβλημάτων του διαβητικού ποδιού. Ενδοκρινολογικές διαταραχές ή παθήσεις των άλλων ενδοκρινών αδένων - πλην του παγκρέατος - διερευνούνται από το Ενδοκρινολογικό Ιατρείο το οποίο συνεργάζεται άμεσα με το Ιατρικό Επιτελείο του Κέντρου. Σε όλους τους ασθενείς με παχυσαρκία γίνεται ενδοκρινολογικός έλεγχος (θυρεοειδούς και επινεφριδίων), ενώ σε ασθενείς (άνδρες και γυναίκες) με οστεοπόρωση ή νεφρολιθίαση, ο ενδοκρινολογικός έλεγχος στοχεύει στην επιβεβαίωση ή τον αποκλεισμό διαταραχών στη λειτουργία των παραθυρεοειδών αδένων και των γεννητικών αδένων (όρχεων ή ωοθηκών).

Οι ασθενείς εξετάζονται κλινικά και εργαστηριακά σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και λαμβάνουν εξατομικευμένες οδηγίες για τις παθήσεις τους, σε συνεργασία με τις συναφείς ιατρικές ειδικότητες και το Διαιτολογικό τμήμα, ενώ με δεδομένη την ανάγκη συστηματικής ενημέρωσης-εκπαίδευσης των ασθενών με χρόνια νοσήματα και ιδιαίτερα των ασθενών με σακχαρώδη διαβήτη, εφαρμόζονται εκπαιδευτικές συνεδρίες σε ολιγομελείς ομοιογενείς ομάδες, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, πέραν της ατομικής εκπαίδευσης που γίνεται κατά την κανονική επίσκεψη.

Απέναντι στον διαβήτη και την παχυσαρκία

Με την αξιοπιστία του ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ Hospital Center και την υποστήριξη από υπερασύγχρονα εργαστήρια και τεχνολογικό εξοπλισμό αιχμής, το Κέντρο Μεταβολισμού & Διαβήτη φιλοδοξεί να αποτελέσει βασικό σταθμό για τη διάγνωση και θεραπευτική αντιμετώπιση ενός ευρέως φάσματος μεταβολικών διαταραχών, με επίκεντρο τον σακχαρώδη διαβήτη και την παχυσαρκία.

Το πρότυπο Κέντρο προσφέρει λύσεις στο σύνολο των μορφών του διαβήτη και των συνακόλουθων προβλημάτων που μπορεί να προκαλέσει. Ειδικότερα σημειώνουμε την αντιμετώπιση της αμφιβλυστροειδοπάθειας, της νεφροπάθειας, της νευροπάθειας και, φυσικά, του διαβητικού ποδιού σε συνεργασία με άλλες ειδικότητες όπου χρειάζεται. Διαθέτει τελευταίας τεχνολογίας πελματογράφο για την πρόληψη των εξελκώσεων (πληγών) στα πόδια των ασθενών με διαβητική νευροπάθεια. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην συνεχή εκπαίδευση του ασθενή σχετικά με την ρύθμιση της υπεργλυκαιμίας και την ισορροπημένη διατροφή.

Τα άτομα με παχυσαρκία υποβάλλονται από έμπειρους γιατρούς σε πλήρη κλινική εκτίμηση και στον αναγκαίο εργαστηριακό έλεγχο προκειμένου να αποκλεισθούν παθολογικές καταστάσεις. Ακολουθεί ανάλυση της διατροφικής συμπεριφοράς, της σωματικής δραστηριότητας και της σύνθεσης του σώματος με υπερασύγχρονα μηχανήματα. Ο διατροφολόγος, με βάση τις ιατρικές οδηγίες, σχεδιάζει κατάλληλο πρόγραμμα διατροφής. Η τακτική επικοινωνία με το Κέντρο και η ψυχολογική στήριξη του ατόμου με παχυσαρκία αποτελούν βασικό στοιχείο της θεραπείας. Σε ειδικές περιπτώσεις

Με οδηγό τις πλέον σύγχρονες διεθνείς πρακτικές, το ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ Hospital Center προχώρησε στην δημιουργία του Κέντρου Μεταβολισμού & Διαβήτη. Πρόκειται για ένα πρότυπο κέντρο που προσφέρει και εγγυάται αποτελεσματική διάγνωση και αντιμετώπιση ενός ευρέως φάσματος μεταβολικών διαταραχών, πάνω σε νέες δομές.

Η φιλοσοφία του νέου Κέντρου στηρίζεται στην συνολική (σφαιρική) προσέγγιση των μεταβολικών διαταραχών, που δίνει τη δυνατότητα ολοκληρωμένης εκτίμησης του ατομικού μεταβολικού κινδύνου και λήψης των κατάλληλων μέτρων, προληπτικά ή θεραπευτικά. Σημαντική παράμετρος της λειτουργίας του είναι η διαχρονική παρακολούθηση των ασθενών.

Το Κέντρο Μεταβολισμού & Διαβήτη συνδυάζει την ρύθμιση και παρακολούθηση των μεταβολικών παραμέτρων με την άμεση πρόσβαση των ασθενών σε άλλες ιατρικές ειδικότητες του παθολογικού ή χειρουργικού τομέα, αρμόδιες για την αντιμετώπιση των συνεπειών των μεταβολικών νοσημάτων. Σημειώνεται ιδιαίτερα η συλλογική αντιμετώπιση

Στο Κέντρο Προληπτικής Καρδιολογίας & Καρδιακής Ανεπάρκειας εφαρμόζονται σύγχρονες τεχνικές μέθοδοι, όπως έγχρωμο triplex καρδιάς δύο και τριών διαστάσεων.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ ΣΕ ΝΕΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ

Τα πρότυπα Κέντρα με εξειδικευμένο ιατρικό αντικείμενο και τεχνολογία αιχμής αποτελούν βασικό όχημα για την είσοδο του ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ Hospital Center σε νέα αναπτυξιακή τροχιά, δημιουργώντας παράλληλα ένα νέο τοπίο στην τριτοβάθμια περίθαλψη και ενισχύοντας περαιτέρω το κύρος και την αξιοπιστία του νοσηλευτικού κέντρου. Πρόκειται για μια νέα κατεύθυνση στην οποία επενδύει το ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ Hospital Center, έχοντας ήδη καταγράψει εξαιρετικά αποτελέσματα από τον πρώτο κύκλο ίδρυσης και λειτουργίας ακόμη έξι πρότυπων Κέντρων, παράλληλα με το Κέντρο Μεταβολισμού & Διαβήτη:

• ΚΕΝΤΡΟ ΜΑΣΤΟΥ

Το νέο πρότυπο Κέντρο Μαστού στελεκώνεται με υψηλού επιστημονικού κύρους ιατρικό και άριστα εκπαιδευμένο νοσηλευτικό προσωπικό. Προσφέρει υπηρεσίες στον προληπτικό, διαγνωστικό, χειρουργικό και μεταχειρτητικό τομέα και διαθέτει κορυφαίας τεχνολογίας ψηφιακό μαστογράφο, μοναδικό στη χώρα μας με πιστοποίηση από την EUREF (European

Το Κέντρο Μαστού του ΕΝΗC διαθέτει κορυφαίας τεχνολογίας ψηφιακό μαστογράφο, μοναδικό στη χώρα μας με πιστοποίηση από την EUREF (European Reference Organization), εφοδιασμένο με σύστημα στερεοτακτικής βιοψίας.

ΠΛΗΡΗΣ ΔΙΑΒΗΤΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΕ ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΗ ΤΙΜΗ ΕΩΣ ΤΙΣ 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Στο πλαίσιο της έναρξης λειτουργίας του νέου πρότυπου Κέντρου Μεταβολισμού & Διαβήτη, η οποία συνδυάζεται και με την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Διαβήτη (14 Νοεμβρίου), το ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ Hospital Center σχεδίασε και προσφέρει στο γενικό κοινό έναν πλήρη διαβητολογικό έλεγχο σε ιδιαίτερα προνομιακή τιμή.

Η προσφορά ισχύει έως τις 30 Νοεμβρίου και περιλαμβάνει: Κλινική εξέταση από ειδικό του Κέντρου Μεταβολισμού & Διαβήτη, Μέτρηση γλυκόζης, Προσδιορισμό γλυκοζυλιωμένης αιμοσφαιρίνης - Ολικής Χοληστερόλης - HDL - LDL - Τριγλυκερίδιων, καθώς και ανάλυση σύστασης σώματος (λιπομέτρηση, έλεγχος μυϊκής μάζας, έλεγχος υγρών σώματος). Όλο το «πακέτο» του διαβητολογικού ελέγχου προσφέρεται, κατόπιν ραντεβού, στην τιμή των 35 ευρώ.

Επί ευρημάτων, εξάλλου, και κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, προσφέρεται στην ειδική τιμή των 40 ευρώ πελματογράφημα από τον πλέον σύγχρονο πελματογράφο στο εγχώριο σύστημα υγείας, με τον οποίο έχει ενισχυθεί ο μηχανολογικός εξοπλισμός του νοσηλευτικού κέντρου. Για ραντεβού οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να καλέσουν στο τηλ. 210.6972315 (κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες) ή να αποστείλουν μήνυμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση: cs@dunant.gr

σοβαρής παχυσαρκίας εφαρμόζεται η χειρουργική αντιμετώπισή της, ενώ μετεγχειρητικά παρέχεται η αναγκαία ενδοκρινική και διατροφική υποστήριξη.

«Το πρόβλημα της παχυσαρκίας είναι σύνθετο και απαιτεί πολύπλευρη προσέγγιση, η οποία στοχεύει στην εκτίμηση των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας του ατόμου των διατροφικών συνθηκών του, των επαγγελματικών και κοινωνικών συνθηκών, των ορμονικών και μεταβολικών διαταραχών κτλ, στοιχεία που προϋποθέτουν την ενσκόληση ομάδας ειδικών», επισημαίνει ο διευθυντής του Κέντρου Μεταβολισμού & Διαβήτη ΕΝΗC, αναπλ. καθηγητής Ενδοκρινολογίας, κ. Γεώργιος Κουκούλης, αναφερόμενος στη νέα κατεύθυνση που υποδεικνύει το πρότυπο Κέντρο ως προς την αντιμετώπιση των σχετικών προβλημάτων.

«Βασικοί θεραπευτικοί άξονες –προσθέτει- είναι η τροποποίηση των διατροφικών συνθηκών (βελτίωση της ποιότητας της τροφής και ελάττωση των θερμίδων) και της σωματικής δραστηριότητας (αύξηση της απώλειας ενέργειας). Καθοριστικό εμπόδιο στην εφαρμογή ενός διαιτητικού-διατροφικού προγράμματος είναι οι παρασπονδίες συνήθως λόγω στρες που αντιμετωπίζονται με ψυχολογική στήριξη και φαρμα-

κευτική αγωγή όπου απαιτείται. Σε καταστάσεις σοβαρής παχυσαρκίας (νοσογόνου) όπου συνυπάρχει πρόσθετο σοβαρό πρόβλημα υγείας (καρδιοπάθεια, αρρυθμιστος διαβήτης κτλ), υπάρχει η δυνατότητα της χειρουργικής παρέμβασης (μεταβολική χειρουργική) με ιδιαίτερα σημαντική ελάττωση του υπερβάλλοντος βάρους και βελτίωση της ποιότητας ζωής».

Από την πλευρά του ο παθολόγος-διαβητολόγος κ. Παναγιώτης Τσαπόγας, αναπληρωτής διευθυντής του Κέντρου Μεταβολισμού & Διαβήτη ΕΝΗC, τονίζει ότι «η μη ικανοποιητική ρύθμιση του αυξημένου σακχάρου ευθύνεται για την εμφάνιση σοβαρών επιπλοκών». «Οι επιπλοκές του διαβήτη είναι η διαβητική αμφιβλοπρεϊδοπάθεια (βλάβες στο βυθό των ματιών), η διαβητική νεφροπάθεια και η διαβητική νευροπάθεια. Ο διαβήτης προκαλεί επίσης σοβαρές και θανατηφόρες επιπλοκές από τα αγγεία της καρδιάς (στηθάγχη, έμφραγμα), του εγκεφάλου (αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια) και των ποδιών (γάγγραινα). Είναι αυτονόητο ότι η έγκαιρη διάγνωση του διαβήτη με αναγνώριση των συμπτωμάτων είναι πολύ σημαντική, ώστε έγκαιρα να δοθεί η κατάλληλη θεραπεία, να υποχωρήσουν τα συμπτώματα, και να προληφθούν οι διαβητικές επιπλοκές», είναι το δικό του μήνυμα.

Reference Organization), εφοδιασμένο με σύστημα στερεοτακτικής βιοψίας.

• ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΝΟΥ & ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗΣ ΣΤΗΛΗΣ

Το Κέντρο Πόνου και Σπονδυλικής Στήλης είναι στελεχωμένο από άρτια εκπαιδευμένο προσωπικό (American Board Certified), με πολυετή εμπειρία -σε νοσοκομειακούς ομίλους της Αμερικής- στη θεραπεία του πόνου και των παθήσεων της σπονδυλικής στήλης χωρίς την ανάγκη χειρουργείου. Στις ειδικές περιπτώσεις που τελικά κρίνεται αναγκαίο το χειρουργείο, προτείνονται ελάχιστα επεμβατικές χειρουργικές τομές με μικρότερο μετεγχειρητικό πόνο και χαμηλότερο κόστος συγκριτικά με άλλες παραδοσιακές μεθόδους.

• ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΑΣ & ΚΑΡΔΙΑΚΗΣ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Στο Κέντρο Προληπτικής Καρδιολογίας και αναίμακτων τεχνικών – ηχοκαρδιογραφίας καλύπτεται ένα μεγάλο πλέγμα προληπτικών εξετάσεων και εφαρμόζονται σύγχρονες

τεχνικές μέθοδοι, όπως έγχρωμο triplex καρδιάς δύο και τριών διαστάσεων, διοισοφάγιο υπερηχογράφημα, Stress Dobutamine Echo. Επίσης εφαρμόζονται σύγχρονα πρωτόκολλα, όπως stress echo με adenosine, μελέτη δυσσυγχρονισμού, ενώ εξασφαλίζεται ο πλήρης έλεγχος ειδικών παθήσεων, όπως αρτηριακή υπέρταση, ρευματοειδής αρθρίτιδα, ψωρίαση, σακχαρώδης διαβήτης, καρδιακή ανεπάρκεια και διατακτική μυοκαρδιοπάθεια.

• ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΕΝΤΡΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ)

Στο Κέντρο Γυναικείας Καρδιάς παρέχονται εξατομικευμένες οδηγίες σε κάθε ενδιαφερόμενη για την καρδιακή θωράκισή της. Είναι το μοναδικό που λειτουργεί στην Ελλάδα και, με εξειδικευμένη ιατρική ομάδα και υπερσύγχρονο μηχανολογικό εξοπλισμό, εγγυάται την έγκαιρη πρόληψη, ακριβή διάγνωση και αποτελεσματική αντιμετώπιση των παθήσεων της γυναικείας καρδιάς.

• ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΥΠΝΟΥ

Το Πνευμονολογικό Τμήμα διαθέτει ένα πλήρες και σύγχρονο εργαστήριο μελέτης ύπνου που έχει στελεχωθεί από ιατρούς εξειδικευμένους στην ιατρική ύπνου και ειδικά εκπαιδευμένους τεχνικούς. Γίνεται έλεγχος και αντιμετώπιση των ατόμων με ροχαλητό και ημερήσια υπνηλία που πάσχουν από το σύνδρομο της αποφρακτικής άπνοιας στον ύπνο, καθώς και ασθενών με άλλες διαταραχές του ύπνου, όπως η ναρκοληψία ή νευρολογικές διαταραχές του ύπνου.

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΔΥΣΠΛΑΣΙΩΝ

Το πρότυπο Κέντρο Αγγειακών Δυσπλασιών ξεκινά την λειτουργία του σε συνεργασία με το φημισμένο αντίστοιχο Κέντρο του Πανεπιστημίου Lariboisiere στο Παρίσι, ανοίγοντας το δρόμο για μεγάλης κλίμακας χειρουργικές επεμβάσεις για τις αγγειακές ανωμαλίες και εξασφαλίζοντας μια διεπιστημονική προσέγγιση για την αντιμετώπιση της σύνθετης νόσου.

Η νέα θεραπεία σε χάπι είναι εγκεκριμένη για ασθενείς με χρόνια μυελοειδή λευχαιμία ή οξεία λεμφοβλαστική λευχαιμία θετική στο χρωμόσωμα Φιλαδέλφειας.

Ενισχύει το «οπλοστάσιό» της για τους αιματολογικούς καρκίνους η GENESIS Pharma

Μία σημαντική προσθήκη στην ήδη ισχυρή ιατρική της φαρέτρα για δύσκολα αντιμετωπίσιμα αιματολογικά κακοήθη νοσήματα πραγματοποιεί η ελληνική φαρμακευτική εταιρεία GENESIS Pharma, προχωρώντας σε μια στρατηγική εμπορική συνεργασία. Σε δύσκολους καιρούς για το επιχειρείν, η ελληνική φαρμακευτική εταιρεία υλοποιεί εμπορική συνεργασία με την Incyte Biosciences International Sàrl, θυγατρική της Incyte Corporation στην Ευρώπη, μέσω της οποίας αποκτά τα αποκλειστικά εμπορικά δικαιώματα του φαρμάκου ponatinib (πονατινίμπη) για την ελληνική αγορά. Βάσει της συμφωνίας, η GENESIS Pharma θα είναι υπεύθυνη για τις πωλήσεις, το marketing, τις ιατρικές υποθέσεις, καθώς και τις κανονιστικές υποθέσεις και την τιμολόγηση και αποζημίωση του ιδιοσκευάσματος ponatinib στην Ελλάδα, διασφαλίζοντας έτσι την πρόσβαση των Ελλήνων ασθενών και της εγχώριας ιατρικής κοινότητας στο νέο φάρμακο. Η πονατινίμπη είναι σε μορφή χαπιού και είναι εγκεκριμένη στην Ε.Ε. για χρήση σε ενήλικες ασθενείς με χρόνια μυελοειδή λευχαιμία (μία από-

τις πιο συχνές λευχαιμίες των ενηλίκων) ή οξεία λεμφοβλαστική λευχαιμία θετική στο χρωμόσωμα Φιλαδέλφειας, οι οποίοι είναι ανθεκτικοί ή δυσανεκτικοί σε συγκεκριμένους δεύτερης γενιάς αναστολείς της τυροσινικής κινάσης ή έχουν τη μετάλλαξη T315I. Σύμφωνα με τον χαρακτηρισμό ορφανού φαρμάκου από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων και το HAEMACARE project, υπολογίζεται ότι στην Ελλάδα υπάρχουν περίπου 1.000 ασθενείς με χρόνια μυελογενή λευχαιμία ή οξεία λεμφοβλαστική λευχαιμία θετική στο χρωμόσωμα Φιλαδέλφειας. Η GENESIS Pharma έχει υποβάλει αίτηση τιμολόγησης του ponatinib στην Ελλάδα και το σκεύασμα θα είναι εμπορικά διαθέσιμο στη χώρα μετά την ένταξή του στο Δελτίο Τιμών και στη θετική λίστα των αποζημιούμενων φαρμάκων.

Περισσότερες καινοτόμες θεραπείες για τους ασθενείς που πάσχουν από αιματολογικά νοσήματα

Για τη στρατηγική συνεργασία με την Incyte Biosciences, που διευκολύνει την πρόσβαση των Ελλήνων ασθενών σε φάρμακα για απειλητικές

για τη ζωή παθήσεις, ο διευθύνων σύμβουλος της GENESIS Pharma Κωνσταντίνος Ευριπίδης επισήμανε: «Η νέα συνεργασία μάς φέρνει πιο κοντά στον στόχο μας να παρέχουμε καινοτόμες θεραπείες στον νευραλγικό τομέα της αιματολογίας στους ασθενείς στη χώρα μας. Το ponatinib έρχεται να προστεθεί σε ένα ευρύ χαρτοφυλάκιο θεραπειών που διαθέτουμε στον συγκεκριμένο τομέα για σπάνια και δύσκολα αντιμετωπίσιμα αιματολογικά νοσήματα, όπως η οξεία μυελογενής λευχαιμία, το πολλαπλό μυέλωμα, τα μυελοδυσπλαστικά σύνδρομα κ.ά. Μας τιμά επίσης ιδιαίτερα το γεγονός πως άλλη μια κορυφαία διεθνής φαρμακευτική εταιρεία μάς εμπιστεύεται, αναγνωρίζοντας την τεχνογνωσία μας και τα υψηλά πρότυπα ποιότητας με τα οποία δουλεύουμε». Από την πλευρά του, ο Jonathan Dickinson, γενικός διευθυντής της Incyte στην Ευρώπη, πρόσθεσε: «Η συνεργασία με την GENESIS Pharma θα ενισχύσει την πρόσβαση των ασθενών στο ponatinib σε μια αγορά όπου η εταιρεία μας δεν έχει δραστηριότητα. Είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι για τη συνεργασία μας με την GENESIS Pharma, καθώς διαθέτει μεγάλη εμπειρία στους τομείς της ογκολογίας και αιματολογίας, γεγονός που την κάνει τον ιδανικό συνεργάτη για τη διασφάλιση της πρόσβασης της ιατρικής κοινότητας και των ασθενών στο ponatinib στην Ελλάδα». Το ponatinib διαθέτει το θεραπευτικό πλεονέκτημα ότι στοχεύει τόσο στην εγγενή παθολογική πρωτεΐνη που κωδικοποιείται από το υπεύθυνο ογκογονίδιο όσο και στις μεταλλαγμένες ισομορφές του που επιφέρουν αντίσταση στη θεραπεία.

Η καταλυτική επίδραση της ψωρίασης στην ποιότητα ζωής είναι συγκρίσιμη με αυτήν του καρκίνου, ενώ οι ασθενείς έχουν να αντιμετωπίσουν και το επιπλέον άγχος από την εσφαλμένη αντίληψη πως η νόσος είναι μεταδοτική.

Κάθε ασθένεια έχει το δακτυλικό της αποτύπωμα στον ασθενή και το κοινωνικό της αποτύπωμα στην κοινωνία, εκεί όπου δεν βαρύνει μόνο η σοβαρότητά της αλλά και οι μύθοι που τη συνοδεύουν. Και επειδή η άγνοια είναι η μητέρα της προκατάληψης και η ημιμάθεια η αδελφή της, όσο πιο πολλοί οι μύθοι, τόσο βαρύτερο το αποτύπωμα του νοσήματος και το στίγμα που ακολουθεί τον ασθενή. Γι' αυτό κάθε προσπάθεια αντιμετώπισης μιας σιγματιστικής ασθένειας πρέπει να ξεκινά από την ενημέρωση του κοινού. Σε αυτό το πνεύμα και με αφορμή τον πρόσφατο εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας Ψωρίασης, η βιοφαρμακευτική εταιρεία AbbVie, σε συνεργασία με τον Πανελλήνιο Σύλλογο Ασθενών με Ψωρίαση και Ψωριασική Αρθρίτιδα «Επιδέρμια», υλοποίησε μια διαφορετική δράση για την κοινωνική αποσιγματοποίηση της ψωρίασης. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του προγράμματος εταιρικής κοινωνικής ευθύνης της εταιρείας, πραγματοποιήθηκαν ενημερωτικές δράσεις σε κεντρικά σημεία της Αθήνας (σταθμός μετρό «Πανεπιστήμιο») και της Θεσσαλονίκης (πλατεία Αριστο-

Στη φουρτουνιασμένη θάλασσα της προκατάληψης, μια Σχεδία ενημέρωσης για την ψωρίαση

τέλους). Στόχος της δράσης ήταν η παρότρυνση του κοινού να κατανοήσει καλύτερα την πραγματικότητα που βιώνουν οι ασθενείς με ψωρίαση και να αναθεωρήσει τυχόν προκαταλήψεις για τη νόσο μέσω της διανομής σχετικού υλικού. Παράλληλα, σε συνεργασία με το περιοδικό δρόμου «Σχεδία», εργαζόμενοι της εταιρείας και μέλη του συλλόγου στήριξαν την προώθηση του τρέχοντος τεύχους, που φιλοξενεί ειδικό αφιέρωμα για την ψωρίαση, από τους διαπιστευμένους πωλητές του περιοδικού που βρέθηκαν στα σημεία της δράσης. Επιπλέον, η AbbVie με την αγορά 150 αντιτύπων του τεύχους στήριξε τους πωλητές του περιοδικού, που στην πλειονότητά τους είναι άστεγοι ή άνεργοι πολίτες, καθώς μέρος των εσόδων του περιοδικού αποδίδεται στους ίδιους.

Η νόσος ΔΕΝ είναι μεταδοτική, αλλά η προκατάληψη είναι

Στην Ελλάδα ζουν περισσότερα από 220.000 άτομα με ψωρίαση, τα οποία, πέραν των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν στο κοινωνικό και εργασιακό τους περιβάλλον, παρουσιάζουν μεγάλα ποσοστά κα-

τάθλιψης, άγχους και αισθήματος ντροπής λόγω της εσφαλμένης αντίληψης που επικρατεί για το νόσημα. Επίσης, ένα στα τρία άτομα με ψωρίαση ενδέχεται να αναπτύξει ψωριασική αρθρίτιδα, μια νόσο που προκαλεί αρθρική καταστροφή. Τα άτομα αυτά έχουν υψηλότερο κίνδυνο εμφάνισης μεταβολικού συνδρόμου (παχυσαρκία, δυσλιπιδαιμία, υπέρταση, διαβήτης) και καρδιαγγειακής νόσου σε σχέση με τον γενικό πληθυσμό, ενώ η επίδραση στην ποιότητα ζωής είναι συγκρίσιμη με αυτήν της καρδιακής ανεπάρκειας και του καρκίνου.

Η Τίνα Κουκοπούλου, πρόεδρος του Πανελληνίου Συλλόγου Ασθενών με Ψωρίαση και Ψωριασική Αρθρίτιδα «Επιδέρμια», επισήμανε: «125.000.000 άνθρωποι σε όλο τον κόσμο έχουν διαγνωστεί με ψωρίαση, ενώ στη χώρα μας ξεπερνούν τους 220.000. Την Παγκόσμια Ημέρα Ψωρίασης ενημερώνουμε το κοινό για τη μη μεταδοτικότητα της νόσου και αγωνιζόμαστε ενάντια στην προκατάληψη, στον κοινωνικό αποκλεισμό, στις διακρίσεις και στη στιγματοποίηση. Με την AbbVie στο πλευρό μας, στηρίζουμε κι εμείς με τη σειρά μας το περιοδικό "Σχεδία". Από την πλευρά της, η Άντζελα Βερναδάκη, διευθύντρια Εταιρικών Υποθέσεων της AbbVie, πρόσθεσε: «Μέσα από την πρωτοβουλία αυτή μας δόθηκε η ευκαιρία να στηρίξουμε τις αξιόλογες προσπάθειες του Συλλόγου "Επιδέρμια" για την αλλαγή της αντίληψης του κοινού σχετικά με την ψωρίαση, η οποία σε πολλές περιπτώσεις αποτελεί αιτία κοινωνικής απομόνωσης για τους ασθενείς. Παράλληλα, όμως, είχαμε και τη δυνατότητα να εκφράσουμε τη συμπαράστασή μας στους πωλητές του περιοδικού "Σχεδία", που λειτουργεί ως μέσο απεγκλωβισμού από τον φαύλο κύκλο του κοινωνικού αποκλεισμού που εκείνοι βιώνουν, αλλά και εξασφάλιση ενός ελάχιστου, αξιοπρεπούς εισοδήματος».

«**Η** διατροφή παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην ενδυνάμωση του ανοσοποιητικού συστήματος, διότι βοηθά στον περιορισμό της νοσηρότητας και στην αντιμετώπιση των συμπτωμάτων των ιώσεων, χωρίς βέβαια να υποκαθιστά άλλες μορφές θεραπείας» επισημαίνει η δρ. Ανατολή Παταρίδου, χειρουργός ωτορινολαρυγγολόγος κεφαλής και τραχήλου. Συγκεκριμένα, η απώλεια του περιττού βάρους, η ένταξη αντιοξειδωτικών τροφών, ω-3 λιπαρών οξέων και προβιοτικών στη διατροφή και γενικά η υιοθέτηση ενός μεσογειακού μοντέλου διατροφής, με έμφαση στην κατανάλωση φρέσκων φρούτων και λαχανικών, ξηρών καρπών, ψαριών, οσπρίων και μικρής ποσότητας κρεατικών και γαλακτοκομικών θωρακίζουν τον οργανισμό και μας καθιστούν λιγότερο ευάλωτους στις ιώσεις. Επιπλέον, αποτρέπουν σε σημαντικό βαθμό την ανάπτυξη αλλεργιών. Αν εμφανιστούν ύποπτα συμπτώματα, το άτομο πρέπει να αποφύγει να κάνει μόνο του διάγνωση ή να οπείσει να πάρει αντιβιοτικά χωρίς συνταγή γιατρού. Αυτό που πρέπει να κάνει, αν η διάρκεια των συμπτωμάτων είναι πάνω από τρεις ημέρες και μάλιστα υπάρχει επιδείνωση, είναι να απευθυνθεί στον γιατρό, προκειμένου να λάβει την κατάλληλη αγωγή.

Συμβουλές για να προφυλαχτείτε από τη γρίπη

Όπως επισημαίνουν ο καθηγητής Πνευμονολογίας Παναγιώτης Μπεχράκης, πρόεδρος του Τομέα Δημόσιας Υγείας του Ινστιτούτου Ερευνών του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου, και ο παθολόγος-λοιμωξιολόγος, επιστημονικός συνεργάτης του ΚΕΕΛΠΝΟ, Σωτήρης Τσιόδρας, η γρίπη είναι η συχνότερη αιτία θανάτου στον ελληνικό πληθυσμό, καθώς και το πιο συχνό νόσημα που προλαμβάνεται με εμβολιασμό και προκαλεί επιδημίες κάθε έτος. Ο εμβολιασμός με το αντιγριπικό εμβόλιο

Μεσογειακό μενού, ασπίδα στη γρίπη και στις άηλες ιώσεις

καθίσταται επιβεβλημένος για τις ομάδες που έχουν αυξημένο κίνδυνο να νοσήσουν σοβαρά και να μεταδώσουν τη γρίπη, όπως οι άνθρωποι με χρόνια νοσήματα, οι έγκυες, οι παχύσαρκοι, οι ανοσοκατεσταλμένοι και οι ηλικιωμένοι. Επίσης, πρέπει να εμβολιάζονται όλοι οι επαγγελματίες υγείας και όλοι οι άνθρωποι που έρχονται σε στενή επαφή με παιδιά, όπως οι εκπαιδευτικοί, αλλά και με ηλικιωμένους και το ευρύ κοινό, όπως οι οδηγοί ταξί και λεωφορείων. Για να προφυλαχτείτε από τη γρίπη, πέραν του εμβολιασμού, υιοθετήστε τις ακόλουθες συμβουλές. Βάλτε την άσκηση στη ζωή σας, τουλάχιστον τρεις φορές την εβδομάδα.

Να τρώτε καθημερινά περισσότερα φρούτα και λαχανικά και να περιορίσετε την κατανάλωση κρέατος. Να κάνετε τακτικά πλύσεις της μύτης με ειδικές συσκευές ή φυσιολογικό ορό, σύμφωνα με τις οδηγίες του γιατρού σας, όταν υπάρχει επίμονο μούκωμα και πολλές εκκρίσεις. Επίσης, διδάξτε στα παιδιά σας κάποιες βασικές κινήσεις με τις οποίες μπορούν να προστατευτούν από τις ιώσεις στο σχολείο και στον παιδικό σταθμό, όπως να πλένουν τακτικά τα χέρια τους, να βάζουν το χέρι τους μπροστά στο στόμα όταν βήχουν, να μην πίνουν από τα μπουκάλια άλλων παιδιών, να αποφεύγουν να πίνουν διαρκώς το πρόσωπό τους.

Ο πυρετός είναι το σήμα που στέλνει ο οργανισμός μας για να μας ενημερώσει ότι το ανοσοποιητικό μας σύστημα μάχεται κατά ιών και βακτηρίων που απειλούν την υγεία μας. Οι γονείς είναι εξοικειωμένοι με τις εμπύρετες καταστάσεις στα παιδιά. Όταν όμως το παιδί εκδηλώσει πυρετικούς σπασμούς, τότε επικρατεί ανησυχία και φόβος για την επίπτωσή τους στην υγεία του. Σύμφωνα με τα Αμερικανικά Κέντρα Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (CDC), έως το 5% των μικρών παιδιών θα εκδηλώσει κάποια στιγμή μια εμπύρετη κρίση. Και αυτό συνήθως συμβαίνει όταν έχουν προσβληθεί από γρίπη, κοινό κρυολόγημα ή άλλη λοίμωξη. «Οι πυρετικοί σπασμοί είναι συνηθισμένο και σχετικά ακίνδυνο φαινόμενο, που μπορεί να παρουσιαστεί από το 5% του παιδιατρικού πληθυσμού. Τυπικά συμβαίνει σε παιδιά ηλικίας 6 μηνών έως 5 χρονών, με μέσο όρο της ηλικίας που παρουσιάζεται γύρω στους 18 μήνες. Είναι πιο συνηθισμένο στα αγόρια απ' ό,τι στα κορίτσια. Συμβαίνει κατά κανόνα σε υγιή παιδιά που ανεβάζουν γρήγορα πυρετό, συνήθως πάνω από 39°C, χωρίς στοιχεία εν-

Όχι πανικός όταν το παιδί έχει σπασμούς από πυρετό

δοκρανικής λοίμωξης ή νευρολογικής ασθένειας» εξηγεί ο Μηνάς Καπετανάκης, παιδίατρος - ειδικός παιδονευρολόγος. Μελέτες έχουν δείξει ότι οι πυρετικοί σπασμοί οφείλονται στον συνδυασμό χαμηλής ανοχής του κεντρικού νευρικού συστήματος για σπασμούς και ενός εξωγενούς παράγοντα, που είναι ο πυρετός.

Τι να κάνετε και πότε να ανησυχήσετε

Για να μην πάθετε πανικό με την πρώτη εποχική γρίπη, ο κ. Καπετανάκης δίνει πρακτικές συμβουλές στους γονείς: Ελέγξτε τη θερμοκρασία του παιδιού και γδύστε το, για να κατεβάσετε τη θερμοκρασία του σώματος. Χορηγήστε αντιπυρετικά από το ορθό. Μην βάζετε ποτέ κάτι στο στόμα του παιδιού.

Εάν το παιδί έχει χάσει τις αισθήσεις του, ξαπλώστε το στο πλάι. Εάν ο γιατρός έχει συνταγογραφήσει διαζεπάμ (Diazepam, Stesolid), τη χορηγήστε από το ορθό, εάν οι σπασμοί δεν σταματήσουν μέσα σε 10 λεπτά. Να ανησυχήσετε και να επικοινωνήσετε άμεσα με νοσοκομείο εάν: είναι το πρώτο επεισόδιο πυρετικών σπασμών, το παιδί είναι κάτω των 12 μηνών, οι σπασμοί εμφανίζονται μετά από μερικές μέρες που το παιδί είναι άρρωστο, το παιδί παρουσιάζει περισσότερα από ένα επεισόδια σπασμών μέσα σε ένα 24ωρο, οι σπασμοί κρατήσουν πάνω από 10 λεπτά, το παιδί παρουσιάζει σπασμούς μόνο σε μία πλευρά του σώματος, δεν συνέλθει μετά από μερικά λεπτά και μετά τους σπασμούς παρουσιάζει παράλυση σε ένα μέρος του σώματος.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΖΗΣΕ ΜΕ ΥΓΕΙΑ

«**Η μεσογειακή διατροφή μάς εξασφαλίζει προστασία στο... πιάτο και από τις αλλεργίες, που συχνά συχέονται με τα κοινά κρυολογήματα**».
Δρ. Ανατολή Παταρίδου, χειρουργός ωτορινολαρυγγολόγος κεφαλής και τραχήλου

«**Τα παιδιά που προσβάλλονται από γρίπη ή κοινό κρυολόγημα ενδέχεται να εμφανίσουν εμπύρετη κρίση, η οποία δεν κρύβει υποχρεωτικά κάποιον σοβαρό κίνδυνο για την υγεία τους**».
Μηνάς Καπετανάκης, παιδίατρος - ειδικός παιδονευρολόγος

η No 1 υπερτροφή!

ΜΟΥΡΟΥΝΕΛΑΙΟ

Γιατί το μωρουνέλαιο είναι η εκπληκτικότερη υπερτροφή όλων των εποχών

Κατά το πρόσφατο παρελθόν το μωρουνέλαιο έσωσε αμέτρητα παιδιά από τη ραχίτιδα και από πλήθος άλλες ασθένειες. Ταυτόχρονα έθεσε τις βάσεις για καλύτερη υγεία στην ενήλικη ζωή τους.

Σήμερα γνωρίζουμε ότι το μωρουνέλαιο είναι ευεργετικότερο όχι μόνο για τα παιδιά, αλλά για όλες τις ηλικίες. Γνωρίζουμε επίσης ότι οι εκπληκτικές του ιδιότητες οφείλονται κατά κύριο λόγο στη συνεργική δράση τεσσάρων συστατικών του: των ωμέγα-3 λιπαρών οξέων DHA και EPA, της βιταμίνης D3 και της βιταμίνης A.

ΝΟΡΒΗΓΙΚΟ
ΜΟΥΡΟΥΝΕΛΑΙΟ
ΑΡΚΤΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

από το 1854

Το αυθεντικό Μωρουνέλαιο
MÖLLER'S

ο θησαυρός
της Νορβηγίας

Μωρουνέλαιο • Ιχθυέλαιο • Ωμέγα-3

ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΜΑΣ

Με δεδομένο τον εξαιρετικό ρόλο που παίζουν στη λειτουργία του οργανισμού μας το DHA, το EPA και η βιταμίνη D δεν είναι περίεργο ότι το μωρουνέλαιο προσφέρει αναρίθμητα οφέλη για την υγεία μας. Ιδού μερικά από αυτά:

- Υποστηρίζει την καρδιά και μειώνει τους κινδύνους για καρδιακή νόσο.¹⁻⁴
- Μειώνει τα τριγλυκερίδια (συνήθως 15-30%).⁵
- Βελτιώνει τη σχέση καλής/κακής χοληστερίνης.^{6,7}
- Μειώνει την υψηλή πίεση.⁷⁻⁹
- Διατηρεί της αρτηρίες ελαστικές και βοηθάει στην αποτροπή αρτηριοσκλήρυνσης και σχηματισμού πλάκας.^{10,11}
- Μειώνει την πηκτικότητα του αίματος αποτρέποντας επικίνδυνες συγκολλήσεις αιμοπεταλίων.¹²
- Μειώνει τον πόνο της σπηθάγκης και την ανάγκη νιτρογλυκερίνης¹³ (συμβουλευθείτε το γιατρό σας).
- Υποστηρίζει την υγεία των ματιών. Βοηθά στη μείωση του κινδύνου εκφυλισμού της ωχρής κηλίδας.^{14,15}
- Διατηρεί το δέρμα νεανικό προλαμβάνοντας την πρόωρη γήρανση.
- Προστατεύει από τις βλάβες της ηλιακής ακτινοβολίας.¹⁶
- Προστατεύει το συκώτι από φλεγμονή, ίνωση και συσσώρευση λίπους (σε μη αλκοολικούς).¹⁷⁻¹⁹
- Βοηθάει στην πρόληψη και θεραπεία του άγχους και της κατάθλιψης²⁰⁻²⁵ (για θεραπευτική χρήση συμβουλευθείτε το γιατρό σας).
- Περιορίζει τα συμπτώματα, όπως έλλειψη προσοχής, υπερκινητικότητα και επιθετικότητα που χαρακτηρίζουν τα παιδιά με σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής. Τα παιδιά αυτά έχουν μειωμένα επίπεδα ωμέγα-3 στο αίμα τους.²⁶⁻³²
- Μειώνει τον κίνδυνο νοητικής κατάπτωσης στις μεγαλύτερες ηλικίες και τον κίνδυνο Alzheimer.³³⁻³⁵
- Μειώνει τον κίνδυνο άσθματος σε παιδιά και νέους ενήλικες (δεν ισχύει για μωρουνέλαια με υψηλή περιεκτικότητα σε βιταμίνη A).^{36,37}

- Υποστηρίζει την υγιή ανάπτυξη παιδιών και θηλαζόντων βρεφών: 4χρονα παιδιά που οι μητέρες τους έπαιρναν μουρουνέλαιο κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης είχαν καλύτερες επιδόσεις στα τεστ νοημοσύνης. Βρέφη των οποίων το μητρικό γάλα περιείχε περισσότερο DHA παρουσίασαν μεγαλύτερη οπτική οξύτητα και καλύτερη ανάπτυξη εγκεφάλου.³⁸⁻⁴² (αποφύγετε προϊόντα με υψηλή περιεκτικότητα σε βιτ. Α/συμβουλευθείτε το γιατρό σας).
- Αυξάνει τη διάρκεια και βελτιώνει την ποιότητα του ύπνου σε παιδιά και ενήλικες.^{43,44}
- Μειώνει τους πόνους της περιόδου.^{45,46}

- Έχει αντικαρκινικές ιδιότητες. Μελέτες έδειξαν ότι όσοι καταναλώνουν περισσότερα ωμέγα-3 έχουν μέχρι και 55% λιγότερες πιθανότητες να αναπτύξουν καρκίνο του παχέος εντέρου. Πιθανών κάτι παρόμοιο συμβαίνει με τον καρκίνο του μαστού και του προστάτη^{47,48} (→ανάγκη περισσότερων μελετών).
- Περιορίζει τη φλεγμονή και τη χρόνια «σιωπηλή φλεγμονή», η οποία φαίνεται να βρίσκεται στη ρίζα όλων σχεδόν των «ασθενειών του πολιτισμού»: καρκίνος, καρδιοπάθεια, διαβήτης, Alzheimer, Parkinson, σκλήρυνση κατά πλάκας, ρευματοειδής αρθρίτις κ.λπ.⁴⁹⁻⁵¹

Γιατί Μουρουνέλαιο MÖLLER'S;

- Γιατί κανείς δεν ξέρει καλύτερα το μουρουνέλαιο και το ιχθυέλαιο από τη Möller's – 160 χρόνια εμπειρίας!
- Γιατί είναι πολύ πλούσια πηγή **φυσικών** ωμέγα-3 λιπαρών οξέων σε αντίθεση με τα περισσότερα ωμέγα-3 της αγοράς που είναι συνθετικά.
- Γιατί περιέχει την πολυτιμότερη βιταμίνη D₃ (400 I.U. ανά δόση), ενώ περιέχει και λίγη βιτ. Α (833 I.U.).
- Γιατί είναι προϊόν αλιείας –ποτέ ιχθυοτροφείου– άρα απαλλαγμένο αντιβιοτικών φαρμάκων. Επιπλέον η μουρούνα αλιεύεται σε μία από τις καθαρότερες θάλασσες του κόσμου (Lofoten).
- Γιατί είναι πρακτικά απαλλαγμένο βαρέων μετάλλων και άλλων τοξικών ουσιών*, με προδιαγραφές πολύ αυστηρότερες από εκείνες που θέτει η ευρωπαϊκή και η νορβηγική νομοθεσία.

- Γιατί έχει αυστηρότερες προδιαγραφές κατά της οξειδωσης*.
- Γιατί διαθέτει μακράν τις περισσότερες κλινικές μελέτες από οποιοδήποτε άλλο μουρουνέλαιο διεθνώς.
- Γιατί έρχεται στην Ελλάδα κατευθείαν από τον παραγωγό οίκο χωρίς τις μεταποιήσεις και/ή τις καταπονήσεις που συχνά υφίστανται τα μουρουνέλαια από παρэнθητους μεταπωλητές.
- Γιατί προσφέρεται σε πολλές γεύσεις (natural, tutti frutti, λεμόνι) και μορφές (υγρό, κάψουλες, ζελεδάκια).
- Γιατί τέλος εισάγεται από την **Apollonian Nutrition**, την εταιρεία με πάθος για την ποιότητα, που διερευνά εξονυχιστικά και εισάγει για την εκλεκτή πελατεία της ό,τι καλύτερο παράγεται διεθνώς.

*Ζητήστε μας το ενημερωτικό φυλλάδιο ή μπειτε στο www.apolloniannutrition.gr ή στο www.mollers.gr.

Βιβλιογραφία

1. Historical overview of n-3 fatty acids and coronary heart disease. (2008) Am J Clin Nutr, 87(6):1978S-80S.
2. Fish consumption and blood lipids in three ethnic groups of Québec. (2003) Lipids, 38(4):359-65.
3. Omega-3 fatty acids and cardiovascular disease: effects on risk factors, molecular pathways, and clinical events. (2011) J Am Coll Cardiol, 8;58(20):2047-67.
4. Omega-3 fatty acids and cardiac arrhythmias. (2013) Curr Opin Clin Nutr Metab Care, 16(2):168-73.
5. The clinical relevance of omega-3 fatty acids in the management of hypertriglyceridemia. (2016) Lipids Health Dis, 15(1):118.
6. A highly bioavailable omega-3 free fatty acid formulation improves the cardiovascular risk profile in high-risk, statin-treated patients with residual hypertriglyceridemia (the ESPRIT trial). (2013) Clin Ther, 35(9):1400-11.
7. Effects of marine-derived omega-3 fatty acids on systemic hemodynamics at rest and during stress: a dose-response study. (2012) Ann Behav Med, 44(3):301-8.
8. Blood pressure decrease with ingestion of a soya product or fish oil in women with the metabolic syndrome: role of adiponectin and nitric oxide. (2012) Br J Nutr, 108(8):1435-42.
9. Moderate consumption of fatty fish reduces diastolic blood pressure in overweight and obese European young adults during energy restriction. (2010) Nutrition, 26(2):168-74.
10. Effect of omega-3 fatty acids supplementation on endothelial function: a meta-analysis of randomized controlled trials. (2012) Atherosclerosis, 221(2):536-43.
11. Omega-3 fatty acids improve postprandial lipemia and associated endothelial dysfunction in healthy individuals - a

- randomized cross-over trial. (2014) Biomed Pharmacother, 68(8):1071-7.
12. Effect of an Indo-Mediterranean diet on progression of coronary artery disease in high risk patients (Indo-Mediterranean Diet Heart Study): a randomised single-blind trial. (2002) Lancet, 360(9344):1455-61.
13. ω-3 fatty acid treatment in cardiac syndrome X: a double-blind, randomized, placebo-controlled clinical study. (2013) Coron Artery Dis, 24(4):328-33.
14. Circulating omega-3 Fatty acids and neovascular age-related macular degeneration. (2014) Invest Ophthalmol Vis Sci, 28;55(3):2010-9
15. Age-related macular degeneration. (2012) Lancet, 379(9827):1728-38.
16. Healing fats of the skin: the structural and immunologic roles of the omega-6 and omega-3 fatty acids. (2010) Clin Dermatol, 28(4):440-51.
17. Potential treatment of human nonalcoholic fatty liver disease with long-chain omega-3 polyunsaturated fatty acids. (2013) Nutr Rev, 71(11):753-71.
18. Omega-3 fatty acids - a promising novel therapy for non-alcoholic fatty liver disease. (2010) Aliment Pharmacol Ther, 31(7):679-92.
19. Omega-3 supplementation and non-alcoholic fatty liver disease: a systematic review and meta-analysis. (2012) J Hepatol, 56(4):944-51.
20. Omega-3 fatty acids in major depressive disorder. A preliminary double-blind, placebo-controlled trial. (2003) Eur Neuropsychopharmacol, 13(4):267-71.

Για την πλήρη βιβλιογραφία και για να κατεβάσετε abstracts επισκεφθείτε το www.mollers.gr.

Γεν. Αντ/πος: APOLLONIAN NUTRITION A.E. • 16ο χλμ. Λεωφ. Σπάτων, 15351 • Παλλήνη
Τηλ.: (210) 6132478 - 6134604 • www.apolloniannutrition.gr • www.mollers.gr

Μετά από αίτημα της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Σωματείων - Συλλόγων Ατόμων με Σακχαρώδη Διαβήτη (ΠΟΣΣΑΣΔΙΑ) στην ΗΔΙΚΑ, βρέθηκε ότι στην Ελλάδα 1.258.911 άτομα πάσχουν από σακχαρώδη διαβήτη.

«Περίπου οι μισοί ενήλικοι ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη στην Ελλάδα παραμένουν μη διαγνωσμένοι».

Παναγιώτης Χαλβατσιώτης, επίκουρος καθηγητής Παθολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών

Στις ελληνικές πόλεις ένας στους τέσσερις μεσήλικες πάσχει από διαβήτη

Ακάθεκτος συνεχίζει να εξαπλώνεται στον παγκόσμιο πληθυσμό ο σακχαρώδης διαβήτης, με τους ειδικούς να προειδοποιούν ότι στην Ελλάδα οι ασθενείς αγγίζουν τα 1,3 εκατομμύρια. «Ενώ στις επίσημες στατιστικές αναφέρεται ότι από διαβήτη νοσεί ένα στα δέκα άτομα, στον γηρασμένο πληθυσμό των ελληνικών πόλεων ένας στους τέσσερις κατοίκους άνω των 60 ετών είναι διαβητικός» τονίζει ο Παναγιώτης Χαλβατσιώτης, επίκουρος καθηγητής Παθολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών στη Β' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική - Μονάδα Έρευνας και Διαβητολογικό Κέντρο του Νοσοκομείου ΑΤΤΙΚΟΝ και γενικός γραμματέας του Ινστιτούτου Μελετών του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου. Ο σακχαρώδης διαβήτης τύπου 2, από τον οποίο πάσχει το 95% του συνόλου των ατόμων με διαβήτη, χαρακτηρίζεται από τους ειδικούς «ύπουλος», καθώς τα πρώτα χρόνια της ύπαρξής του υφίσταται χωρίς να εκδηλώνει συμπτώματα και συνήθως διαγιγνώσκεται τουλάχιστον μία δεκαετία μετά την έναρξη της νόσου από μια επιπλοκή η οποία οδηγεί τον ασθενή στον γιατρό. «Οι βασικότερες επιπλοκές του διαβήτη, που τελικά κοστίζουν και τη ζωή των ασθενών, είναι οι καρδιαγγειακές και οι νεφρολογικές και σε παγκόσμιο επίπεδο η μάλιστα της εποχής μας αποτελεί τη βασική αιτία θανάτου για περίπου 7.000.000 άτομα ετησίως. Εκτός από τις καρδιοπάθειες και τη νεφρική ανεπάρκεια, ο σακχαρώδης διαβήτης ευθύνεται για την εμφάνιση νευροπάθειας, μόνιμων βλαβών του αμφιβλοπρωτεϊδούς και άλλων σοβαρών επιπλοκών, όπως το διαβητικό πόδι» προσθέτει ο καθηγητής Παθολογίας, Ενδοκρινολογίας, Μεταβολισμού και Σακχαρώδους Διαβήτη των Πανεπιστημίων Αθηνών και Ουλμ Γερμανίας Σωτήρης Ράπτης, πρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Πρόληψης και Θεραπείας του Σακχαρώδους Διαβήτη και των Επιπλοκών του (ΕΚΕΔΙ). Υπολογίζεται ότι κατά το έτος 2015 από διαβήτη απεβίωσαν 5 εκατομμύρια άτομα, αριθμός που αντιστοιχεί

σε έναν θάνατο κάθε 6 δευτερόλεπτα, σε σύγκριση με 1,5 εκατομμύρια θανάτους από HIV/AIDS, 1,5 εκατομμύρια θανάτους από φυματίωση και 600.000 θανάτους από ελονοσία. Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, εκτιμάται ότι οι θάνατοι που σχετίζονται με τον διαβήτη για το έτος 2015 ανήλθαν σε 4.963.

Δυσοίωνες οι προβλέψεις για το μέλλον

Όπως προκύπτει από τα πλέον πρόσφατα στατιστικά στοιχεία της Διεθνούς Ομοσπονδίας Διαβήτη, ο αριθμός των ατόμων με σακχαρώδη διαβήτη διεθνώς ανέρχεται στις μέρες μας σε 415 εκατομμύρια, ενώ έως το 2040 αναμένεται να φτάσει τα 642 εκατομμύρια. Από αυτά, υπολογίζεται ότι ποσοστό έως 91% πάσχει από σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2, ενώ οι υπόλοιποι από σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1. Η αιτία που ο διαβήτης έχει πάρει διαστάσεις «πανδημίας» την τελευταία δεκαετία κρύβεται στη στενή του σχέση με την παχυσαρκία. Άλλωστε ήδη διεθνώς οι επιστήμονες χρησιμοποιούν τον όρο «diabetobesity» για να περιγράψουν την επιδημία του 21ου αιώνα και στην Ελλάδα η πρωτιά στην παχυσαρκία παιδιών και ενηλίκων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι κινδυνεύουμε να γίνουμε «έθνος διαβητικών»! Εντός των συνόρων η οικονομική κρίση έχει καταστεί αιτία να επιδεινωθούν οι κακές διατροφικές συνήθειες και το κάπνισμα και να μειωθεί η σωματική άσκηση. Σημειώνεται ότι τέσσερα στα δέκα ελληνόπουλα είναι παχύσαρκα ή υπέρβαρα, σε μία δεκαετία ο πληθυσμός των παχύσαρκων και υπέρβαρων παιδιών στην πατρίδα μας θα ανέρχεται σε μισό εκατομμύριο, ενώ το 80% των παιδιών με παραπάνω κιλά δεν αδυνατίζει στην ενήλικη ζωή. Ως συνέπεια, έρχονται αντιμέτωπα με τα νοσήματα φθοράς που σχετίζονται με την παχυσαρκία από τη νεαρή ενήλικη ζωή.

Παγκόσμια τάση η μείωση της επιτρεπόμενης ποσότητας ζάχαρης
Σε αυξητική τροχιά βρίσκεται και η συχνότητα εμφά-

νισης του διαβήτη τύπου 1, της παιδικής και εφηβικής ηλικίας, γεγονός που οφείλεται και σε περιβαλλοντικά αίτια, όπως εξηγεί η Χριστίνα Κανακά-Gantenbein, καθηγήτρια Παιδιατρικής Ενδοκρινολογίας - Νεανικού Διαβήτη στην Α' Παιδιατρική Κλινική του Νοσοκομείου Παιδών «Αγία Σοφία». Η αύξηση αυτή αφορά και τις πολύ μικρές ηλικίες, ακόμη και τα νήπια. Ως εκ τούτου, ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην ενημέρωση του ιατρικού κόσμου και του ευρύτερου κοινού γύρω από τη νόσο και την πιθανότητα αυτή να ξεκινήσει από πολύ μικρή ηλικία, προκειμένου να υπάρξει εγρήγορση για την έγκαιρη διάγνωσή της. «Μπροστά σε αυτό το φαινόμενο των καιρών οι ειδικοί μελετούν το ενδεχόμενο να μειωθεί η επιτρεπόμενη ποσότητα καταναλωθείσας ζάχαρης μέσα από τα υδατανθρακώδη τρόφιμα» προσθέτει η Παναγιώτα Μήτρου, ειδική παθολόγος, δίδακτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών και ερευνήτρια του ΕΚΕΔΙ.

Μια έξυπνη κάρτα στην υπηρεσία των ασθενών

Την ίδια ώρα η σύγχρονη επιστημονική έρευνα είναι σε θέση να παράσχει νέα πολύτιμα «εργαλεία» για την περαιτέρω κατανόηση, πρόγνωση, αλλά και στενή παρακολούθηση της νόσου σε κάθε πάσχοντα από τον εξειδικευμένο θεράποντα ιατρό του. Χαρακτηριστικό τέτοιο εργαλείο αποτελεί η «Έξυπνη Κάρτα», ένα υπερσύγχρονο πληροφορικό σύστημα που περιλαμβάνει ηλεκτρονικά όλα τα ιατρικά δεδομένα του διαβητικού, στην οποία μπορεί να έχει πρόσβαση μόνο ο εξουσιοδοτημένος ειδικός που τον παρακολουθεί. Η κάρτα συνιστά έναν από τους βασικούς στόχους του ερευνητικού προγράμματος ARETAEUS, το οποίο ολοκλήρωσε πρόσφατα το ΕΚΕΔΙ, σε συνεργασία με το Εργαστήριο Βιοχημείας του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, με τη χρηματοδότηση της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Το μεγάλο στοίχημα της εδραίωσης της θέσης της πατρίδας μας στον παγκόσμιο χάρτη του ιατρικού τουρισμού αποτελεί ταυτόχρονα μια πρόκληση για την αύξηση των επενδύσεων και την ενδυνάμωση της εθνικής οικονομίας, ενώ προϋποθέτει συστηματική προσπάθεια και συντονισμένες δράσεις.

Η χώρα μας, με τη μοναδική γεωπολιτική θέση, με περισσότερα από 16.000 χιλιόμετρα ακτογραμμής και 6.000 νησιά, αμέτρητες ανεκτίμητες φυσικές ομορφιές, καθώς και πλούτο πολιτισμικών θελγημάτων, αποτελεί έναν ιδεώδη προορισμό ιατρικού τουρισμού. Επιπλέον, σημαντικό πλεονέκτημα της Ελλάδας είναι η ιστορία του λαού της, που εδώ και χιλιάδες χρόνια έθεσε τα θεμέλια του παγκόσμιου πολιτισμού και της ιπποκράτειας επιστήμης, της επιστήμης της Ιατρικής. Ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος έχει ξεκινήσει από το 2013, μέσα από τη συνεργασία με τα υπουργεία Υγείας και Τουρισμού, αλλά και με τη δημιουργία Τομέα Ιατρικού Τουρισμού στο νεοϊδρυθέν Ινστιτούτο Επιστημονικών Ερευνών που θεσμοθετήθηκε με τον νόμο 4316 (ΦΕΚ Α' 270/24.12.2014), εντατική και συστηματική προσπάθεια προκειμένου να ανοίξουν οι δρόμοι που θα τοποθετήσουν την πατρίδα μας στην κορυφή των προορισμών ιατρικού τουρισμού, παγκοσμίως, κάθε εποχή του χρόνου. Κύρια επιδίωξη μας είναι η είσοδος της Ελλάδας στη διεθνή αγορά ιατρικού τουρισμού, η μετατροπή του ιατρικού τουρισμού σε ισχυρή και προσοδοφόρα υπηρεσία για τη χώρα και η αύξηση των θέσεων εργασίας, μέσω της προβολής του ισχυρά καταρτισμένου Έλληνα ιατρού, του υψηλού επιπέδου ιατρικής εξειδίκευσης στη χώρα αλλά και των ανταγωνιστικών τιμών.

Πιστοποίηση των υπηρεσιών, ανάδειξη των φυσικών θησαυρών
Οι στατιστικές μελέτες δείχνουν ότι είχε μείνει αναξιοποίητο ένα μεγάλο πεδίο δράσης στη χώρα μας, πολύτιμο για την ελληνική οικονομία και καθοριστικό για την εθνική ανάπτυξη. Μέσα από τη διυπουργική συνεργασία και με τις κατάλληλες στρατηγικές μπορούμε να αναδείξουμε την Ελλάδα ως πρότυπο προορισμό ιατρικού τουρισμού. Προς αυτή την κατεύθυνση χρειάζεται συστηματική προσπάθεια και συντονισμένες δράσεις, για να μετατραπεί ο ιατρικός τουρισμός σε ισχυρή και προσοδοφόρα υπηρεσία στον τομέα της υγείας και του τουρισμού με τεράστια έσοδα για τη χώρα, καθώς και αύξηση των θέσεων εργασίας. Στόχος μας, προκειμένου να επιτευχθούν τα παραπάνω στον τομέα της παροχής ποιοτικών και ασφαλών ιατρικών υπηρεσιών στον ασθενή τουρίστα, είναι η διασφάλιση της επιστημονικής αυθεντίας και του κύρους της χώρας μας, η θέσπιση των όρων πιστοποίησης των παρόχων υπηρεσιών ιατρικού τουρισμού, η εκπαίδευση των εμπλεκόμενων φορέων και παρόχων υγείας και η ευαισθητοποίηση των πολιτών. Πρώτο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση είναι να αναδείξουμε όλους τους περιβαλλοντικούς θησαυρούς που διαθέτουμε και να καταγράψουμε τις δυνατότητες που έχει κάθε υποψήφια περιοχή που θα πιστοποιηθεί ως ιατρικός προορισμός. Διαδικασία που ήδη έχει ξεκινήσει με την κατάρτιση βασικού χάρτη προορισμών ιατρικού τουρισμού στη χώρα, προκειμένου να δομηθεί το πλαίσιο προσφοράς και ζήτησης των υπηρεσιών ιατρικού τουρισμού.

Πρόκληση και ανάγκη η ανάπτυξη του ιατρικού τουρισμού στην Ελλάδα

Το παράδειγμα της Ιεράπετρας δείχνει τον δρόμο

Είναι γεγονός ότι η Ελλάδα διαθέτει υψηλού επιπέδου δομές –από τα ιαματικά λουτρά και τις φυσικές πηγές ως τα υπερσύγχρονα διαγνωστικά εργαστήρια, τις κορυφαίες κλινικές υποβοηθούμενες αναπαραγωγής, τον άρτια καταρτισμένο τομέα της πλαστικής χειρουργικής και της ρομποτικής χειρουργικής– και ανταγωνιστικούς προορισμούς ιατρικού τουρισμού που ταξινομούνται ανά νόσο και ανά ειδικότητα. Λαμπρό παράδειγμα είναι η πρώτη προσβάσιμη για άτομα με αναπηρία παραλία στην Ιεράπετρα της Κρήτης. Με απόφαση του Δήμου Ιεράπετρας τοποθετήθηκε ειδικός μηχανισμός sea track στην παραλία, εξασφαλίζοντας στα άτομα με αναπηρία πρόσβαση στη θάλασσα. Ο φορητός αυτός μηχανισμός που λειτουργεί με ηλιακή ενέργεια έχει κερδίσει το Α' βραβείο καινοτομίας, καθώς αποτελεί ελληνική πατέντα ομάδας του Πανεπιστημίου Πατρών. Θα ακολουθήσουν κι άλλα τέτοια λαμπρά εγχειρήματα, αρκεί εμείς να δώσουμε το ιατρικό και το διαχειριστικό πλαίσιο των δράσεων. Απαραίτητη προς αυτή την κατεύθυνση είναι η πιστοποίηση των παρόχων του ιατρικού τουρισμού. Αποτελεί, αν θέλετε, την κόκκινη γραμμή προκειμένου να κατοχυρώσουμε μια διαπιστευμένη διαδικασία αξιολόγησης βάσει των προδιαγραφών των διεθνών οργανισμών πιστοποίησης υπηρεσιών ιατρικού τουρισμού. Ενδιαφερόμενες εταιρείες και οργανισμοί στη χώρα μας, για να συμμετέχουν στην αγορά διεθνών πακέτων υπηρεσιών υγείας, οφείλουν να υπόκεινται σε αξιολόγηση και να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις, όπως αυτές ορίστηκαν με την ΚΥΑ 27217 (ΦΕΚ 3077 Β'/3-12-2013), στη συνέχεια να εγγράφονται στο Μητρώο Παρόχων Ιατρικού Τουρισμού που διατηρεί ηλεκτρονικά ο ΕΟΤ και να φέρουν το ειδικό σήμα.

Κομμάτι του παζλ του ιατρικού τουρισμού, τα αστικά κέντρα υγείας
Επιπλέον, στόχος μας είναι να βελτιωθούν οι ήδη

υπάρχουσες δομές αλλά και να δημιουργηθούν νέες, με το κατάλληλο στελεχιακό δυναμικό οικογενειακών ιατρών στα νησιά και εξειδικευμένων ιατρών στα νέου τύπου αστικά κέντρα υγείας, οι οποίοι θα μπορούν να αναλάβουν καθ' ολοκληρία την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας στην περιφέρεια. Παράλληλα, στη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια περίθαλψη του εθνικού συστήματος υγείας απαραίτητος είναι ένας κεντρικός σχεδιασμός για την αναβάθμιση τόσο του ιατροτεχνολογικού όσο και του ξενοδοχειακού εξοπλισμού, τη στελέχωση ώστε οι νοσοκομειακές μονάδες κάθε περιοχής να έχουν εύκολη προσβασιμότητα και να είναι ανταγωνιστικές σε διεθνές επίπεδο. Ο Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος, αποβλέποντας στην ανάπτυξη του ιατρικού τουρισμού στη χώρα μας, στοχεύει στην καλλιέργεια της εξωστρέφειας των Ελλήνων ιατρών, στην έμφαση στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας, στην επένδυση στην καινοτομία και στο σωστό marketing, στη δημιουργία ιατρικού τουρισμού επιλογής (ΜΗΝ & Β'/Γ'-βάθμιας μονάδες), καθώς και ιατρικού τουρισμού ανάγκης (πρωτοβάθμιας υπηρεσίας υγείας), και ταυτόχρονα στη στήριξη συλλογικών φορέων που επενδύουν στον ιατρικό τουρισμό, στην προβολή των προτύπων διασφάλισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, στις διεθνείς συνεργασίες αλλά και στην οικονομική διευκόλυνση μέσα από προγράμματα χρηματοδότησης. Είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι η προσπάθεια αυτή είναι συλλογική, αγγίζει πολλούς φορείς, οι οποίοι μπορούν να συμβάλουν, ο καθένας από την πλευρά του, σημαντικά για την ανάπτυξη και την ορθοπόδηση του ιατρικού τουρισμού. Η ανάδειξη των ελληνικών ιατρικών επιτευγμάτων και η αξιοποίηση των εξειδικευμένων ιατρικών υπηρεσιών μπορούν να δώσουν την ώθηση που θέλουμε, ώστε να βάλουμε τη χώρα μας σε μια τροχιά ενδυνάμωσης και ανάπτυξης στον χάρτη του παγκόσμιου ιατρικού τουρισμού. Και είναι βέβαιο ότι όλοι μαζί μπορούμε να τα καταφέρουμε.

**ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ
ΒΛΑΣΤΑΡΑΚΟΥ,
ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ
ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ**

Η ανάδειξη των ελληνικών ιατρικών επιτευγμάτων και η αξιοποίηση των εξειδικευμένων ιατρικών υπηρεσιών μπορούν να δώσουν στην Ελλάδα την ώθηση που χρειάζεται.

Όταν οι άνθρωποι είναι υγιείς και δυνατοί, μια χώρα στέκεται όρθια και **προχωρά μπροστά...**

Ο Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος, έχοντας μέλη 65 ελληνικές και διεθνείς εταιρίες και αντιπροσωπεύοντας το 90% της αγοράς φαρμάκου στη χώρα μας, στηρίζει τη Δημόσια Υγεία και την Εθνική Οικονομία, θέτοντας ως στόχους:

- > Την ισότιμη και άμεση πρόσβαση όλων των πολιτών σε νέα, καινοτόμα φάρμακα και ελπιδοφόρες θεραπείες.
- > Τον **τριπλασιασμό των επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη**, τα επόμενα τρία χρόνια, γεγονός που συνεπάγεται νέες θέσεις εργασίας στη χώρα.
- > Τη διαφύλαξη και περαιτέρω αύξηση **87.000 θέσεων εργασίας**.
- > Την ενίσχυση της Εθνικής Οικονομίας. **Ο φαρμακευτικός κλάδος είναι ο 2^{ος} σε εξαγωγές κλάδος στη χώρα και συμβάλει στο 3,5% του Α.Ε.Π.**

ΣφΕΕ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

**ΕΠΕΝΔΥΟΥΜΕ
ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΕΘΝΙΚΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ. ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ.**

www.sfee.gr

ΠΕΣ ΤΟ Μ' ΕΝΑ ΤWEEET

... και βγάλε τον πραγματικό εαυτό σου.

Ο Ντόναλντ Τραμπ θα γίνει ο 45ος Πρόεδρος των ΗΠΑ και ήρθε η ώρα να αναλογιστούμε όλοι τις ευθύνες μας.

Γιάννης Α-Γιάννης
@brazucanvmore

Κοιμάστε εντός ΕΕ ξυπνάτε με Brexit. Κοιμάστε με πραξικόπημα, ξυπνάτε με χούντα Ερντογάν. Κοιμάστε με Χίλαρι, ξυπνάτε με Τραμπ. Γιατί κοιμάστε;

Το σενάριο της εκλογής του Τραμπ και των όσων ακολούθησαν μοιάζει με ευθεία επανάληψη του σεναρίου του Brexit: οι δημοσκοπήσεις διαψεύστηκαν...

The camel whisperer
@Gazzar_Ti

Αυτό που όλοι περίμεναν να είναι γυναίκα και τελικά βγήκε άντρας με καροτί μαλλί το έχει πάθει και φίλος μου στην Ταϊλάνδη #Τραμπ

...ο λαϊκισμός επικράτησε απόλυτα της κοινής λογικής, μέχρι και οι αντιδράσεις των πτηνών ήταν ίδιες: Κλάματα, διαδηλώσεις για νέο... διορθωτικό δημοψήφισμα και (άσφοιρη) απειλή της Σκοτίας να ανεξαρτητοποιηθεί από τη μια, έπεσε το site της Υπηρεσίας Μετανάστευσης του Καναδά μόλις βγήκε ο Τραμπ και μεταξύ σοβαρού και αστείου πρόθεση της Καλιφόρνιας να ανεξαρτητοποιηθεί από την άλλη. Όρεξη να υπάρχει και λύσεις βρίσκονται.

((Scott Frank))
@hollywoodsprien

Guys! The @europeanunion has a slot open - It's even about the right size and shape! Let's get California in there! #Calexit #Brexit

Καλά, ας φύγουν πρώτα οι Βρετανοί και βλέπουμε αν θα πάρει η Καλιφόρνια τη θέση τους. Το σίγουρο είναι πάντως πως τα ταμπού που δημιουργήθηκαν μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο έχουν σπάσει και ο κόσμος όπως τον ξέραμε αλλάζει πλέον δραματικά.

Ιδιότυπος
@idiotypos

Όσοι μεγάλωσαν ψηφίζοντας ποιος θα παραμείνει στο Big Brother, στις εκλογές ψηφίζουν άραγε πολιτικές ή τον μεγαλύτερο καραγκιόζη; #Τραμπ

Ακροδεξιοί μπαίνουν σχεδόν παντού στα εθνικά Κοινοβούλια στον δυτικό κόσμο και κάποιιοι εξ αυτών είναι ήδη κυβέρνηση ή ετοιμάζονται να κυβερνήσουν. Εκεί που μέχρι τώρα όλοι ήθελαν να μπουν στην Ε.Ε., η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της Ε.Ε., το Ηνωμένο Βασίλειο, αποφάσισε να φύγει. Και το αποκορύφωμα ήρθε με την ανάδειξη του Ντόναλντ Τραμπ σε Πρόεδρο των ΗΠΑ. Κοινή συνισταμένη, η απόλυτη επικράτηση του λαϊκισμού και της επίκλησης στα πιο πρωτόγονα ένστικτα του ανθρώπου...

Crème de la Crème
@adrymonis

η μεγάλη ξεφτίλα είναι ότι όλος ο πλανήτης μιλάει για την επέλαση της ηλιθιότητας και του λαϊκισμού με παράδειγμα #Τραμπ, Λεπέν και Τσίπρα

...σε συνδυασμό με την αποστροφή της πλειοψηφίας των ψηφοφόρων προς τις αποθρασυμένες ελίτ της εποχής της παγκοσμιοποίησης (στη συγκεκριμένη περίπτωση τη Γουόλ Στριτ, τη Σίλικον Βάλι, το Χόλιγουντ), τις οποίες προσπαθούν να τιμωρήσουν με το μοναδικό όπλο που τους έχει απομείνει: την ψήφο τους.

Ασχέτως αν (ή παρ' ότι γνωρίζουν πως) τελικά μπορεί να αποδειχθεί ότι τιμώρησαν τους εαυτούς τους. Οι εν λόγω ελίτ, άλλωστε, το πιθανότερο είναι πως αργά ή γρήγορα θα τα βρουν και με τη νέα, δήθεν αντισυστημική, εξουσία.

Εδώ βλέπουμε πώς είναι το σπίτι ενός πραγματικού αντισυστημικού.

Fotios Daglis
@FotiosDaglis

Δεν θέλω να σας τρομάξω... αλλά βλέπω τον Πατουλη πρωθυπουργό σε λιγα χρόνια

Από την άλλη πλευρά, ο Τραμπ κάλλιστα μπορεί να χαρακτηριστεί αντισυστημικός, εφόσον όλο το σύστημα στήριξε την αντίπαλό του - ακόμη και ο κόσμος των επιχειρήσεων, από τον οποίο προέρχεται.

Όπως επίσης μπορεί να χαρακτηριστεί σεξιστής, ρατσιστής, εγωπαθής και αμαθής. Και ένας άνθρωπος με όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά έχει πλέον στον έλεγχό του το Κουμπί.

Aiiiiiii re
@re_ami

Αντι να λεμε πατα το Κιμ θα λεμε πατα το Τραμπ.

Η προφανής διαφορά είναι ότι ο Κιμ και που του πατάει τίποτα δεν γίνεται, σε αντίθεση με το αν το πατήσει ο Τραμπ. Υπό αυτό το πρίσμα θα μπορούσε να δικαιώσει κανείς την πινακίδα έξω από μαγαζί στη Βρετανία.

Scott Shapiro
@scottjshapiro

UK reacts to US elections (via George Letsas)

Στην πραγματικότητα, όμως, το «όλοι οι Αμερικανοί πρέπει να συνοδεύονται από ενήλικα» δεν είναι αντιπροσωπευτικό του τι έγινε. Οι Αμερικανοί φαίνεται πως επέλεξαν αυτό που θεώρησαν το μικρότερο από δύο κακά. Και κατέληξαν πως το μεγαλύτερο κακό ήταν η Χίλαρι Κλίντον, μία πολιτικός που είναι ταυτισμένη με τη διαπλοκή, άρα αποκλείεται να λύσει τα προβλήματα της ως επί το πλείστον αποτελούμενη από λευκούς (το 58% των οποίων ψήφισε Τραμπ) μεσαίας τάξης των ΗΠΑ, και επιπλέον συγκεντρώνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία ώστε να χαρακτηριστεί «γεράκι». Από την Κλίντον ήξεραν τι να περιμένουν και το απέρριψαν.

αδεκαστος μπαρος
@adekastos_baros

Τουλάχιστον με τη Χίλαρι ηξερες θα ριξει 10 βομβες, θα κανει 2 πολεμους θα διαφυλαχθει η δημοκρατια & η ειρηνη. Τωρα με τον Τραμπ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ

Ελπίζοντας αυτοί να ξέρουν καλύτερα, εκείνο που έγινε ήταν πως η Χίλαρι Κλίντον αποδείχθηκε η ιδανική αντίπαλος για τον Τραμπ. Γι' αυτό και παρ' ότι ο Τραμπ είναι σεξιστής και η Κλίντον είχε την προοπτική να γίνει η πρώτη γυναίκα Πρόεδρος, το 42% των γυναικών ψήφισε Τραμπ. Όπως επίσης ψήφισε Τραμπ το 29% των λατινικής καταγωγής στις ΗΠΑ, το 29% των ασιατικής.

Και μέσα σε όλα περιμένουμε και την επίσκεψη Ομπάμα στην Αθήνα, η οποία βέβαια μετά την εκλογή Τραμπ δεν έχει τίποτα το ουσιαστικό να προσφέρει, την ώρα που η κυβέρνηση περιμένει παρέμβασή του υπέρ της ρύθμισης του ελληνικού χρέους

ANTiparalagos
@antyparapp

Στην Ελλάδα οι Αριστεροί κάψανε την Αθήνα για τους Κλίντον και 15 χρόνια μετά κλαίνε για την ήττα τους.. #Τραμπ #ουστ

Σε μια εντελώς παράδοξη σύμπτωση για τον ελληνικό πολιτικό κόσμο, η εκλογή Τραμπ έφερε κατ'ήφα και στη ΝΔ.

Χαρούμενος_Δικτάτωρ
@parodiasalira1

Στη ΝΔ μουδιάσανε με τη νίκη #Τραμπ. Όχι επειδή προέβλεπαν τη Χίλαρι αλλά επειδή έπεσαν έξω οι δημοσκοπήσεις που την ήθελαν πρώτη...

Εντάξει, δεν έγινε και τίποτα, μια μικρή τροποποίηση στο βασικό σύνθημα και όλα καλά.

Καμένα Ντουί
@mandelbrot78

Φονιάδες των μαλλιών Αμερικάνοι #Τραμπ

Κι αφού έγινε η αρχή, λίγο μετά τα βρήκανε και για τη συγκρότηση του ΕΖΡ.

Βάσει, πάντως, μιας άλλης ανάλυσης για το τι σημαίνει η νίκη του Τραμπ, όλα καλά θα πάνε και το ελληνικό χρέος θα το πάρει ο διάολος και θα ψυχάσουμε επιτέλους. Στην πορεία προς τον μεγάλο στόχο θα διαλυθούν η Ε.Ε., το ΝΑΤΟ, το ίδιο συνδικάτο και το μιντιακό σύστημα των ΗΠΑ, αλλά μικρό το κακό, αφού θα τη γλιτώσουμε εμείς.

kontra **ΟΑ ΔΟΘΟΥΝ 14 ΑΔΕΙΕΣ ΓΙΑ ΚΑΝΑΛΙΑ ΜΕ ΝΟΗΚΙ 3 εκ. ΤΟ ΧΡΟΝΟ**

Γκρεμίζεται το παλιο κατεστημενο στην υψηλιο
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ
ΚΕΡΔΙΣΕ Ο
ΝΤΟΝΑΛΝΤ ΤΡΑΜΠ
ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΟΛΑ ΣΕ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ
Διαλυεται η Ευρωπαϊκη Ενωση και το ΝΑΤΟ, κανουν τις εκλογες, Μερκελ, Ολανι και Σια και καταρρει με παταγο το κατεστημενο μιντιακο συστημα της Αμερικης, που ειναι χειροτερο απο το Ελληνικο **Τωρα υπαρχει ελπιδα για τους λαους**
Γλιωνουμε και εμεις, παιι στο διαολο το Ελληνικο χρεος!

Και επειδή η γραφικότητα δεν είχε πιάσει ταβάνι ακόμη, ο Δήμος Καισαριανής είπε να κάνει ό,τι μπορεί για να τα καταφέρουμε.

carico
@carico1970

Το ανεπιθύμητος ο Ομπάμα στ Καισαριανή μου θυμίζει το αποπυρηνικοποιημένη ζώνη που είχε κηρύξει το Μπραχάμι τη δεκαετία του 80.

Μη σου τύχει...

mazianos
@mazianos

Να παραδίσεις προεδρία στον Τραμπ, να σου βγάσουν σε 2 μήνες δελτίο ανεργίας, να μη σε θέλουν και στην #Καισαριανη Είναι ζωή αυτή ρε Μπαράκ;

Τι να κάνει κι ο Μπαράκ, τον έπιασε το παράπονο.

((Ioanna Makri))
@MakriMakri

Αποκλειστικό: Το παράπονο Ομπάμα για Καισαριανή. "Τι tis ekana more tis malakismenis?"

OTE:

Στα 149,6 εκατ. ευρώ
τα κέρδη εννεαμήνου

Στα 74,6 εκατ. ευρώ ανήλθαν τα προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη του ΟΤΕ το γ' τρίμηνο, εμφανίζοντας αύξηση 11,2% σε επίσημη βάση, ενώ ο τζίρος του ενισχύθηκε κατά 2,7% το Q3 στα 997,9 εκατ. ευρώ, στην καλύτερη τριμηνιαία επίδοση της δεκαετίας. Τα προσαρμοσμένα EBITDA του οργανισμού, εξαιρουμένης της επίπτωσης των προγραμμάτων εθελουσίας, εμφανίζουν αύξηση 2%, στα 357 εκατ. ευρώ.

Σχολιάζοντας τα αποτελέσματα του γ' τριμήνου του 2016 ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του Ομίλου ΟΤΕ Μιχάλης Τσαμάζ ανέφερε: «Είμαστε στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσουμε ένα από τα πιο δυνατά μας τρίμηνα των τελευταίων ετών. Ιδιαίτερα αξιοσημείωτη ήταν η επίδοσή μας στη σταθερή Ελλάδα, όπου η ανάπτυξη στις υπηρεσίες λιανικής συνεχίζεται δυναμικά, κυρίως χάρη στην τηλεόραση και στις ευρυζωνικές υπηρεσίες. Στην κινητή Ελλάδα, τα έσοδα αυξήθηκαν ελαφρώς, σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο πέρυσι, λόγω ευνοϊκής βάσης σύγκρισης, αλλά και λόγω των αυξημένων εσόδων από τον τουρισμό τους καλοκαιρινούς μήνες. Τα εξαιρετικά αποτελέσματα στη σταθερή Ελλάδα είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση της κερδοφορίας EBITDA Ομίλου».

Ο κ. Τσαμάζ πρόσθεσε: «Οι ισχυρές μας επιδόσεις σε ένα δύσκολο περιβάλλον είναι αποτέλεσμα των σημαντικών επενδύσεων που υλοποιούμε. Είμαστε οι μεγαλύτεροι επενδυτές σε όλες τις αγορές όπου δραστηριοποιούμαστε. Προαπαιτούμενο για να συνεχίσουμε στην ίδια κατεύθυνση, παρέχοντας υπηρεσίες που καλύπτουν τις ανάγκες των οικιακών και εταιρικών πελατών μας, είναι να συνεχίσουμε τις επενδύσεις μας στο μέλλον σε τεχνολογία, υποδομές και περιεχόμενο».

Οι τάσεις που διαμόρφωσαν τις επιδόσεις του ΟΤΕ τους πρώτους εννέα μήνες του χρόνου αναμένεται να συνεχιστούν και το τελευταίο τρίμηνο του 2016. Στην Ελλάδα ο ΟΤΕ αξιο-

ποιεί τις δυνατότητες και τους πόρους που διαθέτει, ώστε να περιορίσει την επίδραση από τις σταθερά δύσκολες οικονομικές συνθήκες, τον έντονο ανταγωνισμό και τις πιέσεις στην αγοραστική δύναμη καταναλωτών και επιχειρήσεων, κυρίως από την αυξανόμενη φορολογία. Στη Ρουμανία λαμβάνονται σημαντικά μέτρα, με στόχο να διατηρηθούν τα πρώτα σημάδια σταθεροποίησης που επιτεύχθηκαν το γ' τρίμηνο.

Ο ΟΤΕ ενισχύει το επενδυτικό του πλάνο, με στόχο να διατηρήσει την τεχνολογική του υπεροχή, να ενισχύσει τις υποδομές του σε κάθε αγορά και να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για μελλοντικά έσοδα και αύξηση κερδοφορίας. Οι συνολικές επενδύσεις του ΟΤΕ το 2016 αναμένεται να ξεπεράσουν τα 0,6 δισ. ευρώ, εξαιρουμένου του κόστους για απόκτηση φάσματος. Οι ελεύθερες ταμειακές ροές (εξαιρουμένων των προγραμμάτων εθελουσίας αποχώρησης, των έκτακτων εξόδων και των πληρωμών για άδειες φάσματος) για το έτος αναμένεται να ανέλθουν σε περίπου 440 εκατ. ευρώ.

Αναλυτικά, όπως επισημαίνει ο ΟΤΕ, σε ένα περιβάλλον που παραμένει δύσκολο στις δύο βασικές αγορές του ΟΤΕ, Ελλάδα και Ρουμανία, το γ' τρίμηνο του 2016 τα ενοποιημένα έσοδα του ομίλου ανήλθαν σε 997,9 εκατ. ευρώ, αυξημένα κατά 2,7% σε σχέση με το γ' τρίμηνο του 2015, κυρίως χάρη στη σημαντική αύξηση στα έσοδα της σταθερής Ελλάδας.

Τα συνολικά λειτουργικά έξοδα του ομίλου, εξαιρουμένων των αποσβέσεων, των απομειώσεων και των επιβαρύνσεων που σχετίζονται με προγράμματα οικειοθελούς αποχώρησης και κόστη αναδιοργάνωσης, διαμορφώθηκαν σε 650,5

εκατ. ευρώ το γ' τρίμηνο του 2016, αυξημένα κατά 2,8% σε σχέση με το γ' τρίμηνο του 2015. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στα υψηλότερα κόστη διασύνδεσης, που είναι αποτέλεσμα της αυξημένης κίνησης και εσόδων χονδρικής σε Ελλάδα και Ρουμανία. Τα έξοδα προσωπικού μειώθηκαν κατά 7,2%, εν μέρει λόγω της μείωσης του προσωπικού στη σταθερή Ελλάδα από το πρόγραμμα οικειοθελούς αποχώρησης τον Ιούνιο του 2016. Η συνολική επίδραση από το πρόγραμμα εθελουσίας στη βάση κόστους του ΟΤΕ θα ξεκινήσει από το δ' τρίμηνο.

Σε επίπεδο χώρας, η προσαρμοσμένη κερδοφορία EBITDA σταθερής και κινητής στην Ελλάδα αυξήθηκε συνολικά κατά 0,9% το γ' τρίμηνο, με το περιθώριο προσαρμοσμένου EBITDA να διαμορφώνεται σε 40,6%. Η επίδοση του ομίλου ενισχύθηκε από την κατά 10,6% αύξηση στην κερδοφορία EBITDA της Ρουμανίας, αντιστρέφοντας τις τάσεις του α' εξαμήνου. Η Αλβανία κατέγραψε πτώση στα έσοδα και στην κερδοφορία EBITDA, λόγω μειωμένης διεθνούς κίνησης.

Η φορολογία εισοδήματος του ομίλου ανήλθε σε 46,9 εκατ. ευρώ το γ' τρίμηνο του 2016, ως αποτέλεσμα των ζημιών που κατέγραψε η Ρουμανία, για τις οποίες δεν αναγνωρίζονται αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Ο φορολογικός συντελεστής που προέκυψε σε επίπεδο ομίλου το τρίμηνο ήταν 48%. Τα καθαρά κέρδη του ομίλου ανήλθαν σε 55,9 εκατ. ευρώ το γ' τρίμηνο του 2016. Σε προσαρμοσμένη βάση, εξαιρουμένων των έκτακτων χρεώσεων, τα καθαρά κέρδη του ομίλου αυξήθηκαν κατά 11,2%, σε 74,6 εκατ. ευρώ το τρίμηνο.

Οι επενδύσεις σε πάγια περιουσιακά στοιχεία (εξαιρουμένων των πληρωμών για άδειες φάσματος) το γ' τρίμηνο του 2016 ανήλθαν σε 183,7 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 29,7%, λόγω υψηλότερων επενδύσεων στις δραστηριότητες σταθερής σε Ελλάδα και Ρουμανία. Οι επενδύσεις στη σταθερή τηλεφωνία Ελλάδα και Ρουμανίας ανήλθαν σε 110,6 εκατ. ευρώ και 31,9 εκατ. ευρώ αντίστοιχα. Στις δραστηριότητες κινητής τηλεφωνίας, οι συνολικές επενδύσεις διαμορφώθηκαν σε 36,1 εκατ. ευρώ (27,7 εκατ. ευρώ στην Ελλάδα, 6,5 εκατ. ευρώ στη Ρουμανία και 1,9 εκατ. ευρώ στην Αλβανία).

Το γ' τρίμηνο του 2016 οι προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές του ομίλου (συμπεριλαμβανομένων των πληρωθέντων/εισπραχθέντων τόκων και εξαιρουμένων των προγραμμάτων εθελουσίας αποχώρησης, των πληρωμών για άδειες φάσματος, καθώς και των έκτακτων καταβολών για έξοδα αναδιοργάνωσης και δικαστικών προστίμων) διαμορφώθηκαν σε 25,7 εκατ. ευρώ. Οι συνολικές προσαρμοσμένες ελεύθερες ταμειακές ροές για το εννεάμηνο του 2016 ανήλθαν σε 175,3 εκατ. ευρώ, μειωμένες κατά 30,5% από το εννεάμηνο του 2015, κυρίως λόγω της αύξησης των επενδύσεων.

Intracom Telecom: Σύμβαση με Comsol για έργο στη Ν. Αφρική

Σύμβαση-πλαίσιο, πενταετούς διάρκειας και συνολικής αξίας 9 εκατ. δολαρίων, υπέγραψε η Intracom Telecom με την εταιρεία παροχής ασύρματων υπηρεσιών συνδεσιμότητας για εταιρικούς πελάτες στη Ν. Αφρική, Comsol. Η Comsol [Comsol Networks (Pty) Ltd] είναι πάροχος ασύρματων καινοτόμων υπηρεσιών για εταιρικούς πελάτες στη Ν. Αφρική και η σύμβαση αφορά την προμήθεια τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και τερματικών.

Συγκεκριμένα, η Intracom Telecom θα προμηθεύει το καινοτόμο πολυσημειακό (PtMP) ασύρματο σύστημά της, WiBAS™-OSDR, και την προηγμένη πλατφόρμα διαχείρισης δικτύου της εταιρείας, uni|MS™. Η εταιρεία θα παρουσιάσει τα συστήματά της στην έκθεση AfricaCom 2016 (15-17 Νοεμβρίου 2016, Ν. Αφρική), στο περίπτερο C1.

Η Intracom Telecom υλοποιεί την πρώτη φάση του έργου της πενταετούς σύμβασης, ενώ η συνολική αξία του έργου θα ανέλθει στα 9 εκατ. δολάρια ΗΠΑ. Η Comsol επέλεξε το WiBAS™-OSDR στη συχνότητα των 28 GHz μετά από διεθνή διαγωνισμό και ενδελεχή αξιολόγηση του εξοπλισμού της Intracom Telecom στο δίκτυό της προκειμένου να προσφέρει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες συνδεσιμότητας στον αυξανόμενο αριθμό εταιρικών πελατών της σε περισσότερες από 200 πόλεις της Ν. Αφρικής.

ΟΠΑΠ: Στρατηγική συνεργασία της Ιπποδρομίας Α.Ε. με την PMU

Η εταιρεία Ιπποδρομίας Α.Ε. του ΟΠΑΠ πρόχωσε σε στρατηγική συνεργασία με τις γαλλικές ιπποδρομίες Pari Mutuel Urbain (PMU) και εξασφάλισε για τους Έλληνες παίκτες από τη Δευτέρα 7 Νοεμβρίου 2016 τη συμμετοχή τους στον μεγαλύτερο ευρωπαϊκό ιπποδρομιακό κουμπάρα (common pool), στον οποίο μετέχουν συνολικά 19 χώρες με 24.000 σημεία πώλησης.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, στο πλαίσιο της διαρκούς προσπάθειας της εταιρείας για την ανάπτυξη του ιπποδρομιακού προϊόντος, παρέχεται για πρώτη φορά στην ελληνική αγορά η ευκαιρία στους παίκτες όχι απλώς να στοιχηματίζουν στις γαλλικές ιπποδρομίες αλλά να συμμετέχουν σε κοινό κουμπάρα μαζί με τα ποσά που στοιχηματίζουν παίκτες από άλλες χώρες. Με αυτό τον τρόπο οι παίκτες από την Ελλάδα έχουν τη δυνατότητα να διεκδικήσουν μεγαλύτερα ποσά.

Οι γαλλικές ιπποδρομίες έχουν τζίρο 8,2 δισ. ευρώ τον χρόνο και 22,5 εκατ. ευρώ κατά μέσο όρο την ημέρα. Στον γαλλικό κουμπάρα παίζονται 823.500 ευρώ κατά μέσο όρο ανά γαλλική ιπποδρομία.

Τα προσφερόμενα παιχνίδια στα οποία συμμετέχουν οι Έλληνες παίκτες μέσω περίπου 800 πρακτορειών του ΟΠΑΠ είναι τα εξής: Γκανιάν, Πλασέ, Δίδυμο, Φορκάστ, Τρίο, Τρικάστ, Σουίνγκερ, καθώς και το νέο παιχνίδι 2 στα 4.

Συστήματα Sunlight: Διπλάσια η παραγωγή στη μονάδα της Ξάνθης

Αιμοδοσία από την πρεσβεία του Κατάρ

Η μέρα Αιμοδοσίας διοργάνωσε η πρεσβεία του κράτους του Κατάρ στην Αθήνα, σε συνεργασία με το Γενικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Κηφισιάς «Άγιοι Ανάργυροι», για την κάλυψη των αναγκών των ασθενών με νεοπλασματική νόσο. Η αιμοδοσία πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 11 Νοεμβρίου 2016 στον χώρο της πρεσβείας (Περικλέους 2 & Λ. Κηφισιάς 212, Ψυχικό). Κατά τη διάρκεια της έδωσαν αίμα οι υπάλληλοι της πρεσβείας, καθώς και υπάλληλοι άλλων πρεσβειών, κυρίως αραβικών. Η αιμοδοσία διοργανώθηκε στο πλαίσιο της κοινωνικής ευθύνης και αλληλεγγύης των πολιτών των αραβικών κρατών προς τους Έλληνες πολίτες.

Προχωρά η πώληση της Cyta Hellas

Μετά τη γνωστοποίηση των προθέσεων του Υπουργικού Συμβουλίου της Κύπρου για την πώληση της Cyta Hellas ήρθε και η ανακοίνωση της μητρικής κυπριακής εταιρείας. Σημειώνεται ότι στόχος της Λευκωσίας αποτελεί η πώληση του 100% των μετοχών της Cyta Hellas σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, με τη διαδικασία διεξαγωγής διεθνούς διαγωνισμού.

Όπως αναφέρει μεταξύ άλλων η ανακοίνωση: «Η Cyta Ελλάδος στα οκτώ χρόνια λειτουργίας της στην Ελλάδα, και μέσα σε ένα περιβάλλον σκληρών δοκιμασιών της οικονομίας, κατάφερε να κερδίσει την προτίμηση άνω των 300.000 συνδρομητών, ιδιωτών και επιχειρήσεων, που εμπιστεύονται την τεχνολογική της πρωτοπορία, τις συνδυαστικές επιλογές προϊόντων και την ποιοτική άμεση ανταπόκριση και υποστήριξη που προσφέρει. Η Cyta Ελλάδος, που σήμερα διαθέτει 5.500 χλμ. οπτικών ινών και πάνω από 500 σημεία εξυπηρέτησης σε όλη την Ελλάδα, από την αρχή της ίδρυσής της ξεχώρισε στην αγορά και αποτελεί διαχρονικά πόλο επενδυτικού ενδιαφέροντος.

»Το περιβάλλον οικονομικής αβεβαιότητας και συνεχών μεταβολών στην Ελλάδα δημιουργεί καθημερινά για όλες τις εταιρείες του κλάδου τηλεπικοινωνιών νέες μεγάλες προκλήσεις. Με αυτό το δεδομένο και λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς εξελίξεις στον χώρο, αποφασίστηκε να διαχωριστούν οι διαδικασίες για τη Cyta Ελλάδος από αυτές για τον υπόλοιπο Όμιλο

της Cyta, έτσι ώστε να ανοίξει η προοπτική στρατηγικών επιλογών με δυναμικούς συνεργάτες επενδυτές για τη Cyta Ελλάδος. Μία προοπτική που θα είναι επωφελής για την αξία του ομίλου και τους εργαζομένους του. Στην κατεύθυνση αυτή, η Cyta Ελλάδος, με τη στήριξη του Ομίλου Cyta, συνεχίζει να υλοποιεί σταθερά τις εργασίες της βασισμένη στον επιχειρησιακό της σχεδιασμό. Έτσι, η Cyta Ελλάδος αποκτά πλέον την κατάλληλη δυναμική για να ελιχθεί στην απαιτητική ελληνική αγορά.

»Η όποια επενδυτική εξέλιξη θα είναι επακόλουθο της διαφοροποιημένης δυναμικής επιχειρηματικής πορείας της Cyta Ελλάδος, η οποία καταγράφει μία επιτυχημένη παρουσία σε μία αγορά πολλαπλάσιας δυναμικής και μεγέθους συγκριτικά με την αγορά της Κύπρου».

Η εταιρεία Συστήματα Sunlight, μέλος του Ομίλου Olympria, συμφερώντων Πάνου Γερμανού, συνεχίζει να διαγράφει τη δική της ανοδική πορεία, παρά το δύσκολο οικονομικό περιβάλλον στη χώρα, μέσα από ένα πλήρως εξαγωγικό προφίλ. Με οδηγό το υγιές και δυναμικό επιχειρηματικό της προφίλ, η εταιρεία συμβάλλει στο εμπορικό ισοζύγιο, διευρύνει συνεχώς τον εξαγωγικό της προσανατολισμό, εξάγοντας το 98% της παραγωγής της, και συνεισφέρει στην ενίσχυση της απασχόλησης. Σήμερα οι συνολικοί εργαζόμενοι στην εταιρεία ανέρχονται σε 750, από 630 το 2015, αύξηση προσωπικού κατά 19% για τη

χρονιά που διανύουμε.

Η παραγωγή στο εργοστάσιο της Ξάνθης έχει διπλασιαστεί και η αλματώδης ανάπτυξη της εταιρείας και φέτος ακολουθεί ένα ιδιαίτερα επιτυχημένο 2015, κατά το οποίο οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 14% (από 119,6 εκατ. ευρώ το 2014 σε 136,6 εκατ. ευρώ το 2015), ενώ τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) κατά 31% (από 10,2 εκατ. ευρώ το 2014 σε 13,4 εκατ. ευρώ το 2015). Η Συστήματα Sunlight μένει σταθερά προσηλωμένη στους στόχους της, διευρύνοντας τη λίστα των στρατηγικών της συνεργατών και ενισχύοντας την ηγετική της θέση στην παγκόσμια αγορά, με αιχμή την καινοτομία.

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ*

Το 2016 συμπληρώθηκαν 2.400 χρόνια από τη γέννηση του Αριστοτέλη. Λόγω της επετείου αυτής, η UNESCO ανακήρυξε το 2016 «έτος Αριστοτέλη». Για τον ίδιο λόγο, αλλά και για τη συγκυρία της δύσκολης πολιτικής κατάστασης την οποία βιώνουμε την περίοδο αυτή, δεν θεωρώ άσκοπο να θυμηθούμε ποιες είναι οι απόψεις του Αριστοτέλη για τη δημοκρατία.

Η δημοκρατία, κατά τον Αριστοτέλη, είναι το πολίτευμα στο οποίο επικρατούν οι απόψεις της πλειοψηφίας, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι πολίτες της μειοψηφίας δεν έχουν και αυτοί τα ίδια δικαιώματα. Με την προϋπόθεση ότι οι ενέργειες όλων των πολιτών περιορίζονται μέσα σε ορισμένα όρια. Τα όρια αυτά στις δημοκρατίες τα καθορίζουν οι νόμοι και δεν πρέπει να τα υπερβαίνει κανείς. Γιατί η υπέρμετρη δραστηριότητα (ασυδοσία) του ενός περιορίζει την ελευθερία του άλλου.

Τα πλεονεκτήματα της δημοκρατίας

Η δημοκρατία είναι το σταθερότερο και το πιο ακίνδυνο πολίτευμα. Εξασφαλίζει τη μεγαλύτερη κοινωνική ισορροπία και επιτρέπει ευκολότερα την αλλαγή των προσώπων στην εξουσία, με την επιφύλαξη ότι η δημοκρατία δεν μπορεί να είναι κατάλληλη για οποιονδήποτε λαό και με τον προβληματισμό ποια θα είναι η έκταση της λαϊκής κυριαρχίας.

Η καλύτερη περίπτωση είναι να συμμετέχουν στα κοινά ελεύθερα και ισότιμα όλοι οι πολίτες, με την προϋπόθεση πάντα ότι τηρούνται οι νόμοι. Η χειρότερη περίπτωση είναι ότι συμμετέχουν ισότιμα μεν όλοι οι πολίτες (ο λαός), αλλά δεν τηρούνται οι νόμοι.

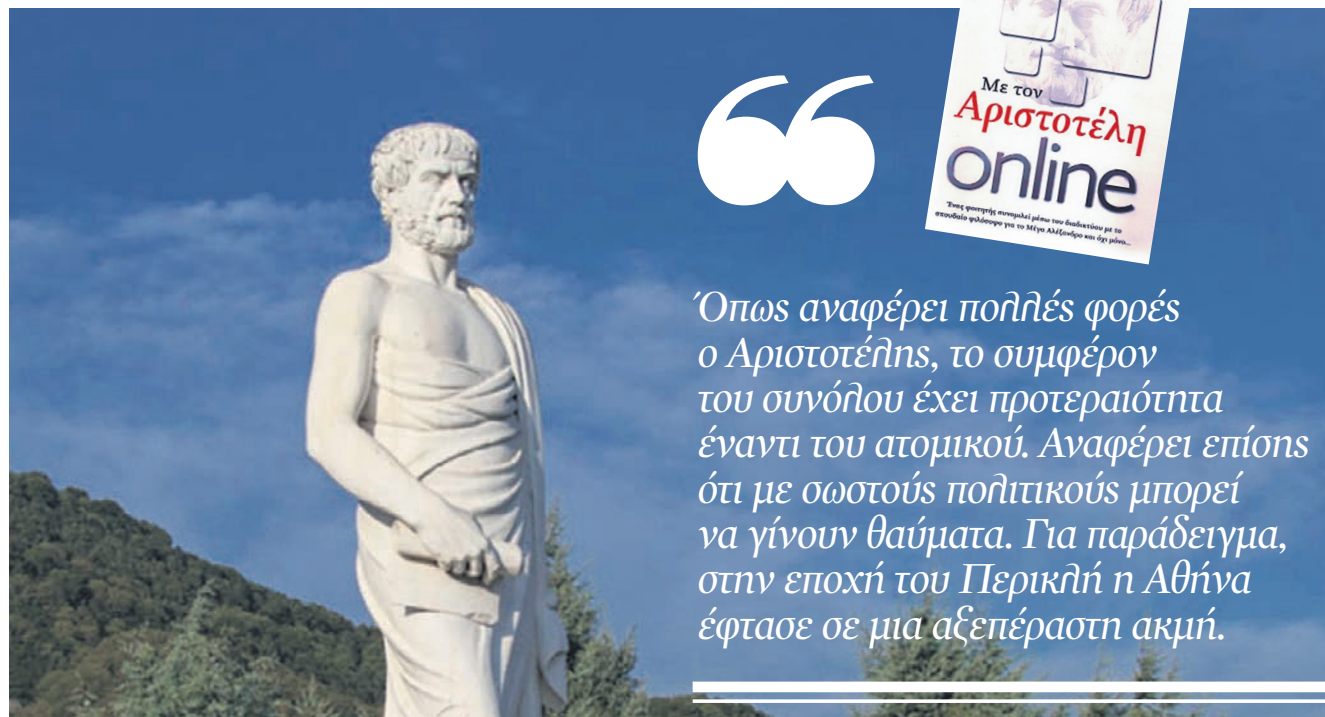
Στις περιπτώσεις αυτές η εξουσία γίνεται αυταρχική και ανθεί η δημαγωγία. Οι δημαγωγοί είναι αυτοί που κατευθύνουν την κοινή γνώμη εκεί που αυτοί θέλουν, επιδιώκοντας προσωπικά οφέλη και όχι το γενικότερο συμφέρον. Λένε, για παράδειγμα, οι δημαγωγοί «ο λαός στην εξουσία», «ο λαός να δικάζει» κ.ά. Λόγια τα οποία ακούγονται μεν ευχάριστα, αλλά διαβρώνουν τη δημοκρατία. Στις περιπτώσεις αυτές, επειδή κινδυνεύει να εκτραπέη η δημοκρατία, πρέπει ο σωστός πολιτικός να επεμβαίνει και να αποτρέπει τα σχέδια των δημαγωγών.

Οι πυλώνες της δημοκρατίας

Η δημοκρατία, για να λειτουργήσει σωστά, χρειάζεται μεγάλη προσοχή, τόσο από τους πολιτικούς όσο και από τους πολίτες. Από τους δύο αυτούς πυλώνες της δημοκρατίας, τους πολιτικούς και τους πολίτες, πιο προσεκτικοί στη διαφύλαξη της πρέπει να είναι οι πολιτικοί, γιατί αυτοί ευκολότερα διολισθαίνουν στη δημαγωγία, η οποία είναι ο χειρότερος εχθρός της δημοκρατίας.

Κατά τον Αριστοτέλη, δεν υπάρχει κάποιο πολίτευμα που να είναι κατάλληλο για οποιονδήποτε λαό. Γι' αυτό, οι πολιτικοί και οι νομοθέτες πρέπει να επιλέγουν κάθε φορά το πολίτευμα και τους νόμους ανάλογα με το πνευματικό επίπεδο και την ιδιοσυγκρασία της πλειονότητας των πολιτών. Βασικό κριτήριο της επιλογής του πολιτεύματος θα πρέπει να είναι και η δυνατότητα της καλής λειτουργίας του.

Σε ένα δημοκρατικό πολίτευμα τόσο οι πολιτικοί όσο και οι πολίτες πρέπει να έχουν τα ακόλουθα προσόντα.

“

Όπως αναφέρει πολλές φορές ο Αριστοτέλης, το συμφέρον του συνόλου έχει προτεραιότητα έναντι του ατομικού. Αναφέρει επίσης ότι με σωστούς πολιτικούς μπορεί να γίνουν θαύματα. Για παράδειγμα, στην εποχή του Περικλή η Αθήνα έφτασε σε μια αξεπέραστη ακμή.

Τα προσόντα των πολιτικών

Οποιοδήποτε κι αν είναι το πολίτευμα, δεν νοείται –κατά τον Αριστοτέλη– πολιτικός χωρίς αρετή και ήθος. Τα προσόντα αυτά είναι η ειδοποιός διαφορά μεταξύ ενός πολιτικού και ενός που απλώς πολιτεύεται. Ενός πολιτικάντη, όπως θα λέγαμε σήμερα.

Ο Αριστοτέλης πίστευε πως ο άνθρωπος έχει τη δυνατότητα να ασκηθεί στην αρετή και να γίνει ενάρετος. Η λέξη «ήθος» προέρχεται από το έθος, που σημαίνει συνήθεια. Η αρετή και το ήθος απαιτούν συνεχή φροντίδα. Οι πολιτικοί πρέπει επιπλέον να έχουν τη δυνατότητα να διακρίνουν ποιο είναι το καλό και ποιο είναι το κακό για το πολίτευμα. Πράγμα που προϋποθέτει σωφροσύνη και πείρα. Η λέξη «σωφροσύνη» σημαίνει «διασωθείσα φρόνηση». Λέμε ότι κάποιος πολιτεύεται με φρόνηση όταν οι πράξεις του αποβλέπουν στο καλό των πολιτών.

Ο Αριστοτέλης δεν σταματάει να επαναλαμβάνει στα έργα του ότι κάθε πράγμα αξιολογείται από τον σκοπό που είναι προορισμένο να επιτελέσει. Επειδή ο πολιτικός προορίζεται να υπηρετήσει το πολίτευμα, αξιολογείται τελικά από το τι κατόρθωσε να κάνει γι' αυτό και κατά πόσο μπόρεσε να το υπερασπιστεί. Δηλαδή ο πολιτικός πρέπει να είναι προσγειωμένος στην πραγματικότητα και όχι προσκολλημένος σε ιδεοληψίες και τύπους. Οι πολιτικοί αξιολογούνται από τις πράξεις τους και καταξιώνονται από τον τρόπο που ασκούν την εξουσία.

Όπως γράφει ο Αριστοτέλης, οι περισσότεροι πολιτικοί δεν φέρουν επάξια τον τίτλο του πολιτικού, γιατί επιλέγουν το λειτούργημα αυτό από πλεονεξία για χρήματα και όχι για να προσφέρουν στο σύνολο χωρίς υστεροβουλία. Ο πολιτικός πρέπει με τους λόγους του και τις πράξεις του να πείθει τους πολίτες να υπακούν και να σέβονται τους νόμους. Για να το επιτύχει όμως αυτό πρέπει να γνωρίζει την ψυχολογία και τη νοοτροπία του λαού, πράγμα που θα μπορέσει να το κατορθώσει αν βρίσκεται σε συνεχή επαφή μαζί του και αν δεν αποξενώνεται από αυτόν. Θεωρεί ακόμη ότι καθήκον του πολιτικού είναι να διδάξει στους πολίτες ποια είναι τα όρια της ελευθερίας και τα πλαίσια της ισότητας μέσα στα οποία πρέπει να κινηθούν, αλλά και τους κινδύνους που απειλούν το πολίτευμα από την κακή χρήση της ελευθερίας. Όπως είναι επίσης καθήκον του να αντιλαμβάνεται, να διαισθάνεται, να αφουγκράζεται, όπως θα έλεγε κάποιος σύγχρονός μας πολιτικός, τι πηγαίνει στραβά στο πολίτευμα, ώστε να φροντίζει να το διορθώνει εγκαίρως.

Ο πολιτικός πρέπει να είναι πιστός στο πολίτευμα που υπηρετεί. Να σέβεται τους νόμους και να έχει τις ικανότητες να μπορεί να αντεπεξέλθει στα καθήκοντά του. Δεν πρέπει ακόμη να κρύβει από τους πολίτες την πραγματικότητα. Η γνώση της πραγματικότητας είναι πάντα προς το συμφέρον των πολιτών και κυρίως της πολιτείας. Διότι, όπως αναφέρει πολλές φορές ο Αριστοτέλης, το συμφέρον του συνόλου έχει προτεραιότητα έναντι

του ατομικού. Αναφέρει επίσης ότι με σωστούς πολιτικούς μπορεί να γίνουν θαύματα. Για παράδειγμα, στην εποχή του Περικλή η Αθήνα έφτασε σε μια αξεπέραστη ακμή. Τότε χτίστηκαν ο Παρθενώνας, τα Προπύλαια, το λιμάνι του Πειραιά, αλλά και τα γράμματα και οι τέχνες γνώρισαν πρωτόγνωρη άνθηση και η δημοκρατία έφτασε στην τέλεια μορφή της.

Η διαφοροποίηση του Αριστοτέλη από τον Πλάτωνα

Ο δάσκαλος του Αριστοτέλη, ο Πλάτωνας, θεωρούσε τους φιλόσοφους κατάλληλους για πολιτικούς, επειδή πίστευε πως οι φιλόσοφοι έχουν μια καθολική γνώση των πραγμάτων και κατά συνέπεια μπορούν να οδηγήσουν τις ανθρώπινες πράξεις στον σωστό δρόμο.

Η διαφοροποίηση του Αριστοτέλη ως προς τις απόψεις του δασκάλου του στο θέμα αυτό είναι ότι ένας ιδανικός κυβερνήτης δεν αρκεί να έχει απλά μόνο γνώσεις αλλά χρειάζεται και πείρα, την οποία αποκτά όταν βρίσκεται πιο κοντά στον κόσμο. Θεωρούσε ακόμη ότι στην πολιτική πρέπει να γίνεται ρεαλιστική ανάλυση των καθημερινών γεγονότων, με βάση την οποία θα προγραμματίζεται η εκάστοτε πολιτική πράξη και θα θεσπίζονται οι κατάλληλοι νόμοι. Πίστευε ακόμη ότι για να θεσπιστούν σωστοί νόμοι χρειάζονται και ενάρετοι νομοθέτες.

Οι υποχρεώσεις των πολιτών

Κατά τον Αριστοτέλη, οι υποχρεώσεις των πολιτών προς την πολιτεία ποικίλλουν από πολίτευμα σε πολίτευμα. Στη δημοκρατία, για παράδειγμα, ο πολίτης πρέπει να ελέγχει την εξουσία, αλλά και ταυτόχρονα να υπακούει σε αυτήν. Να «κυβερνά» και να «κυβερνείται». Να έχει ακόμη αρετή, γνώση και ορθή κρίση. Όπως έλεγε, δεν πρέπει να περιμένουμε όλοι οι πολίτες να έχουν τα προσόντα αυτά, η πλειονότητα όμως των πολιτών πρέπει να τα έχει σε ικανοποιητικό βαθμό. Αλλά και όσοι δεν τα έχουν πρέπει να τα αποκτήσουν με το να κάνουν καθημερινά καλές και «ενάρετες» πράξεις, ώστε η αρετή και το ήθος να τους γίνει συνήθεια και βίωμα. Επιπλέον, δεν πρέπει ο πολίτης να θεωρεί ταπεινωτικό –και πολύ περισσότερο δουλεία– το να υπακούει στους νόμους της πολιτείας, αλλά πρέπει αυτό να το αισθάνεται ως καθήκον και προϋπόθεση για τη διατήρηση του δημοκρατικού πολιτεύματος, διότι όποιος από τους πολίτες που δραστηριοποιούνται μέσα στα συλλογικά όργανα συγκεντρώνει τα προσόντα αυτά, αργά ή γρήγορα θα ξεχωρίσει, θα κερδίσει την αναγνώριση του κοινού και εκ των πραγμάτων θα προωθηθεί σε αρχηγικές θέσεις.

*Ο Γεώργιος Μανουσάκης είναι ομότιμος καθηγητής του ΑΠΘ. Για επικοινωνία με τον συγγραφέα: 2310 341597.
Το κείμενο είναι απόσπασμα από το βιβλίο «Με τον Αριστοτέλη online» του Γ. Μανουσάκη.

ΟΙ ΖΩΕΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΣΤΑ ΦΩΤΑ ΠΟΥ ΚΑΙΝΕ

Αγάπη

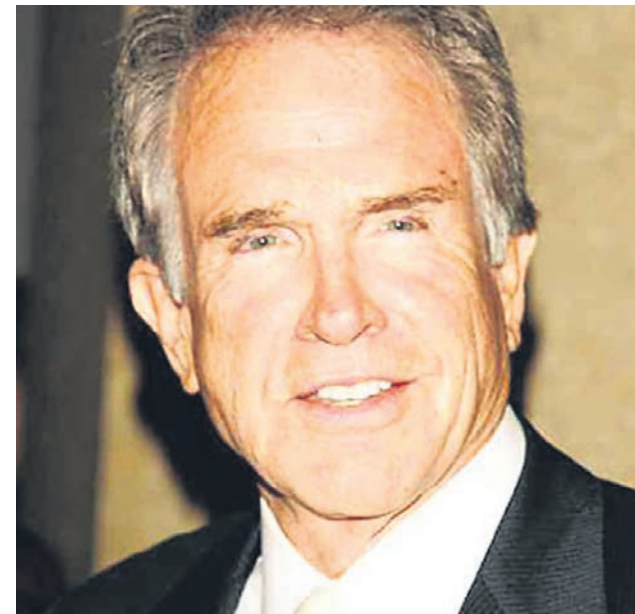
Η Αντέλ παντρεύεται. Το ευτυχές γεγονός θα λάβει χώρα τα Χριστούγεννα, για να έχει σχολικές διακοπές και να μπορεί να παρευρεθεί η κόρη του συντρόφου της Σάιμον Κονέκι από προηγούμενο γάμο. Είναι μαζί πέντε χρόνια και έχουν έναν 4χρονο γιο, τον Άντζελο. Καλύτερα δεν γίνεται.

Μίσος

Ο Μπραντ Πιτ περνά στην αντιπθεση διεκδικώντας νομικά την επιμέλεια των έξι παιδιών που έχει αποκτήσει με την Αντζελίνα Τζολί και εκείνη σκληραίνει τη στάση της απαιτώντας επιτήρηση κάθε φορά που εκείνος συναντιέται με τα παιδιά τους. Χειρότερα δεν γίνεται.

Έρωτας

Το ειδύλλιο του Βρετανού πρίγκιπα Χάρι με την ηθοποιό Μέγκαν Μαρκλ αποδεικνύεται ιδιαίτερα θερμό. Τα σχετικά περιοδικά εμφανίζουν τον διάσημο εργένη να την έχει πατήσει γερά και εκείνη να είναι έτοιμη να του πει «ναι» σε ό,τι της προτείνει. Η οικογένεια δεν έχει μιλήσει ακόμη, αλλά προέχει να φανεί αν θέλουν και τι ακριβώς οι δυο ερωτευμένοι.

Χρήμα

Η Μαράια Κάρεϊ διεκδικεί 50 εκατ. δολάρια για ψυχική οδύνη από τον πρώην σύντροφό της, τον μεγαιστάνα Τζέιμς Πάκερ, με τον οποίο χώρισαν, λίγο πριν από τον γάμο, τον Σεπτέμβριο, όταν εκείνη αναγκάστηκε να αποχωρήσει από το γιοι του. Εκείνος την κατηγορεί για σπατάλες, εκείνη τα ρίχνει όλα σε έναν συνεργάτη του οαιεντολόγο που του έβαλε λόγια.

Αισθησιασμός

Δεν ήταν η λευκή τουαλέτα που την έκανε να ξεχωρίσει στην πρεμιέρα της ταινίας «A street cat named Bob» στο Curzon Cinema στο Μείφερ του Λονδίνου, αλλά το βαθύ σκίσιμο! Η Κέιτ Μίντλετον έσωσε την εικόνα της ατοαλάκωτης δούκιουσσας του Κέμπριτζ μόλις φύσηξε αεράκι.

Επιτυχία

Ο 79χρονος Γουόρεν Μπίτι τιμήθηκε από το Museum of the Moving Image στη Νέα Υόρκη λίγες ημέρες πριν από την πρεμιέρα της πρώτης του ταινίας ύστερα από 15 χρόνια. Στο νέο του φιλμ («Rules don't apply») υποδύεται τον δισηκατομμυριούχο Χάουαρντ Χιουζ. Ο ίδιος είπε ότι η μεγάλη του ευτυχία είναι η οικογενειακή.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Όταν πολιτεία και FIFA κάνουν σχέδια, ο υπόκοσμος γελάει

Ολοκληρώνοντας τη θητεία του ως υφυπουργός Αθλητισμού ο Σταύρος Κοντονής μπορεί να περηφανεύεται πως τα κατάφερε εκεί όπου απέτυχαν όλοι οι προκατόχοί του, καθώς ανάγκασε τις FIFA και UEFA να παραδεχτούν το πρόβλημα διαφθοράς της ΕΠΟ, παίρνοντας την κατάσταση στα χέρια τους. Εκείνο που πέτυχε ήταν να σπάσει το δίπολο της ΕΠΟ με τις υπερκείμενες διεθνείς ομοσπονδίες και από εκεί που η FIFA ήταν ο «μαρμπούλας», ο τοίχος πάνω στον οποίο σταματούσαν όλες οι προηγούμενες κυβερνητικές προσπάθειες παρέμβασης –άλλοτε με στόχο την εξυγίανση και άλλοτε με στόχο τον έλεγχο ή την αλλαγή της ισορροπίας δυνάμεων– στο ποδόσφαιρο, η FIFA εξελίχθηκε στον συνομιλητή και σύμμαχο της ελληνικής κυβέρνησης, περιθωριοποιώντας και αναγκάζοντας σε αποχώρηση τη διοίκηση της ΕΠΟ.

Η επιτυχημένη θητεία του Σταύρου Κοντονή ως υφυπουργού Αθλητισμού οδήγησε στη σημαντική αναβάθμισή του σε υπουργό Δικαιοσύνης. Το σίγουρο είναι πως ο κ. Κοντονής έβαλε τα πράγματα σε έναν δρόμο, σε μια σειρά. Αυτό όμως απέχει πάρα πολύ από την εξυγίανση του χώρου. Κάτι που αποδείχθηκε από τα γεγονότα των τελευταίων ημερών, κατά τις οποίες ο υπόκοσμος του ποδοσφαίρου έδειξε πως δεν υπολογίζει τίποτα και αισθάνεται άτρωτος, ανεξαρτήτως συνθηκών. Η υπό τη FIFA Επιτροπή του ελληνικού ποδοσφαίρου συνειδητοποίησε πολύ γρήγορα πως η κατάσταση είναι πολύ πιο σύνθετη και δύσκολη στη διαχείρισή της.

Μέτρα χωρίς λύσεις

Η νέα ΚΕΔ που όρισε –και η οποία θα κατάρτιζε, μεταξύ άλλων, τους νέους πίνακες των διαιτητών– αναγκάστηκε σε παραίτηση πριν καλά καλά αναλάβει τα καθήκοντά της. Ο Γιάννης Τσαχειλίδης δέχτηκε απειλές στο σπίτι του, όταν δύο άγνωστοι του χτύπησαν το κουδούνι και τον απείλησαν. Οι απειλές ήταν αρκετά απτές, ώστε να παραιτηθεί, και μαζί του σύσσωμη η νέα ΚΕΔ. Ο επικεφαλής της Γιώργος Μπίκας πείστηκε να αναρέσει την παραίτησή του, όπως και τα άλλα δύο μέλη Τσαχειλίδης και Καλύβας, και λίγες μέρες αργότερα το σπίτι του κάρφη, μετά από εμπρησμό. Ήταν τα δύο τελευταία περιστατικά μιας σειράς επιθέσεων, απειλών, ξυλοδαρμών σε διαιτητές και παράγοντες της διαιτησίας, όπως επίσης και χρήσης εκρηκτικών ή εμπρηστικών μηχανισμών στα σπίτια, στα οχήματα ή στον χώρο εργασίας τους. Η Επιτροπή Εξομάλυνσης αποφάσισε την αναστολή των πρωταθλημάτων, τα οποία δεν πρόκειται να αρχίσουν αν δεν βρεθεί νέα ΚΕΔ. Η διακοπή των πρωταθλημάτων είναι ένα μέτρο που έχει ληφθεί πολλές φορές στο παρελθόν και έχει αποδειχθεί εντελώς αναποτελεσματικό.

Μένει να αποδειχθεί ποιο θα είναι το αποτέλεσμα της κυβερνητικής παρέμβασης, καθώς τον εμπρησμό στο σπίτι του κ. Μπίκα ακολούθησε έκτακτη σύσκεψη υπό τον πρωθυπουργό, με τη συμμετοχή του υπουργού Δικαιοσύνης, του νέου υφυπουργού Αθλητισμού Γιώργου Βασιλειάδη, του υπουργού Προστασίας του Πολίτη κ. Τόσκα και του διοικητή της ΕΥΠ κ. Ρουμπιάτη. Σε αυτήν έγινε ξεκάθαρη η απόφαση να συνεχιστεί η προσπάθεια κάθαρσης στον χώρο του ποδοσφαί-

ρου, με τη συνδρομή πλέον και της Αντιτρομοκρατικής. Ο δε υφυπουργός Αθλητισμού ξεκαθάρισε πως η κυβέρνηση δεν θα διατάξει να προκαλέσει ακόμη και την αποβολή των ελληνικών ομάδων από τις διεθνείς διοργανώσεις προκειμένου να λύσει το πρόβλημα.

Φυσικά, αυτό είναι μια απειλή που δεν μπορεί να προσφέρει λύση. Όπως δεν μπορεί να προκύψει καμία λύση ούτε από την άτυπη (εφόσον ο κ. Μαρινάκης δεν μπορεί να παρευρεθεί επισήμως, επειδή είναι κατηγορούμενος στην υπόθεση της «εγκληματικής οργάνωσης» στο ποδόσφαιρο) συνάντηση των ιδιοκτητών των τεσσάρων «μεγάλων», την οποία επιδιώκει και προγραμματίζει η Επιτροπή Εξομάλυνσης. Κατ' αρχάς, αν οποιοσδήποτε από τους τέσσερις παραδεχτεί ότι μπορεί να κάνει κάτι για την εξάλειψη των επιθέσεων σε διαιτητές και γενικά για το κλίμα τρομοκρατίας που υπάρχει στο ελληνικό ποδόσφαιρο, θα είναι σαν να παραδέχεται ότι ο ίδιος είναι υπεύθυνος γι' αυτό.

Επιθέσεις χωρίς υπόπτους

Εδώ που έχει οδηγηθεί η κατάσταση, δεν πρόκειται καν πλέον για θέμα που άπτεται των αρμοδιοτήτων του υφυπουργού Αθλητισμού ή της FIFA. Είναι θέμα αρχικά της Αντιτρομοκρατικής και γενικά της αστυνομίας και στη συνέχεια της Δικαιοσύνης. Τα τελευταία επτά χρόνια έχουν σημειωθεί περισσότερες από 30 επιθέσεις, κάθε είδους, σε διαιτητές και παράγοντες της διαιτησίας. Σίγουρα θα είναι περισσότερες, καθώς κάποιες δεν θα έχουν δει το φως της δημοσιότητας. Εξίσου σίγουρα δεν μπορεί το ίδιο «χέρι» να έχει κινήσει τα νήματα σε όλες τις προανα-

φερθείσες περιπτώσεις, ούτε καν στις περιπτώσεις των δύο τελευταίων ετών ή και του τελευταίου χρόνου.

Από το σύνολο των επιθέσεων, μόνο σε μία περίπτωση έχουν βρεθεί και συλληφθεί ύποπτοι και έχουν παραπεμφθεί σε δίκη, στην υπόθεση του ξυλοδαρμού του Κύρου Βασάρα στις 30 Οκτωβρίου του 2010. Έξι χρόνια μετά, η δίκη δεν έχει γίνει ακόμα, μετά από δύο αναβολές. Είναι ξεκάθαρο, λοιπόν, το τι χρειάζεται το ελληνικό ποδόσφαιρο: κάθαρση και μέσω Δικαιοσύνης, ούτε η Επιτροπή της FIFA ούτε ο υφυπουργός Αθλητισμού μπορούν να λύσουν από μόνοι τους το πρόβλημα, όση θέληση, αγαθές προθέσεις και ικανότητα κι αν διαθέτουν. Μπορούν βέβαια να ωθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση, για παράδειγμα η Επιτροπή έχει τη δύναμη και τη δυνατότητα να αρχίσει τη διερεύνηση όλων των καταγγελιών και των υποθέσεων διαφθοράς που η προηγούμενη διοίκηση της ΕΠΟ έκρυβε κάτω από το χαλάκι, συνδράμοντας έτσι το έργο της πολιτείας.

Θα πρέπει, λοιπόν, να υπάρξει συντονισμένη δράση, αρχικά των αστυνομικών δυνάμεων και των εισαγγελικών αρχών, ώστε να βρεθούν και να συλληφθούν ύποπτοι και να στοιχειοθετηθούν κατηγορίες, και στη συνέχεια της Δικαιοσύνης, η οποία θα πρέπει να εκδικάσει με γρήγορους ρυθμούς τις υποθέσεις και όχι να μένουν εσαεί ανοιχτές, όπως συμβαίνει τώρα. Φυσικά, καθοριστική θα είναι η στάση της πολιτείας, η οποία θα πρέπει να δείξει βούληση και να προσφέρει κάλυψη. Και η συγκυρία μοιάζει εξαιρετική, λόγω και της παρουσίας του Σταύρου Κοντονή στο υπουργείο Δικαιοσύνης αλλά και του γεγονότος ότι έχει πείσει τον πρωθυπουργό για την αναγκαιότητα της κάθαρσης στο ελληνικό ποδόσφαιρο, όπως επίσης και λόγω του γεγονότος ότι ο δρόμος που ο ίδιος χάραξε οδηγεί σε αποτελέσματα. Το θέμα, λοιπόν, είναι να γίνει η αρχή, να δοθεί τέλος στην ατιμωρησία, αλλά και να υπάρξει στη συνέχεια η πολιτική βούληση ώστε να ξετυλιχτεί όλο το κουβάρι.

Αποτελέσματα

Όποτε έχουν συνδυαστεί όλοι οι παραπάνω παράγοντες, έχουν υπάρξει αποτελέσματα. Το είδαμε, έστω και στην κουτσουρεμένη εκδοχή του, στην πρώτη δίκη για το σκάνδαλο Coriopolis του ελληνικού ποδοσφαίρου. Όσοι καταδικάστηκαν για το Coriopolis δεν υπάρχουν πια στο ελληνικό ποδόσφαιρο. Ωστόσο, αυτοί αποδείχθηκε πως ήταν οι πιο εύκολοι στόχοι, η κάθαρση δεν ήταν πλήρης.

Αν δεν συμβούν όλα τα παραπάνω, τότε η κατάσταση θα διαιωνιστεί, ο υπόκοσμος του ελληνικού ποδοσφαίρου θα συνεχίσει να νιώθει άτρωτος και θα αποθρασύνεται όλο και περισσότερο, γελοιοποιώντας όλους όσοι ευαγγελίζονται την κάθαρση και διώχνοντας όλο και περισσότερο κόσμο, όχι από τα άδεια ούτως ή άλλως πλέον γήπεδα αλλά και από οποιαδήποτε ενασχόληση με το ελληνικό ποδόσφαιρο. Μια ενασχόληση που κάθε χρόνο γνωρίζει νέα... βάρη. **Α.Κ.**

POWERED BY **AUTO SUNDAY**
FREE

ΤΟ VW GROUP ΘΑ ΠΑΡΕΙ ΤΑ ΣΚΗΠΤΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΤΑ;

Αν και ο γερμανικός όμιλος ταλαιπωρείται οικονομικά από το dieselgate, οι πωλήσεις των μοντέλων του αυξάνονται με αμείωτο ρυθμό και πιθανότατα το VW Group να περάσει στην 1η θέση για το 2016.

Ηδη ο όμιλος VW έχει πάρει τα ντρία έχοντας πωλήσει 7,61 εκατομμύρια μονάδες το πρώτο εννεάμηνο του 2016, σημειώνοντας αύξηση των πωλήσεων του κατά 2,4%, σύμφωνα με την εφημερίδα «Automotive News Europe». Από την άλλη, η Toyota βρίσκεται μια ανάσα πίσω του για το ίδιο διάστημα, έχοντας παραδώσει 7,53 εκατομμύρια αυτοκίνητα, παρουσιάζοντας, ωστόσο, αύξηση μόνο κατά 0,4% σε σχέση με πέρυσι.

Αξιοσημείωτο είναι πως η δύναμη και των δύο εταιρειών βρίσκεται κυρίως εκτός Ευρώπης. Η μεν Toyota (με την Daihatsu κ.ά.) έχει εστιάσει στις πωλήσεις στην Αμερική, ενώ οι Γερμανοί δίνουν τα πάντα για να επικρατήσουν στην τεράστια και εκρηκτικά αναπτυσσόμενη αγορά της Κίνας. Η επιτυχία της VW βασίζεται κυρίως στη μεγάλη ζήτηση παγκοσμίως σε SUV και στην άνοδο που σημειώνουν οι μάρκες του γκρουπ, όπως η Audi, η Skoda και η Porsche.

Κάθε 40 δευτερόλεπτα πωλείται ένα VW Golf!

Μάθετε ορισμένα νούμερα για ένα από τα δημοφιλέστερα μοντέλα που κυκλοφορεί σε 155 αγορές του κόσμου με ημερήσια παραγωγή 2.120 μονάδες.

- Από το 1974, οπότε παρουσιάστηκε η σχεδιασμένη από τον Giugiaro πρώτη γενιά του Golf, μέχρι και το τέλος του 2015 έχουν πουληθεί συνολικά 32.590.025 μονάδες του Golf.
- Το VW Golf είναι εδώ και 42 έτη το διαχρονικό best seller της VW και βέβαια το μοντέλο που την έσωσε από την οικονομική καταστροφή που είχε προκληθεί από την εμμονή των τότε επικεφαλής της μάρκας με τον Σκαρβαίο.
- Το Golf πωλείται σε 155 χώρες του κόσμου και κατασκευάζεται με ημερήσιο ρυθμό 2.120 μονάδων σε 5 εργοστάσια, που βρίσκονται, εκτός από τη Γερμανία, στη Βραζιλία, στο Μεξικό και στην Κίνα.
- Το Golf έχει και το εσωτερικό ρεκόρ ύψους παραγωγής, και όχι μόνο, μια και το 2002 ξεπέρασε τις 21.517.415 μονάδες του μέχρι τότε πιο δημοφιλούς αυτοκινήτου παγκοσμίως, που δεν ήταν άλλο από τον Σκαρβαίο.
- Το VW Golf είναι το μόνο αυτοκίνητο παγκοσμίως που είναι διαθέσιμο με συνολικά 5 διαφορετικά συστήματα πρόωσης (κινητήρες βενζίνης, πετρελαίου, φυσικού αερίου, plug-in υβριδικές, αποκλειστικά ηλεκτρική έκδοση).
- Το πιο δυνατό Golf όλων των εποχών είναι το GTI W12-650 των 650 ίππων, που είχε παρουσιαστεί το 2007 στο Wörthersee.
- Το πιο ακριβό Golf είναι ένα της 5ης γενιάς, που το 2005 πουλήθηκε έναντι 188.938 ευρώ. Ο πρώτος του ιδιοκτήτης ήταν ο πάπας Βενέδικτος XVI.
- Αντίθετα, ένα της 1ης γενιάς, που είχε περάσει και από την κατοχή της καγκελαρίου Μέρκελ, άλλαξε χέρια το 2012 έναντι μόλις 10.156 ευρώ.
- Κάποιος, κάπου στον κόσμο, αγοράζει ένα Golf κάθε 40 δευτερόλεπτα.

Νέο Renault Clio από 11.860 ευρώ

Οι τιμές του νέου Renault Clio ξεκινούν από τα 11.860 ευρώ για τις εκδόσεις με κινητήρα βενζίνης και από τα 14.280 ευρώ για τις εκδόσεις diesel.

Παράλληλα, όλες οι εκδόσεις (Clio & Clio Sport Tourer) του νέου μοντέλου είναι διαθέσιμες με ένα νέο, ιδιαίτερα ευέλικτο χρηματοδοτικό πρόγραμμα που επιτρέπει την απόκτηση του Clio ακόμη και χωρίς προκαταβολή, με προνομιακό επιτόκιο 6,5% και διάρκεια αποπληρωμής έως 84 μήνες. Χάρη στο νέο πρόγραμμα, το νέο Renault Clio μπορεί να αποκτηθεί με μηνιαία δόση μόλις 88 ευρώ, τιμή ιδιαίτερα ανταγωνιστική ακόμη και για τα μέτρα μικρότερων κατηγοριών.

Οι γυναίκες είναι πιο επιθετικές από τους άντρες!

Μια έρευνα που έκανε η Hyundai UK σε 1.000 οδηγούς έδειξε πως οι γυναίκες εκνευρίζονται περισσότερο από τους άντρες όταν βρίσκονται πίσω από το τιμόνι.

Συγκεκριμένα και κατά μέσο όρο οι γυναίκες οδηγοί είναι κατά 12% πιο... ευερέθιστες στη διάρκεια της οδήγησης και κάτι τέτοιο δικαιολογείται από τα πιο έντονα αρχέγονα συστήματα άμυνας του γυναικείου οργανισμού, καταλήγει το πόρισμα έρευνας που έγινε για λογαριασμό της βρετανικής Hyundai. Το 84% είναι ήρεμο όταν οδηγεί σε έρημο δρόμο, στο 78% αρέσει να οδηγεί στην ύπαιθρο, ενώ στο 69% σε παραθαλάσσιους δρόμους. Το 54% δήλωσε πως του αρέσει να οδηγεί ακούγοντας μουσική (το 46% ενημερωτικούς σταθμούς), ενώ το 29% θεωρεί πως η παρέα με άλλο άτομο το κάνει να νιώθει πιο ευχάριστα. Ενδιαφέρον θα είχε μια τέτοια έρευνα και στη χώρα μας, δεν νομίζετε;

Πόσα έδωσε ένας Ινδός για μια πινακίδα κυκλοφορίας;

Σε δημοπρασία που έγινε στο Ντουμπάι ο Ινδός επιχειρηματίας Balwinder Sahani ξόδεψε 9 εκατ. δολάρια για να αγοράσει την πινακίδα με τον αριθμό «5» του Ντουμπάι!

Η πανάκριβη αυτή πινακίδα θα τοποθετηθεί σε μια Rolls Royce Phantom και αποτελεί συνήθη show-off κίνηση στα Εμιράτα, ενώ τα έσοδα πηγαίνουν σε σκοπούς κοινής ωφελείας. Επίσης, μπορεί να ακούγεται απίστευτο, αλλά ο ίδιος Ινδός έχει δώσει ακόμη 6,8 εκατ. δολάρια για να αγοράσει την πινακίδα με χαρακτηριστικά «09». Αξιοσημείωτο είναι πως οι πινακίδες του Ντουμπάι είναι ακριβότερες από των άλλων Εμιράτων - η πινακίδα με τον αριθμό «1» στο διπλανό από το Ντουμπάι Εμιράτο κόστισε πέρυσι μόλις... 4,9 εκατ. δολάρια. Πάντως, το ρεκόρ μέχρι σήμερα το κατέχει ο ιδιοκτήτης της πινακίδας με τον αριθμό «1» στο Άμπου Ντάμπι, ο οποίος το 2008 ξόδεψε το ασύλληπτο ποσό των 14 εκατ. δολαρίων!

MADE IN USA

17 ημέρες, 11 παραστάσεις, 1 συμπόσιο. Η Αμερική τώρα στη Στέγη. Χορός και θέατρο, από το Χάρλεμ στην Ουάσιγκτον, από το straight to the queer, από την Κλυταιμνήστρα στον Άμλετ, από την αρχαία τραγωδία στα social media, από τα 60s στα 00s, από την Αμερική στην Αθήνα. Ένα φεστιβάλ για να γνωρίσουμε τις τάσεις της σύγχρονης ανεξάρτητης αμερικανικής σκηνής, στη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση, από 13 έως 29 Νοεμβρίου.

Ο ΑΛΚΙΝΟΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ ΣΤΟ ΚΥΤΤΑΡΟ

Ο Αλκίνοος Ιωαννίδης και οι μουσικοί του συνδοιοπόροι κατάφεραν να φέρουν μαζί διαφορετικούς μουσικούς κόσμους, γεγονότα και αισθήματα και να τα μοιραστούν με το κοινό. Μέσα σε αυτό το διάστημα έδωσαν δεκάδες συναυλίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Αποσκευή τους, μια «μικρή βαλίτσα» γεμάτη από παλιά και νέα τραγούδια. Η δυναμική, ζωντανή και συνεχώς εξελισσόμενη μουσική συνάντηση παρουσιάζεται στο σημερινό της στάδιο μέσα από τις φθινοπωρινές εμφανίσεις στο Κύτταρο. Παρασκευές και Σάββατα 18-19 και 25-26 Νοεμβρίου.

ΧΟΡΟΘΕΑΤΡΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ DIZGRAVITY

Πώς αντιλαμβάνονται τα παιδιά τα κοινωνικά προβλήματα μέσα στο οικογενειακό τους περιβάλλον; Πώς επιδρά πάνω τους το εκπαιδευτικό σύστημα; Τι κάνει ένας πατέρας όταν βρεθεί αντιμέτωπος με συνεχείς μειώσεις στον μισθό του; Η χοροθεατρική ομάδα DiZgravity παρουσιάζει το έργο «Μ' ακούς» για δεύτερη συνεχή χρονιά. Μετά τις sold out παραστάσεις στο El Convento Del Arte, το έργο παρουσιάστηκε στο 15ο Φεστιβάλ Χορού Ελλήνων Χορογράφων στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης με μεγάλη επιτυχία και φέτος επανέρχεται εμπλουτισμένο για λίγες μόνο παραστάσεις στο Θέατρο ΠΚ. Κάθε Παρασκευή στις 21:45.

OREGON: WORLD JAZZ ΣΤΟ HALF NOTE JAZZ CLUB

Το γκρουπ που άνοιξε τον δρόμο στη world μουσική μέσα από jazz και κλασικές τεχνοτροπίες από τις αρχές της δεκαετίας του '70, όταν ο κιθαρίστας Ralph Towner και ο μπασιίστας Glen Moore, παλιοί φίλοι και λάτρεις της μουσικής του πιανίστα Bill Evans, συνάντησαν στο γκρουπ Paul Winter Consort τον Paul McCandless (κόρνο και μπάσο κλαρίνο) και τον Collin Walcott (σιτάρ και tablas). Ένας πρωτότυπος και καινοφανής συνδυασμός οργάνων για την jazz της εποχής και μια ποιητική διάθεση προσέγγισης της μουσικής με αυτοσχεδιαστική βάση στο σύνολό της. Στη σκηνή του Half Note από το Σάββατο 12 έως και την Τρίτη 15 Νοεμβρίου.

INTERVIEW

Ο μονόλογος της Λένας Κίτσοπούλου «Το πράσινό μου το φουστανάκι» γίνεται η αφορμή για να συζητήσουμε με την ηθοποιό Τζούλη Σούμα για την κοπέλα δίπλα μας στο σούπερ μάρκετ, δηλαδή εμάς.

Σας βρίσκουμε σε έναν μονόλογο, εκείνον της Λένας Κίτσοπούλου, «Το πράσινό μου το φουστανάκι». Μιλήστε μας γ' αυτό το έργο...

Το έργο είναι ένα συγκλονιστικό κείμενο που αφορά τον καθένα μας. Με υπέροχο τρόπο εναλλάσσονται οι φωτεινές και οι πιο γκρίζες στιγμές της ζωής μας. Έτσι ακριβώς όπως τις βιώνουμε καθημερινά. Και όλες έχουν τη δική τους αξία και δύναμη. Η ηρωίδα δεν έχει όνομα και ταυτότητα, γιατί πραγματικά είναι η κοπέλα δίπλα μας στο σούπερ μάρκετ, στον δρόμο, στο σινεμά, στο καφέ, στη δουλειά μας. Είναι εμείς. Ζει στην Ελλάδα του σήμερα και βιώνει ό,τι όλοι μας.

Μέχρι που επαναστατεί απέναντι σε όλα τα «πρέπει». Πόσο περιοριστικά είναι αυτά τα «πρέπει» στη ζωή μας;

Τα «πρέπει» στη ζωή μας, δυστυχώς, είναι πολύ καθοριστικά. Όσο και να έχουμε την ψευδαισθησιμή ότι μπορούμε να τα αποτινάξουμε, πολύ συχνά είμαστε δέσμοι των «πρέπει» και των «μη». Όπως και η ηρωίδα, που το αντιλαμβάνεται και προσπαθεί να ξεφύγει. Τώρα, αν τα καταφέρει, θα το δούμε στην παράσταση.

Και πώς πρέπει να αντιδρούμε; Διότι η ηρωίδα βρίσκει ακραίους τρόπους.

Η ηρωίδα προσπαθεί να βρει διεξόδους. Το αν είναι ακραίες ή όχι χωράει πολλή συζήτηση και μάλλον θα αποκαλυφθούν στην παράσταση. Έχει, πάντως, έντονα τη διάθεση να αλλάξουν κάποια πράγματα στη ζωή της. Θέλει να συμβεί κάτι -απλό; σύνθετο;- , κάτι που να έχει ενδιαφέρον και να προχωρήσει τη ζωή της.

Το έργο κάνει λόγο και για τις εξουσίες που ασκούμε και μας ασκούν. Όχι τις εμφανείς, αλλά τις πιο ύπουλες. Είναι στο DNA

του ανθρώπου η ανάγκη να εξουσιάζει και να εξουσιάζεται ή έτσι μας έμαθαν;

Απολύτως είναι στο DNA του ανθρώπου η ανάγκη να εξουσιάζει. Το έχουμε ζήσει όλοι, από το σχολείο, τις σπουδές μας, την εργασία μας, ακόμα και τις φιλικές ή προσωπικές μας σχέσεις. Πάντα υπάρχει ο πιο δυνατός, που σε πιέζει, αποφασίζει ίσως για σένα, εξουσιάζει τη ζωή σου και τα «θέλω» σου. Η ηρωίδα αδυνατεί να αντιπαραχθεί σε αυτού του είδους τις εξουσίες, που τη συνθλίβουν. Ίσως στο τέλος να δοκιμάζει να κάνει μια γενναία πράξη, αλλά με αμφίβολα αποτελέσματα.

Σ' εμάς, το κοινό, ο μονόλογος μοιάζει το απαιτητικότερο θεατρικό είδος. Είναι;

Ο μονόλογος είναι απίστευτα απαιτητικό είδος. Το φανταζόμουν... μέχρι να αισθανθώ η ίδια στις πρόβες την απίστευτη γοητεία αλλά και τη δυσκολία του εγχειρήματος. Είμαι αφάνταστα τυχερή, γιατί έχω δίπλα μου εξαιρετικούς συνεργάτες, που με βοηθούν και με συντροφεύουν σε αυτή την πορεία που διανύω. Η Μαρία Αιγινίτου πρωτίστως, που σκηνοθετεί με έμπνευση και τρέλα, αλλά και όλοι οι υπόλοιποι, που δίνουν το καλύτερό τους κομμάτι για να φτιαχτεί το παζλ αυτής της παράστασης.

Η Λένα Κίτσοπούλου έχει γίνει σημείο αναφοράς του σύγχρονου θεατρικού λόγου. Γιατί, νομίζετε, οι γυναίκες θεατρικοί συγγραφείς είναι λιγότερες;

Ελληνίδες θεατρικοί συγγραφείς υπάρχουν. Απλώς είναι θέμα χρόνου να προβληθούν και να γίνει γνωστό το έργο τους. Γίνονται πολλά σεμινάρια θεατρικής γραφής, από τα οποία ξεπηδούν πολλά νέα ταλέντα. Χρειαζόμαστε νέα κείμενα, ελληνικά αλλά και διεθνή. Η ζωή αλλάζει, εξελίσσεται, και ο θεατρικός λόγος πρέπει να αποτυπώνει αυτές τις αλλαγές. Τα κείμενα της Λένας Κίτσοπούλου, διηγήματα, θεατρικά και άλλα, είναι ήδη βραβευμένα, αναγνωρισμένα και πολύ αγαπητά στο ευρύ κοινό. Νιώθω εξαιρετική χαρά που θα ερμηνεύσω αυτό το κείμενό της και αναμένω με ανυπομονησία να το μοιραστώ με το κοινό.

Ελληνίδες θεατρικοί συγγραφείς υπάρχουν.

Απλώς είναι θέμα χρόνου να προβληθούν και να γίνει γνωστό το έργο τους.

Γίνονται πολλά σεμινάρια θεατρικής γραφής, από τα οποία ξεπηδούν πολλά νέα ταλέντα. Χρειαζόμαστε νέα κείμενα, ελληνικά αλλά και διεθνή.

Η ζωή αλλάζει, εξελίσσεται, και ο θεατρικός λόγος πρέπει να αποτυπώνει αυτές τις αλλαγές.

Τα κείμενα της Κίτσοπούλου είναι ήδη βραβευμένα, αναγνωρισμένα και πολύ αγαπητά στο ευρύ κοινό.

INFO

Το πράσινό μου το φουστανάκι

Της Λένας Κίτσοπούλου

Σκηνοθεσία: Μαρία Αιγινίτου

Ερμηνεύει η Τζούλη Σούμα

Σκηνικά: Γιάννης Θεοδωράκης

Κοστούμια: Νίκος Καρδώνης

Φωτισμοί: Δημήτρης Μπαλάς

Μουσική: Σπύρος

Παρασκευαστής

Επιμέλεια κίνησης: Φαίδρα

Σούτου

Θέατρο «Αλκμήνη»

Αλκμήνης 8, Γκάζι

Τηλ. επικοινωνίας: 210 3428651

Κάθε Δευτέρα και Τρίτη

στις 21:30

PYROXIL

η εξέλιξη στα καυσόξυλα...

ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΑ ΚΑΥΣΟΞΥΛΑ

Το πρώτο εργοστάσιο αποξήρανσης καυσόξυλων στην Ελλάδα

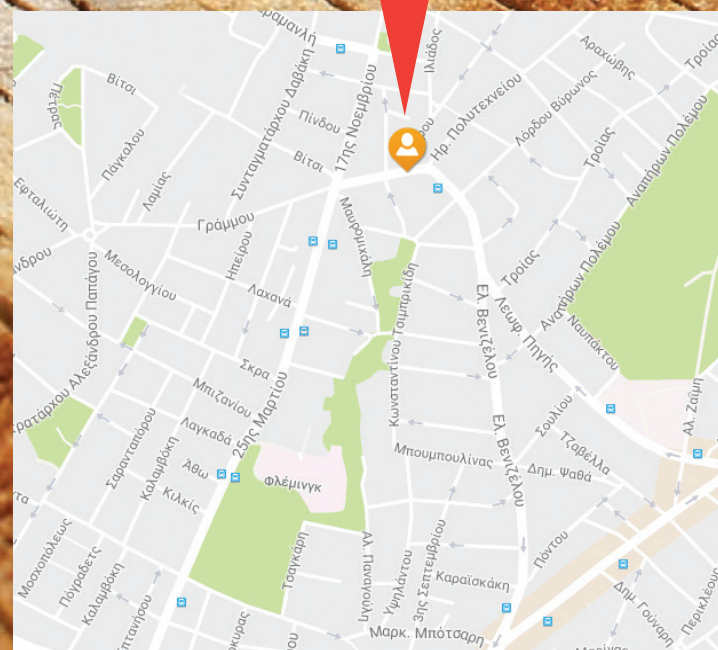
- ❖ έχουν υποστεί επεξεργασία ξήρανσης
- ❖ είναι πιστοποιημένα σύμφωνα με τα πρότυπα DIN51718, ASTM D 1102-84, CEN/TS 14918:2005 Τμήμα Σχεδιασμού και Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου-Εργαστήριο Ποιοτικού Ελέγχου
- ❖ έχουν πλούσια καύση
- ❖ δε μολύνουν την ατμόσφαιρα στο σπίτι σας και τη διατηρούν υγιεινή και καθαρή.
- ❖ δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον με καπνό και αιθαλομίχλη

Η απόδοση των καυσόξυλων της PYROXIL είναι διπλάσια από τα υπόλοιπα, που δεν έχουν υποβληθεί στη διαδικασία αποξήρανσης. Το ξύλο αποδίδει 4494 Kcal/kg βάσει της πιστοποίησης, εξασφαλίζοντας άμεσα την απαραίτητη ζέστη, σε αντίθεση με τα ξύλα της αγοράς που, λόγω της υγρασίας που περιέχουν, πρέπει πρώτα να στεγνώσουν και μετά να καούν με αποτέλεσμα να μειώνεται η θερμιδική απόδοσή τους.

Η τιμή διάθεσης των καυσόξυλων της **PYROXIL** είναι σχεδόν ίδια με τις τιμές των άλλων καυσόξυλων της αγοράς, με επιπλέον χαρακτηριστικά, την διπλάσια θερμαντική αξία και την μηδενική εκπομπή ρύπων στο περιβάλλον μέσα και έξω από το σπίτι.

Λ. Πηγής 59 Μελίσσια

Μπορείτε να πάρετε ακόμα κι ένα σακί αποξηραμένα καυσόξυλα.

Με λίγα χρήματα, μεγάλη ενέργεια.

ΔΟΚΙΜΑΣΤΕ ΤΑ

Επισκευθείτε μας να σας ενημερώσουμε

ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΓΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ 10 ΣΑΚΙΑ

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε το www.pyroxil.gr.
Εναλλακτικά μπορείτε να καλέσετε στο **210 6122202** ή στο **210 3466996** (09:00-17:00)